

Pomurci na proslavo v Brčko

V počastitev 40. obletnice začetka mladinskih delovnih akcij bo 5. in 6. aprila v Brčkem velika proslava. Udeležili se je bodo tudi brigadirji iz Pomurja. Vabljeni so predvsem tisti, ki so se udeležili akcije Brčko-Banoviči 1946. leta, prav tako pa brigadirji — veterani ter drugi brigadirji. Tudi pomurski brigadirji se lahko prijavijo do 31. marca na občinsko konferenco ZSMS Murska Sobota, stroški za posameznika pa bodo 5000 dinarjev. Izlet je dvodneven, prvi dan si bodo udeleženci ogledali spomenika NOB in imeli piknik v naravi, drugi dan pa je proslava.

NASLOV

bp

»Še tale trs obrežem, pa bom končala.« je dejala babica, ko smo jo srečali na poti od Kapele do Janževga vrha. Kljub dolgi zimi so bili konec marca vsi tamkajšnji vinogradi obrezani in pripravljeni za novo vinsko letino, za katero upajo, da bo tako dobra kot lani, le več naj bi je bilo. B. P.

V GORNJI RADGONI PONOVA IN DRUGA KANDIDACIJSKA KONFERENCA

Gornjeradgončani dobili mandatarja za izvršni svet?

V ponedeljek, 24. marca, mesec dni po prvi občinski kandidacijski konferenci, je bila ponovna prva in takoj nato druga kandidacijska konferenca, vendar je bila druga, na kateri so že sodelovali novoizvoljeni delegati, manj živahna kot prva, kjer so morali poravnati stari dolg, potrditi mandatarja za občinski izvršni svet. Ker na prvi občinski kandidacijski konferenci delegati niso potrdili predlaganega kandidata za predsednika izvršnega sveta Franca Štraka, bi morali med že evidentiranimi predlagati novega kandidata. Pojavil se je le en predlog — Feliks Petek, ki so ga v minulem mesecu obravnavali kot možnega mandatarja za izvršni svet na vseh sejah in zborih (čeprav so v mnogih tozidih in sestankih »podprli ime iz gospodarstva«, ki se bo mogoče vseeno pojavilo), tudi v gradivu, ki so ga prejeli delegati za ponovno OKK, je bil naveden le ta predlog delegata (novo ime ni bilo znano niti konec prejšnjega tedna).

Kakor da bi se čez noč vse spremenilo in obrnilo na glavo, pa so delegati na ponovni kandidacijski konferenci iz poročila predsednice DK SZDL o opravljenem kandidacijskem postopku izvedeli, da se je ob Feliksu Petku pojavil še en predlog, ki pa pravzaprav ni nov — Janko Slavič je bil obravnavan kot možni kandidat za predsednika izvršnega sveta že v prejšnjem postopku in je tudi imel veliko podporo med delavci v vseh večjih radgonskih tozidih, vendar je nato od kandidature odstopil. Kako je mogoče, da je sedaj kar nenkrat pristal, so spraševali nekateri delegati. Odgovor predsednice Socialistične zveze je bil, da so predlaganega kandidata postavili enostavno pred dejstvo, da ga podpira večina delavnih ljudi in da je potreben kandidat iz gospodarstva. Ker se je kandidat načelno strinjal, so na seji predsedstva SZDL, ki je bila pred začetkom ponovne OKK, sprejeli sklep, da bodo delegati izbirali med dvema kandidatom. Sicer pa ima Janko Slavič po minulih nedeljskih volitvah že eno odgovorno funkcijo, (bil je izvoljen v družbenopolitični zbor), kateri se bo moral — preden bodo delegati na skupščini sprejemali njegovo kandidaturo — odpovedati.

Delegati so torej izbirali med

dvema kandidatom za predsednika občinskega izvršnega sveta (kot je bilo prvotno načrtovano). S tajnim glasovanjem se je 49 delegatov odločilo za Janko Slaviča, 26 za Feliksa Petka, dve glasovnici pa sta bili neveljavni. Novoizvoljeni delegati, ki so morali kar dolgo čakati na konec prve ponovne OKK, so se odločili, da bodo o pomembnih funkcijah v občini, republiki in o delegatu za zvezni izvršni svet glasovali javno. Delegati skupščine občine Gornje Radgona bodo na prvi seji, ki je predvidena za sredo aprila, sprejemali na odgovorne funkcije naslednje kandidate: Petra Frudaua za predsednika skupščine občine, Vinka Rousa za podpredsednika, Dušana Zagorca za predsednika družbenopolitičnega zbora, Ireno Patek-Ferenc za podpredsednico, Tomaža Petermelja za predsednika zbora združenega dela, Jožeta Dunaja za podpredsednika, Jožeta Ivačiča za predsednika zbora krajevnih skupnosti in za podpredsednika Iva Vuka.

72 delegatov, kolikor se jih je zbralo na drugi občinski kandidacijski konferenci, pa je obravnavalo tudi predloge nosilcev odgovornih funkcij v samoupravnih interesnih skupnostih, republiških organih ter predlog delegata za zvezni zbor.

B. Peček

Leto XXXVII
Št. 12
Murska Sobota
27. MAREC
1986
CENA 80 DIN

VESTNIK

Sporočilo 11. kongresa slovenskih sindikatov

Z ZNANJEM IN DEJANJI

Natanko 32 točk zajema kongresna resolucija, ki so jo konec minulega tedna sprejeli delegati Zveze sindikatov Slovenije v Cankarjevem domu v Ljubljani. Omenimo le nekatere!

Gospodarska stabilnost je temeljni interes delavcev in izhodišče za delovanje sindikatov. Gospodarski sistem in ukrepi go spodarske politike morajo utrjevati ustavni položaj delavca. Samoupravna organiziranost združenega dela, oblike in načini odločanja morajo krepiti učinkovitost sistema socialističnega samoupravljanja. Uveljavljanje samoupravnega sistema družbenega planiranja odpira poti za hitrejši razvoj in samoupravno povezovanje združenega dela.

Sprotno spremljanje rezultatov gospodarjenja je pogoj za doseganje planskih ciljev. Obvladovanje in odpravljanje inflacije je temeljni interes delavcev. Samoupravno odločanje o cenah je prva samoupravnih družbenoekonomskih odnosov. Delitev po delu in rezultatih dela naj bo motivacijski dejavnik za učinkovitejšo gospodarjenje. Skrajševanje delovnega časa in podaljševanje obratovalnega časa je pot k večji produktivnosti dela. Svobodna menjava dela bodi dogovor delavcev o količini in kakovosti zadovoljevanja skupnih potreb. Eno od temeljnih področij delovanja sindikata je gotovo socialna politika ob preprečevanju nastajanja razlik, ki niso rezultat dela in zagotavljanju višje življenjske kakovosti kot cilja in merila naše učinkovitosti.

Osvoboditve dela kot zgodovinskega procesa preseganja družbenoekonomskih neenakosti in odvisnosti pri delu ni mogoče doseči brez znanstveno-tehnološke revolucije, ki je izziv našega časa. Prihodnjega razvoja ne moremo graditi na pretežno fizičnem delu in nizkih osebnih dohodkih, temveč na ustvarjalnih pobudah, uveljavljanju znanja in na višji stopnji tehnološke opremljenosti dela. Znanstveno-tehnološka revolucija je uresničljiva le s skrbno načrtovano in enotno organizirano družbeno akcijo. Večjo skrb kaže nameniti varnejšemu in humanejšemu delu ter ohranjanju naravnega okolja. Za uresničitev zahtevnih programov prestrukturiranja je potrebno še bolj razviti znanstveno-raziskovalno dejavnost. Kot je pomembno doseganje višje ravni znanja, je pomembno tudi ustvarjanje možnosti za prenos znanja v prakso. Kakovostnega razvoja ne zagotavljajo samo vrhunski znanstveno-raziskovalni dosežki, ampak tudi razvoj množične ustvarjalnosti in inventivne dejavnosti. Znanstveno-raziskovalne dejavnosti pa tudi inovacijskega gibanja ne bo mogoče razvijati, če ne bomo zagotovili zadostnega znanja in izboljšali izobrazbene sestave vseh zaposlenih oz. vsega prebivalstva. Vse to pa lahko izpelje le vsestransko kul-

turno razvita osebnost s pomočjo znanja, znanstvenih dosežkov in inovativnosti. Mladi generaciji moramo omogočiti zaposlitev, in to pri opravljanju del, kjer bodo lahko kar najbolj uporabili svoje znanje in ustvarjalni nemir. Kakovosten preustroj proizvodnje in uveljavljanje znanstveno-tehnološke revolucije prinašata nove odnose v procese dela.

Zvezo sindikatov moramo na vseh ravneh uveljaviti kot učinkovito organizacijo delavskega razreda, ki mora imeti lastna stališča do vseh pomembnejših vprašanj družbenogospodarskega položaja delavca. Njene organizacije in organi morajo ustvarjalno in odgovorno sodelovati v družbenem dogovarjanju in samoupravnem sporazumevanju. Dajati morajo pobude in predloge samoupravnim organom in delegacijam za reševanje posameznih vprašanj gnotnega in družbenega položaja delavcev. Pomembno vlogo imajo pri reševanju sporov in konfliktnih razmer. Krepitev vloge in položaja osnovne sindikalne organizacije

Prgišče sreče

Te dni je čas, ko v prenekateri pomurski družini pestujejo prgišče sreče, kakršno doživljamo, kadar se po dolgem času zbere vsa družina. Delavci, začasno zaposleni na tujem, so spet doma, le za nekaj dni, doma pa vendarle. Nekateri bodo pohiteli z nakupovanjem vsega potrebnega za začetek ali že dograditev hiše. Morda je na vrsti že delavnica ali sodoben hlev. No, vsi seveda ne gradijo, ne več. Vse so že postorili in zdaj čakajo le še ugoden trenutek za trajno vrnitev v domači kraj. In tudi drugi so še, ki sploh ne mislijo več na rodno deželo: sprejeli so tuje državljanstvo in zdaj prihajajo k nam, ne več domov, ampak kot drugi tuji — na dopuste, bahanje in gizdavo postavljanje pred nekdanjimi sosedi, prijatelji. O tem vprašanju ne bomo zgubljali besed, kajti čas je primeren za drugačen pogovor.

Zaposlitev na tujem prinaša številne ugodnosti, zlasti pa življenjsko raven — višjo kot jo imamo delavci, zaposleni doma, vendar pa je delo na tujem povezano s še številnejšimi težavami in te bi radi čimbolj zmanjšali; povsem rešiti ali odpraviti jih ni mogoče, ker se porajajo vedno znova. Socialistična zveza delovnega ljudstva in Zveza sindikatov sta v domovini med družbenopolitičnimi organizacijami najbolj poklicani da svojim članom, ki začasno delajo na tujem, pomagata. In vsa ta leta zdostva je bila ta pomoč uspešna vedno, kadar sta prizadeti delavec ali njegova družina iskala pomoč. Zato ne kaže pretirati stika z organizirano družbo rodne dežele. Pri tem ni potrebno imeti strahu, da bi se ta odnos spopolnil v slabem pomenu besede. Ta vez je najtrdnjša takrat, ko poteka po nitih medsebojne povezanosti v zdamskem društvu. Teh pa je že toliko, da kjerkoli na tujem našemu človeku ni treba samevati. Ko pa v društvu sebi in drugim ustvarja košček domovine, ki jim pomaga osebnostno in narodnostno preživeti na tujem, ne da bi se utopili v tujih jeziku in kulturi. To seveda ne pomeni, da se morajo naši ljudje zapreti v svojo školjko, ne videti tamkajšnjega soseda. Prav nasprotno, naša društva in naši delavci na tujem so najuspešnejši ambasadorji, vendar bodo vse to zmogli le, če bodo povezani med seboj in z domovino. J. S.

je naša temeljna naloga in glavni pogoj za uveljavljanje politike Zveze sindikatov. (O deležu Po-

murcev na 11. kongresu ZSS 21. in 22. marca pišemo na tretji strani.)

Pomursko gospodarstvo po letu 1985

Brez zdravljenja ne bo okrevanja

Kljub povečanju števila zaposlenih se je industrijska proizvodnja zmanjšala, tudi v kmetijstvu je proizvodnja količinsko manjša, izgube nezadržno naraščajo in so že presegle vrednost 2 in pol milijard dinarjev, akumulativnost je v upadanju, obresti pa predstavljajo eno najtežjih bremen združenega dela. Tako bi lahko v nekaj besedah povzeli ugotovitve o poslovanju pomurskega gospodarstva v letu 1985. Položaj je še toliko bolj zaskrbljujoč, ker te ugotovitve niso nove, pač pa so bolj ali manj stalne že v zadnjih nekaj letih. Nekateri kazalci uspešnosti gospodarjenja pomurskega združenega dela že nekaj časa zaostajajo za povprečjem v republiki, kar opozarja na to, da se razlike v razvitosti povečujejo.

Ceprav smo v občinskih resolucijah za leto 1985 zapisali, da se bo industrijska proizvodnja povečala za 3 do 4 odstotke, je bila ta v Pomurju v primerjavi z letom 1984 manjša za 3,1 odstotka. Če k temu dodamo, da se je v tem obdobju število zaposlenih povečalo za 2,1 odstotka, potem lahko ugotovimo, da pri produktivnem zaposlovanju premikov nismo naredili, nasprotno, produktivnost se je v povprečju celo zmanjšala. Podobno velja tudi za kmetijsko proizvodnjo, ki je sicer nekoliko ugodnejša kot v Sloveniji, vendar količinsko zaostaja za letom 1984.

Eden največjih problemov pomurskega gospodarstva so tudi v letu 1985 izgube. Te so presegle vrednost 2 milijardi 676 milijono dinarjev in so za več kot trikrat večje kot leto prej. Večina organizacij združenega dela, ki so lansko leto zaključile z izgubo, je sicer zagotovila sredstva za pokrivanje le-te, vendar pa so težave v tem, da te organizacije ne ustvarjajo akumulacije, ki je eden od osnovnih pogojev za preustroj proizvodnje in izboljšanje poslovanja.

Nasploh pa je akumulativna sposobnost pomurskega gospodarstva slaba, rast sredstev za akumulacijo pa ne dosega inflacije. Tako je pomursko združeno delo v letu 1985 namenilo za poslovni sklad in napredek materialne osnove dela le dobrih 27 odstotkov več sredstev kot leto prej, skupaj z rezervami pa so ta sredstva večja za 49 odstotkov. Vse večje breme predstavljajo tudi obresti za posojila za obratna sredstva, ki so lani predstavljala že skoraj 6 odstotkov vseh porabljenih sredstev, če teh obveznosti ne bi bilo, pa bi bil dohodek večji za četrtino. Tako je pomursko združeno delo lani za obresti plačalo skoraj 14 milijard dinarjev, kar je več, kot so znašale obveznosti za skupno in splošno porabo in le nekaj manj od čistih osebnih dohodkov vseh zaposlenih v gospodarstvu, ali trikrat več, kot je bilo razporejenih sredstev v poslovni sklad.

V stagnaciji je tudi naložbena dejavnost, saj je lani odpadlo na Pomurje le 2,7 odstotka predračunske vrednosti vseh naložbenih objektov v Sloveniji. Hitreje od dovoljene pa nam raste poraba in tako so osebni dohodki la-

ni v Pomurju realno porasli za 7 odstotkov. S tem smo sicer dosegli trenutno zadovoljstvo med zaposlenimi, nismo pa zagotovili dolgoročnih temeljev za stabilnejši gospodarski razvoj. Tako rekoč edino svetlo točko v primerjavi z republiškim povprečjem predstavlja le izvoz, ki je bil po podatkih carinskih deklaracij na konvertibilno območje večji za 6,7 odstotka in je tako za 1,4 odstotka presegel povečanje v republiki.

Vsi ti podatki torej kažejo, hkrati pa tudi resno opozarjajo, da nam ne ostaja več časa za razmišljanje in ugotavljanje. Diagnoza je več ali manj postavljena, potrebno je le zdravljenje.

Ludvik Kovač

Kurirji od javke do javke

Kurirčkovo pošto, ki je na poti po Pomurju, tačas prenašajo mladi kurirji občine Murska Sobota, ki so torbico sprejeli minuli petek od pionirjev osnovne šole Radenci; pri petanjškemu mostu so jo

Kot je to že tradicija, so pri osnovni šoli Tišina pripravili prirčen sprejem nosilcem kurirčkove torbe. (Foto: J. G.)

pričakali učenci OS Tišina. Učenec 7. razreda Manfred Gider, ki je eden najboljših športnikov na šoli, si je torbico tesno oprtal na rame in jo spremljevalci varno prinesel do naslednje javke, ki je bila pri tišinski osemletki. Tam so kurirjem pripravili prirčen sprejem, mladim pa sta spregovorila o pomenu Kurirčkove pošte in ohranjanju tradicij narodnoosvobodilne borbe predstavnica občinske Zveze prijateljev mladine M. Sobota Hela Sreš in predstavnik občinske organizacije Zveze združenih borcev NOV Henrik Mežan. Preden so tišinski pionirji torbico varno shranili, kajti pri njih je prenočevala do ponedeljka, so vanjo vložili sestavek učenke 8. razreda Sonje Sinko, ki ga je začela z naslednjimi mislimi: »Vsako leto, ko prispe na našo šolo kurirčkova torbica, se spomnim pričevanj o drugi svetovni vojni, ki je zahtevala tudi veliko življenj. Ti mali junaki se niso bali ne noči ne sovražnikove krogle. Kadar je bilo treba, so pogumno nesli sporočilo. Niso jokali, ko so odhajali z doma. Odpovedali so se materini toplini in zavetju njenih rok, kajti vedeli so, da bodo le z močno voljo in pogumom pomagali svojemu narodu...«

Medtem je Kurirčkova pošta že prispela do osnovne šole Salovci, prihodnji četrtek (3. aprila) pa jo bodo pionirji soboške občine predali svojim vrstnikom v lendavski občini. J. Graj

20 odstotni popust v MORAVSKIH TOPLICAH

ob nakupu večjega števila vstopnic za kopanje. Sindikate in druge organizacije, izrabite priljubljenost. Informacije po telefonu 48-210.

Poznavalci razmer trdijo, da bo vojna, ki že šesto leto tudi gospodarsko izčrpava tako Irak kot Iran, kmalu terjala milijon mrtvih. Na sliki: iranski vojni ujetniki nekje na jugu fronte.

Ob koncu tretjega mandata

Delo, ki so ga delegati v zborni skupščini SR opravili v minulem, tretjem mandatu, je bilo zelo težko. Okoliščine dela marsikdaj niso omogočale, da bi se dosledno uveljavila delegatska narava skupščinskih odločitev. Oblikovanje novih zakonov in dopolnjevanje starih je bilo čez čez na dnevnih redih kot kontrola nad uresničevanjem dogovorjenega in ugotavljanje odgovornosti. Tako je ocenila delo skupščine njena podpredsednica Silva Jereb.

To oceno je mogoče podkrepiti z nekaterimi številkami. Zbor združenega dela je imel 57 sej, obravnaval je 1033 točk dnevnega reda. Zbor občin je imel 58 sej z 925 točkami, družbenopolitični zbor 54 sej s 420 točkami dnevnega reda. V tem mandatu so bile tudi štiri skupne seje, ki so imele skupaj pet točk dnevnega reda, delegati so se zbrali na šestih slavnostnih in komemorativnih sejah s šestimi točkami dnevnega reda, šestkrat so se sestali kot konferenca delegacij in obravnavali osem zadev. Povprečno je na vsaki seji razpravljalo

po 28 delegatov.

V celotnem mandatu je bilo predloženih 1196 dopolnil, v zboru združenega dela 635, v zboru občin 551 in v družbenopolitičnem zboru 10. Izrečenih ali napisanih je bilo 626 delegatskih vprašanj, pobud in predlogov: v zboru združenega dela 304, v zboru občin 262 in v družbenopolitičnem zboru 58. Skupščine interesnih skupnosti so

26-krat nastopale kot četrti skupščinski zbor in o skupnih točkah dnevnega reda sklepale hkrati ali z nekajdnevnim presledkom.

Delo skupščine je bilo torej izjemno obsežno. Marsikdaj bi ga lahko poenostavili ali pa nekoliko skrajšali. Program racionalizacije skupščinskega dela bo ostal torej kot naloga delegatom, ki se bodo v novi sestavi zbrali v skupščini v začetku maja.

Že sejejo

V Vojvodini so že zasejali površine z zgodnjo zelenjavo in ječmenom, ponekod pa so že začeli s setvijo sladkorne pese. To bodo posejali na 100 tisoč hektarjih, kolikor so tudi načrtovali. Manj pa bo letos soje in koruze. Tudi na kosovskih poljih so že posejali ječmen, sedaj pa sejejo sladkorno peso. V BiH bodo s spomladanskimi posevki zasejali 2 odstotka več njiv kot lani. Z mehanizacijo v glavnem ni težav. Tu in tam se pojavijo le pri uvozu namočenih delov za stroje, katerih lastniki so zasebni kmetje.

Papirnata pot v prihodnost

Pred več leti smo dobili dokument z naslovom Dolgoročni program gospodarske stabilizacije. Gradiva so pripravili za zajetno knjigo, saj so posebej obdelovali bančništvo, zaposlovanje, tehnološki razvoj, kmetijstvo, naložbe in drugo. Vse to je opravila Kraigherjeva komisija v upanju, da bo dokument tudi upoštevali. Na številnih visokih mestih ugotavljajo, da je odstopanje od programa vsakdanost. V začetku leta smo dobili v javno razpravo nov dokument — Kritična analiza političnega sistema samoupravljanja. Tudi ta dokument so pripravljali tri leta, toda še danes ne vemo, kaj bo s temi papirji. Ker gre v tretjo rado, je 300 strokovnjakov pripravilo osnutke odloka o strategiji tehnološkega razvoja države. Odluk naj bi sprejela skupščina brez javne razprave v gospodarskih panogah že do maja, torej v sedanjem mandatu.

vedanih novosti človeka obije milina. Kaj vse bomo napravili, kakšne novosti, kakšen skok v prihodnje tisočletje. Gospodarstveniki ocenjujejo to vizijo kot papirnata pot v prihodnost, kot seznam želja na osnovi receptov iz kuharske knjige. V njej namreč piše — vzemite toliko in toliko, nikjer pa v kuharski knjigi ni zapisano, od kod vzeti denar za »navodila vzemite«.

Morda boste rekli, je zopet nekritična kritika vsakega poskusa izboljšanja sedanjega stanja. Imate prav, če odmislimo resničnost, ki je sestavljena iz prevladujočega voluntarizma pri odločanju, iz nespoštovanja in nereda pri izvajanju odločitev in poslednega neupoštevanja pripomb na mnoge naložbe. Strategija tehnološkega razvoja nam namreč ponuja izvrsten program povsem nove tehnologije, kot so informacijska, mikroelektronika,

računalništvo, fleksibilne, laserske in tehnologije novih materialov. Imenitno, staro za novo. Načrti so tukaj in hodili bomo v korak s tehnološko razvitim svetom. Ostaja odprto vprašanje, kdo bo sprejemal odločitve o uvajanju vseh teh, resnično potrebnih novosti, in drugo, od kod vzeti denar, ko pa v zadnjih nekaj letih nismo zbrali niti toliko sredstev, da bi vsaj za silo odpravljali tehnološko zaostalost. Ne samo to, niti na zastarelih strojih ne znamo, ali nečemo, ali ne moremo izcediti iz njih kar največ. Ne samo, da smo zaostali tehnološko, pač pa se stalno zmanjšujeta produktivnost in kakovost ob zviševanju materialnih stroškov. Preprosto povedano, slabo gospodarimo s tem, kar imamo, in ne pričakujemo, da se bomo ob novi tehnologiji spremenili. Zato smo lahko kritični do vizije prihodnosti.

Novi poskusi

Kljub protestom kongresa so pred dnevi v ZDA obnovili podzemeljske jedrske poskuse. Zadnjega so izvedli 28. decembra lani. Ameriški predsednik je že pred časom

zavrnil ponudbo Sovjetske zveze, naj se ZDA pridružijo sovjetskemu moratoriju, s trditvijo, da so podzemeljski poskusi nujni pri razvoju vesoljskih orožij in da je SZ razglasila moratorij potem, ko je sama opravila vrsto poskusov.

V Sovjetski zvezi so na ameriške poskuse ostro reagovali. Pri tem poudarjajo, da so že lani avgusta razglasili enostranski moratorij za jedrske poskuse in hkrati ZDA pozvali, naj se jim priključijo. Za odnose med obema veselilama je to precej hladna prha.

Kakšen pravni red?

Ustavna komisija skupščine SFRJ je v razpravi o osnutku resolucije o dodelavi pravnega sistema posebej podčrtala vprašanje: kakšno pravo sploh imamo, če ga nihče ne spoštuje? Razlika med pravnimi normami in prakso je namreč tolikšna, da se vsiljuje umestno vprašanje: ali sploh imamo pravni red?

»Ljudje naj bi bili enaki pred zakonom,« je dejal neki član komisije. S tem je priznal, da sedaj niso. Dejaj je, da zelo hitro kaznujemo tistega, ki je posekal tuji gozd, ne pa tudi tistega, ki je kriv za zgrešeno naložbo.

Sadovi površnosti

Beograd kar naprej ugotavlja, da je glavno mesto za turiste samo — prenočišče ali mesto počitka. Znano je pač, da turisti ostajajo v glavnem mestu le čez noč ali največ čez dan, na poti v kraj, ki so si ga izbrali za letovanje.

Tako je najbrž zato, ker beograjske turistične organizacije turistov ne vedo zadržati za dalj časa, kot da jim nimajo kaj pokazati in razkazovati.

Zgled takšnega nemarnega ravnanja je obisk spominskega centra Josip Broz-Tito, ki ga je v minulih petih letih obiskalo deset in pol milijona domačih in tujih gostov. Kar pomeni, da je ta prostor obiskal mesečno poldrug milijon ljudi — okrog 5000 dnevno. Večina pa je prišla le do Hiše cvetja, na Titov grob, ker vodiči pač niso vedeli, da lahko razkažejo ves kompleks spominskega centra, in tako so mnogi obiskovalci prikrašani za zanimivost, ki bi jih vsekakor želeli videti in spoznati.

Pravzaprav bi lahko obiskovalci spominskega centra spoznali kar velik del politične zgodovine sveta, po tem kar je tamkaj razstavljenega, in doživeli vzdušje delovnega dneva Tita, kar je vrednosti, ki obisku v Hiši cvetja daje večje razsežnosti, kot samo pozornost Titovemu grobu.

Vodiči bi torej morali biti mnogo pozornejši ne samo do obiskovalcev spominskega centra temveč do Titovega dela nasploh. Površnost, ker razkazujemo samo Hišo cvetja, je malodane žaljiva, vsekakor pa je tudi škodljiva za sam beograjski turizem, kajti vsakdanji poldrug milijon obiskovalcev bi lahko pomenil tudi za beograjski turizem veliko več kot samo prihod in odhod domačih in tujih gostov, če bi jih privabili tudi še na druge kraje in zadržali še kakšno urico ali kak dan dlje.

Resda ima Beograd skrbi s hoteli, ki jih je premalo in nad katerimi se gostje pritožujejo, toda to ni nikakršen izgovor, kajti človek potrpi tudi s prenočiščem, če je mesto sicer privlačno in gostoljubno.

Toda Beograd je ob vsem tem, kar mu daje pečat površnosti, še celo zelo ambiciozen, saj se loteva organizacije poletnih olimpijskih iger, ki naj bi ga vzdramile iz dosežane zaspasnosti in nezanimanja za turiste in lastno urejenost. Vprašanje pa je, kako bo tedaj stregel gostom, ko bo vanj prišel ves športni svet, in bi bilo res žalostno, da bi ta množica ljudstva vsega sveta odšla iz našega glavnega mesta neobveščena o marsičem, česar ne bi kazalo spregledati.

To velja tudi za tako imenovani kongresni turizem, ki ga neguje kongresni center Sava, ob katerem je ugledni hotel Interkontinental, ki naj bi kmalu dobil brata dvojčka, pa tudi velike in stalne prireditve Beograjskega sejma. Tudi ti gostje si ogledajo Beograd več ali manj sproti in je zato od njih mnogo manj izkupička, kot bi ga sicer lahko bilo, če bi se beograjski turistični delavci bolj aktivno zanimali tudi za te obiskovalce.

Da o drugih možnostih sploh ne govorimo, kajti beograjske turistične agencije in organizacije delujejo sila neuglašeno, vsak zase, kakor da je bistven samo njihov dohodek, ne pa celota delovanja, ki daje zanesljivo mnogo več kot samo posamična ozko specializirana aktivnost.

Sicer pa — skupnega nastopanja manjka marsikomu, ne samo turističnim delavcem, kar pa nemara spada že v stil življenja, v filozofijo, ki ustreza drobnolastninski. Premajhnost v preveliki veličini glavnega mesta, bi nemara lahko rekli temu. Samozadovoljnost v mejah lastne površnosti slehernega občana, ki mu je vseeno za čistočo in lepoto mesta, v katerem živimo, pa v tem ustrezni (ne)organiziranosti, ki ni primerna za kršnokoli velikopoteznost.

Mesni očetje in drugi zagovorniki olimpiade v Beogradu menda igrajo prav na to karto: velika svetovna prireditve bo prisilila Beograjčane k ustreznejšemu odnosu do vsega okrog sebe, in to bo tisti edini dobiček, ki naj ga ima Beograd od olimpiade. Kampanja oživljanja glavnega mesta z napovedjo olimpiade bo torej koristna, tudi če olimpiade ne bo v Beogradu.

Viktor Širec

—v žarišču dogodkov—

Obtožnica zoper Artukovića

Okrožna javna tožilka Zagreba Ivanka Pintar-Gajer je na novinarski konferenci v Zagrebu izjavila, da je preiskovalni sodnik Okrožnega sodišča v Zagrebu od 28. februarja do 6. marca izpraševal vojnega zločinca Andrijo Artukovića in da Artuković zavrže navedbe, zajete v predlogu za izdajo neposredne obtožnice.

Med izpraševanjem je Andrija Artuković priznal, da je postal član ustaškega gibanja v emigraciji, ko se je sestal s Pavelićem. Takrat je dal ustaško zakletvo, Pavelić pa ga je imenoval za upravnega in nadzornega poveljnika vseh ustaških enot na območju Italije. Nadalje je priznal, da se je kot član ustaškega gibanja pripravljaj na »revolucijo« na Hrvaškem in pri uresničevanju tega programa menil, da je treba uporabljati vsa sredstva brez omejitve — od zakonitih, kot je propaganda, do nezakonitih, kot so uporaba bomb, revolverjev in umori itd. Artuković je priznal, da so nad prebivalstvom NDH v določnem pomenu izvajali teror, ker so to po njegovem mnenju zahtevale takratne razmere. Kot minister za notranje zadeve je imel proste roke in je represijo in določen teror izvajal deloma tudi na podlagi sprejetih predpisov.

Artuković je hkrati priznal, da so mu bili znani primeri prekrščenj Srbov, da pa je bilo to v pristojnosti dunovščine. Ve tudi, da so iz NDH izseljevali Srbe, vendar trdi, da se je to v glavnem

dogajalo na mejnih področjih, s ciljem, da bi »očistili ozemlje NDH«. Ko je pojasnjeval, ali so na območju NDH iztrebljali Jude, Srbe, Rome, Muslimane in protifašiste Hrvatve, je navedel, da so bili Judi močni in da politično iztrebljanja ni bilo mogoče uresničiti, da iztrebljanja Srbov na Hrvaškem ni bilo in da so le neznatno iztrebljali Rome. Nadalje mu je bilo znano, je dodal, da so obstajala zbirna, delovna in koncentracijska taborišča, vendar pa naj bi bil za ta taborišča »samo slišal«. Nikoli ni bil v katerem od njih, podrobnosti dela taborišča pa mu niso znane. Priznal je oziroma misli, da so bila taborišča podrejena ministstvu za notranje zadeve oziroma ustaški nadzorni službi. Poudarja, da je slišal za taborišče Jase-novac, da pa ne ve, kdo ga je organiziral, kdo upravljaj, kakšen obseg je imelo, ker »nikoli ni bil v Jasenovcu«.

Ko so Artukovića seznanili s konkretnimi navedbami obtožbe, je zanikal, da bi bil s Pavelićem obiskoval teren, »spominja« pa se, da je obstajalo neko taborišče v Kerestincu, vendar tam nikoli

globus

BRUSELJ — Dvanajst držav Evropske gospodarske skupnosti je protestiralo zaradi namere ZDA, da bi za tretjino zmanjšale svoj finančni prispevek v OZN. Sedaj krijejo ZDA okoli 25 odstotkov vseh stroškov OZN, članice EGS pa 30 odstotkov.

MADRID — Strmoglavljeni filipinski diktator Marcos si prizadeva, da bi mu Španija odobrila politični azil. Španski zunanji minister Ordóñez je v zvezi s tem izjavil, da se to ne bo zgodilo.

LONDON — Pri Lloyd ugotavljajo, da se nosilnost trgovske mornarice že tri leta zapored manjša. Skupna nosilnost je ob koncu lanskega leta znašala 416 milijonov ton.

WASHINGTON — V Sredozemlju je položaj ponovno napet, ker so Američani začeli z novimi manevri v bližini libijskega zaliva Sidra.

STRASSBOURG — Z vstopom Španije in Portugalske v EGS se je močno zmanjšal ameriški izvoz pšenice v Evropo. Računajo, da bo znašal ta primanjkljaj okoli milijardo dolarjev.

WELLINGTON — Sovjetska zveza je sporočila, da bo privolila v razglasitev nejedrskega območja v Južnem Pacifiku, če bodo to storile tudi druge jedrske sile. To je sporočilo sovjetsko veleposlanstvo v glavnem mestu Nove Zelandije.

PARIZ — V Franciji bodo leta 1990 tri četrtine električne energije pridobivali iz atomskih central.

BUDIMPEŠTA — Sedem obdonavskih držav bo v prihodnjih letih izdelalo poseben program, s katerim naj bi privabili čim več turistov iz čezoceanskih držav. V programu bo sodelovala tudi naša država.

BERN — Švicarska letalska družba Swissair je v Tirani sklenila sporazum, na podlagi katerega bodo od konca tega meseca odprli redno letalsko progo med Švico in Albanijo. To bo prva proga med Tirano in kako zahodno državo.

globus

Po dvajsetih stoletjih

Papež Janez Pavel II. se je odločil, da bo sredi aprila obiskal judovsko skupnost v Rimu. Po dvajsetih stoletjih naj bi bil to prvi korak sprave. Razdor je nastal zaradi trditve, da so Judje krivi za križanje Kristusa. Šele na koncilu pred dvajsetimi leti je bilo rečeno, da odgovornost za križanje ne nosijo samo Judje.

Izrael daje tej papeževi potezi tudi politični pomen. Izraelski zunanji minister Šaron je izrazil upanje, da to pomeni prvi korak k diplomatskemu zblizevanju Vatikana in Izraela. Vatikan izraelske države ne priznava predvsem zato, ker Izrael zavrže njegovo zahtevo, da bi Jeruzalem postal mednarodno svežo mesto.

Sojenje Artukoviću se bo predvidoma začelo sredi aprila.

MURSKA SOBOTA — Obravnava analize o izvajanju in uresničevanju samoupravnega sporazuma o uresničevanju solidar-

MURSKA SOBOTA — Po tem ko je podružnica Službe družbenega knjigovodstva v Murški Soboti pripravila informacijo o poslovanju organizacij združenega dela s področja gospodarstva v pomurški regiji za leto 1985, so konec prejšnjega tedna o njej med prvimi razpravljali v odboru za razvoj in ekonomsko politiko pri medob-

MURSKA SOBOTA — Tudi v soboški občini z rezultati gospodarjenja v letu 1985 ne morejo biti zadovoljni. Čeprav je resolucija predvidela 3-odstotno industrijsko rast, je bila ta lani v primerjavi z letom prej nižja za 2,8 odstotka, neugodna pa so bila tudi gibanja drugih kakovostnih kazalcev gospodarjenja. Zmanjšanje industrijske proizvodnje je imelo ob 2,3-odstotnem povečanju števila zaposlenih za posledico padec produktivnosti, zaskrbljujoče pa so tudi izgube, ki naraščajo. To so med drugim ugotovili na torkovi seji občinskega izvršnega sveta, na kateri so osrednjemu točko dnevnega reda namenili oceni gospodarjenja v letu 1985.

MURSKA SOBOTA — Odbor za svobodno menjavo dela pri občinski skupnosti otroškega varstva ni povsem soglašal s predloženim finančnim načrtom Skupne strokovne službe samoupravnih interesnih skupnosti za leto 1986 v tistem delu, ki se nanaša na načrtovani izračun mase sredstev za osebne dohodke in naj bi bil za 84,7 odstotka višji kot v preteklem letu. Predlagal je, da kaže počakati na Analizo o osebnih dohodkih v občini, ki jo pripravlja Služba družbenega knjigovodstva in se ukvariti v dovoljeno rast skupne porabe, da ne bi nastal prevelik razkorak z izvajalci v družbenih dejavnostih — v škodo slednjih.

MURSKA SOBOTA — Na seji občinskega izvršnega sveta so med drugim obravnavali načrt spomladanske setve ter tržnega pridobivanja mleka in prireje mesa v letu 1986. Poleg tega so se seznanili s poročilom o uresničitvi programa pospeševanja proizvodnje hrane v soboški občini v letu 1985. Sprejeli so tudi okvirni program pospeševanja proizvodnje hrane za letošnje leto. Posebno pozornost pa so namenili tudi akcijskemu programu izvršnega sveta za izvajanje resolucije o družbenem načrtu soboške občine za obdobje 1986—1990 v letu 1986.

do tedna

GOVEDOREJSKI DNEVI ABC POMURKE

Kmetijci sami iščejo rešitve

Čez 200 strokovnjakov iz vse Slovenije je na dvodnevem posvetu v Murški Soboti prejšnji teden razglabljalo o možnostih povečanja in pomenitve pridelave kakovostne krme, ki je tesno povezana z nadaljnjim razvojem živinoreje na tem območju. Posvet o govedoreji je bil v bistvu nadaljevanje »poljedelskih dnevoev«, ki jih je pred tem organizirala ABC Pomurka. Ze takrat so namreč ugotovili, da je razvoj poljedelstva osnova za hitrejši razvoj živinoreje, le-ta pa je tudi porok za povečanje tržne poljedelske pridelave.

Ze v uvodnih referatih so posebno pozornost namenili zadostni in cenejši pridelavi kakovostne krme, za kar v Pomurju še zdaleč niso izkoriščene vse možnosti. Zlasti slabo so izrabljene travniške površine, čeprav nekatere izkušnje kažejo, da bi se dalo na njih nekajkrat povečati pridelok, s tem pa v dobru meri tudi zagotoviti dovolj domače krme za govedorejo. Strokovnjaki so posebej opozorili, da morajo kmetijci tudi z lastnimi napori premagovati proizvodne in gospodarske težave v govedoreji, ki že po naravi ne prenesejo kratkoročnih rešitev in se tako negativne posledice čutijo v daljšem časovnem obdobju. Prav povečanje domače krme osnove, kot tudi doslednejše uveljavljanje dosežkov pri selekciji in reprodukciji v govedoreji, pa lahko bistveno prispeva k boljšim gospo-

darskim rezultatom na tem področju. To pa seveda ne pomeni, da morajo težave reševati le kmetijci sami, pač pa si je treba bremeniti, ki izhajajo iz gospodarskih pogojev proizvodnje, enakomerno razporediti. Še naprej mora ostati obveza družbe do reševanja težav v kmetijstvu, kot ostaja tudi spoznanje, da ni stabilnega razvoja gospodarstva brez stabilnega kmetijstva proizvodnje. Seveda pa samo spoznanje ni dovolj, če temu ne sledijo tudi ustrezni ukrepi gospodarske politike.

Sicer pa je najpomembnejša ugotovitev s tega posveta, da možnosti gospodarjenja v zadnjih letih silijo kmetijce, da sami rešijo listo, kar je mogoče rešiti z boljšim strokovnim delom, posodabljanjem tehnologije in izkoriščanjem vseh danosti, ki jih doslej še niso v celoti izkoristili.

— Regijski posvet o cestah

Luknja pri luknji . . .

Republiška skupnost za ceste je v Murški Soboti sklicala regijski posvet, ki so se ga udeležili predstavniki vseh štirih občinskih samoupravnih interesnih skupnosti za ceste, izvršnih svetov skupščin občin in družbenopolitičnih organizacij iz soboške občine. Med gosti sta bila tudi predsednik Skupnosti za ceste SRS Andrej Levičnik in direktor sozda Združenih cestnih podjetij Slovenije Miran Marussig. Na posvetu so se podrobneje seznanili s perečo problematiko pomurških cest, ki so zdaj v nemo-gočem stanju. Z luknjo pri luknji namreč ni le ogrožena prometna varnost, ampak so mnogi cestni odseki, zlasti na Gorickem, zaprti, kar povzroča še dodatne težave. Zavedati se moramo, da delavci zaradi tega izostajajo z dela ali nanj zamujajo prav tako učenci, marsikje pa se srečujejo tudi s problemom nepravčasnega oddajanja mleka v zbiralnicah na terenu. To gotovo povzroča precejšnjo gospodarsko škodo, ki jo je težko oceniti v denarju. Poleg lokalnih pa so močno načete tudi glavne regionalne in magistralne ceste v Pomurju, na kar so znova opozorili na regijskem posvetu v Murški Soboti.

Pri tem so navedli mačehovski odnos republike do žgoče problematike cest v posameznih občinah, kar lahko privede tudi do določenih političnih problemov. Opozorili so namreč, da se denar za vzdrževanje cest mnogokrat troši nenamensko. Rečeno je bilo, da bi denar za amortizacijo in obnovo cest morali dosledno uporabljati za vzdrževanje cest, nikakor pa ne za gradnjo novih cest, čemur smo velikokrat pričali v praksi. Slišati je bilo tudi očitke, da dobi Pomurje premalo sredstev za opravljanje zimske službe, zato bo treba merila v republiki poenotiti. Ob nenehnem pomanjkanju denarja pa so menili, da bi kazalo povečati delež bencinskega dinarja za ceste.

Sicer pa so se na posvetu dogovorili, da bo že v tem tednu prišla strokovna komisija iz sozda Združenih cestnih podjetij Slovenije, ki bo znova naredila popis najbolj kritičnih cestnih odsekov v Pomurju. Do 25. aprila, ko bo skupščina republiške skupnosti za ceste, pa naj bi natančneje opredelili razdelitev združenih sredstev republiške cestne skupnosti iz sklada za nara-vne nesreče.

Milan Jerše

Ko kažeš na druge, ne pozabi nase

Minulo soboto je 36 Pomurcev, udeležencev 11. kongresa Zveze sindikatov Slovenije, z zadoščenjem in hkrati priokusom grenkobe zapuščalo osrednji hram slovenske kulture — Cankarjev dom v Ljubljani. Tu so dva dni z drugimi slovenskimi sindikalisti soočali in tehtali, če in koliko je doslej oziroma bo poslej delavsko-kmečka razredna organizacija hotela, znala in zmogla preiti iz bolj ali manj obrobne opazovalca in priporočevalca v dejavnega spreminjevalca razmer. Z zadoščenjem najprej zato, ker so izpolnili načrt in predložili kongresu deset razprav: sedem ustno prebranih in tri pisno oddane. Nato zato, ker jih je pet sodelovalo v delovnih telesih, Dragica Kukulj-Ošljaj celo v delovnem predsedstvu kongresa. Nazadnje pa zato, ker so Pomurci dostojno zastopali v republiških organih sindikata. V republiškem svetu ZSS so trije: Ivan-ka Klopčič iz Mure, Stane Konrad iz Radenske in Aleksander Marič iz Ina-Nafte. V nadzornem odboru je Štefau Feher iz Primatevega tozda Skladiščna oprema, v statutarni komisiji pa Dragan Kujundžić iz Gore-nja Elrad. V članstvu sveta Zveze sindikatov Jugoslavije je Mira Marko iz radgonskega Kmetijskega kombinata, ki je hkrati med slovenskimi delegati za 10. kongres jugoslovanskih sindikatov.

»ŠLOGANO« VINO LENDAVSKIM NAFTARJEM

Pomurci so potovali v Cankarjev dom z avtobusom. Med vožnjo so namreč v uvodni besedi predsednika slovenskih sindikatov Marjana Orožna, ki jo je prebral na petkovem dopoldanskem plenarnem zasedanju, »odkrili«

duktivnega dela znotraj organizacije in posebej zunaj nje. S financiranjem omenjenih izdatkov ne vlagamo v razširjeno reprodukcijo, da bi lahko zaposlili mlado generacijo delavcev, temveč denar odide v prazno in ne prinese novoustvarjene vrednosti. Ob takem nespametnem go-

vega moža v slovenskih sindikatih Marjana Orožna — zdaj, po volitvah na kongresu je na tem položaju Miha Ravnik — je predvsem Lendavčane presenetila in razočarala, kajti znano je, da sta recimo Gorenjev Korting in novomeški IMV povzročila veliko večjo škodo širši družbeni skupnosti, pa ju ni niti omenil. Ugibanja o tem, zakaj ne, seveda niso za objavo. Delegati iz Pomurja so sprva odlašali, če naj

se radikalno zmanjša število profesionalcev v organih in organizacijah sindikata na občinski, medobčinski in republiški ravni. Na sobotnem plenarnem zasedanju so jo menili, da bodo predlog v republiškem svetu ZSS proučili in ustrezno ukrepali.

Kot zanimivost je vredno opozoriti, da se sindikalisti na kongresnem finalu štiriletnega delovanja niso ukvarjali samo s »klišičnimi« temami. Celotno štrajkih

Mimo kongresne tribune

— Vprašanje je, kdaj smo naredili večjo napako: ali takrat, ko smo se v Sloveniji oddčili, da bomo gradili rafinerijo, ali takrat, ko smo se oddčili, da je ne bomo, kljub temu, da je bila vsa oprema zanjo že v Lendavi. Morali bi dobiti dodatno obrazložitev, zakaj je bila omenjena ravno Ina-Nafta. Ali ni mor-da to blago rečeno očiček, češ: bodite nho, saj ste od republike dobili 150 starih milijard dinarjev posojila, čigar vračanje je bilo nekajkrat preloženo. Ne bi se smeli tako obnašati, da sedaj, ko je bila skupaj storjena napaka pri tej naložbi, ne bi povedali tega, kar se v resnici dogaja. Tudi v kolektivu bomo oceno Mar-jana Orožna obravnavali, kajti o tem ni bil senjenen in gradiva prej nismo do-bili. (Aleksander Marič iz Ina-Nafte Lendava)

Z 11. shoda slovenskih sindikatov

tale odlomek: »Še bolj prizadeto so izrazili sedanjí trenutek člani sindikata organizacije združenega dela Ina-Nafta Lendava. V svojem sporočilu so napisali: »Delavci v združenem delu podpiramo in se zavzemamo za ukrepe gospodarske stabilizacije, vendar se zadnja leta kaže dvom o njihovi pravilni naravnosti. Ugotovljamo, da ukrepi gospodarske stabilizacije niso učinkoviti in ne dajejo tistih rezultatov, ki smo jih od njih pričakovali. Zakoni, ki jih sprejemajo v zvezi s temi ukrepi, izpadajo kot nekakšni poskusi. Tako naslednje leto ugotovljamo, da zakon ni bil pravilno zasnovan in ga ponovno menjamo. Gospodarstvu se je namreč naprtilo dosti nepro-

spodarjenju ne moremo pričakovati, da se bomo izvlekli iz gospodarske krize in imeli boljši družbeni standard«. Verjetno bi se lahko strinjali, da takšno stališče v veliki meri izraža pogled večine delavcev — članov sindikata. Izraža pa tudi enostranost pogledov in protislovnost s lastnim položajem in lastnim ravnanjem, z lastno odgovornostjo. Kajti znano je, da je ravno Ina-Nafta v Lendavi eden od tistih redkih kolektivov v Sloveniji, kateri organi so z napačno investicijsko odločitvijo povzročili znatno škodo sebi in širši skupnosti. Nauk iz tega je lahko eden: ko kažeš na druge, pogledj tudi sebe!«

Ostrina presoje donedavna pr-

gredo v dialog že na plenarnem zasedanju ali v komisijah; prevladala je odločitve za slednje. K že pripravljenim razpravam so dodali Pa še to z naslednjo vsebino: »Prav je, da pomete najprej vsak pred svojim pragom. Vendar delavci Ina-Nafte to tudi počno, saj je velika večina bremen prav na njih. Povejmo pa odkrito, ali so za to investicijo odgovorni le oni ali pa še kdo drug.

Lendavski delegati so mnenja, da primer Ina-Nafte ni edini negativni primer v Sloveniji z imenom, saj jih imamo v naši republiki še več, in to takih, ki jih rešujemo s skupnimi napori vsi delavci Slovenije, pa zanje ne trdimo, da so krivi le njihovi samoupravni organi«. Navedeno repliko na Orožnovo oceno sta v dveh komisijah izza govorniškega odra predstavila Janez Bošnjak in Elizabeta Horvat iz Lendave, ki sta sicer razpravljala o delavski ustvarjalnosti oziroma razmerah šolni kov in drugih zaposlenih v vzgoji in izobraževanju.

KLIC IN BRZOJAVKA IZ TEHNOŠTROJA

Kot ponavadi je tudi na tokratni kongres prišlo čez sto brzojavnih sporočil in šestik, med njimi nekaj takih, ki so vsebovale konkretne in kritične pripombe in pobude. Drugi dan kongresa so nas dopolne poklicali po telefonu iz ljutomerskega Tehnoštroja in nam sporočili, da so na ta ugledni sindikalni shod posredovali brzojavko s podobno vsebino, kot so jo pred časom — decembra lani — objavila nekatera sredstva javnega obveščanja. Med drugim gre za zahtevo, naj

smo nekaj slišali, o anonimnih pritožbah delavcev in odprtih pis-mih ter o ekoloških tegobah. Tako se je recimo oglasil delegat iz Posavja, rekoč: »Stopimo danes v strugo spodnjega toka Save, kjer smo se pred 30 leti še brezskrbno kopali. Človek se zgrozi, saj to je glavni vod slovenske kanalizacije, in še tega naj bi z gradnjo savskih elektrarn zajezili, da bodo nastale stoječe smrdljive mlake za jezovi, da bo Posavje slovenska greznica. Ne, tovariši in tovarišice. To je centralna slovenska sramota in v posmeh naravi, ki, kot vemo, ne prenaša goljufij.«

Pomurskim delegatom se očitno ni zdelo potrebno, da bi že tako razglašeni orkester okrog energetske izrabe reke Mure »secirali« še na kongresni tribuni. Resda so razpravljali o razmerah v agroživilstvu, vendar ne da bi se recimo dotaknili položaja kmeta — kooperanta, odnosov v zadrugah in združništvu ter nekaterih razvojno obetavnih dopolnilnih oziroma spremljajočih programov v kmetijstvu. In če že nizamo vtise poročevalca, ponovimo pomenljivo literarno prispevke, izrečeno v osrednjem hramu slovenske kulture konec prejšnjega tedna pred več sto izbranimi udeleženci 11. kongresa ZSS: »Življenje ni ne Sveto pismo, ne Kapital, ne partijski kongres, ne cerkveni koncil, temveč nenehna vsakdanja bitka za urejeno materialno in duhovno bivanje vsakega posameznega človeka, pa naj bo inteligent, kmet ali delavec.«

Branko ŽUNEC

S tribune med delegate

— Večkrat se nam očita, da premalo uporabljamo sodobne dosežke znanosti v kmetijski in živinorejski proizvodnji. Res je, da so vlaganja v razvoj minimalna, žal pa tudi sodobni dosežki znanosti niso ključ za rešitve nakopičenih težav. (Bojan Novak iz Agromerkurja)

— Za slovensko konfekcijsko industrijo, a ne samo zanje, bi bilo bolje, da tudi za razvoj manj razvitih republik in pokrajin namenjena sredstva skuša usmeriti v proizvodne programe, ki bodo s svojo kapitalno intenzivnostjo dolgoročno omogočili razvoj, zaposlitev in socialno varnost ljudi. (Jozé Zadravec iz Mure)

Doseči boljšo embalažo v kmetijski proizvodnji

Kar se tiče organizacije razstave, strokovnih predavanj ter podelitve jugoslovanske oskarje na sejmu IN-PAK 86 v Gornji Radgoni, je že skoraj vse pripravljeno. To ni nič čudno, saj je ideja o organiziranju sejma embalaže in tehnike pakiranja stara že nekaj let, zanj pa so se najbolj zanimali udeleženci Kmetijsko-živilskega sejma v Gornji Radgoni. Današnje tržišče se v prvi vrsti izgublja ravno zaradi neprimerne embalaže, ne pa zaradi slabega pridelka. Les, ki so ga že povsod zamenjali z valovitim kartonom, je pri jugoslovanskih sadjarjih edini material, v katerega shranjujejo pridelke. To pa jih onemogoča na tujem tržišču, zato morajo svoje kakovostne pridelke prodajati po mnogo nižji ceni, če jih sploh prodajo. Prav tako smo na repu razvoja glede primerne pakiranja in skladiščenja.

bodo lahko tekmovali tudi za višje evropsko priznanje in oskarja. B. Peček

Seminar za mladinska vodstva v soboški občini

Ne iščite izgubljene generacije! Tu smo!

V soboto, 22. marca, je bil v dijaškem domu v Murški Soboti seminar za mladinska vodstva iz osnovnih šol, krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah v občini Murška Sobotna. Udeležilo se ga je čez petdeset mladincev, po seminarju pa je bila še seja občinske konference ZSMS Murška Sobotna, na kateri so obravnavali poročilo o pripravah na 12. kongres ZSMS, zaključni račun OK ZSMS Murška Sobotna za leto 1985 ter finančni načrt za leto 1986.

Zbrane mladince sta seznanila član izvršnega sveta skupščine Vlado Kerec in sekretar občinskega komiteja ZK Murška Sobotna z aktualnimi problemi družbenoekonomskega in družbenopolitičnega sistema. Živahna razprava, v kateri so se oglašali predvsem mladi sami, pa je bila o organiziranosti mladih ter s tem povezanimi predlaganimi spremembami Statuta ZSMS. V njem je namreč predlagano, da naj bi

mladi vstopali v mladinske organizacije v osmih razredih, kar pa vzbuja vrsto pomislekov. Več se jih je zavzelo za to, da bi bili pionirji sprejeti v mladinsko organizacijo že v šestem (sedaj v sedmem) ali pa bi jih v svoje osnovne organizacije sprejemali mladi v kraju, kjer živijo, s 15. letom. Prav tako je treba še dobro premisliti, ali se res prav v vseh 12 krajevnih skupnostih v murskosoboški občini izplača ustanavljati krajevne konference mladih (še je v spominu ponesrečen poskus podobnega početja konec sedemdesetih let).

Največ sprememb Statuta ZSMS je v prvem delu, kjer je govor o splošnih načelih, pomenu mladinske organizacije, njeni vlogi v družbi, programskih opredelitvah ter o organiziranosti. Med pomembnejšimi spremembami, ki so plod aktivnosti mladih v zadnjih letih, je tudi naslednja:

»Zveza socialistične mladine Slovenije priznava in poudarja

Po končanih javnih razpravah v osnovnih organizacijah ZSMS v vseh štirih občinah so si mladi delegati za 12. kongres ZSMS razdelili problemska področja, o katerih bodo razpravljali na kongresu. Tako se bodo radgonski mladinci pripravili na razpravo o kmetijstvu, soboški o ekologiji in izobraževanju, lendavski o zaposlovanju, štipendiranju in izobraževanju ter ljutomerski delegati o frontnosti mladinske organizacije. Minuli četrtek so se delegati vseh štirih pomurskih občin zbrali na razširjeni seji sekretariata MS ZSMS za Pomurje in še zadnji pregledali, kako potekajo priprave na razprave na mladinskem kongresu. bp

poseben pomen spontanemu, neposrednemu, pluralističnemu in avtonomnemu organiziranju mladih in delovnih skupinah in družbenih gibanjih. Kajti v konceptu demokratičnega socializma mora biti ZSMS vse manj institucija političnega sistema, ki deluje s pozicij političnih monopolov, pač pa del socialističnega družbenega gibanja in vse bolj organizacija v tem gibanju. Nadaljevanje demokratizacije ZSMS in politična ter organizacijska podpora družbenim gibanjem in interesnim skupnostim pri njihovem delovanju pomeni graditev socialističnega družbenega gibanja, ki bo s svojim obstojem ustvarjalo socialistično civilno družbo svobodnih ustvarjalcev in občanov.«

Zato je hvale vredna pobuda, naj bi vsaka osnovna organizacija ZSMS ustanovila ekološko sekcijo (glede na aktualnost te problematike) ter druge sekcije, v skladu z zanimanjem mladih. Vse oblike interesnega organiziranja mladih naj bi postale sestavni del demokratične socialistične fronte mladih ZSMS.

Ena izmed aktualnih nalog, ki čaka mlade vsega Pomurja (poleg koncerta, štafete, mladinskega prostovoljnega dela), je sodelovanje v skupni akciji Gozdovi Evrope 86, v katero se vključuje tudi slovenska mladina. To bo pohod po več evropskih državah.

B. Peček

Je bila ukinitvev okrajev prezgodnja?

Vprašanje bi se pravzaprav moralo glasiliti: ali bi nas inštitucionaliziranje medobčinskih skupnosti (regij) v družbenopolitične skupnosti vrnilo v čase okrajev?

V »vročici« izjemno razgibane politične »kampanje« (priprave na volitve in kongrese, javne razprave o kritični analizi ipd.) sta imela dr. Ciril Ribičič, član predsedstva in predstojnik marksističnega centra pri centralnem komiteju Zveze komunistov Slovenije, in Geza Bačič, sekretar republiške konference SZDL Slovenije, toliko manj časa za pogovor. Kljub temu smo ju v reprezentančnih prostorih slovenskih komunistov na Tomšičevi 5 v Ljubljani le uspeli dobesedno sesti s posveta, na katerem so ravno tehtali, kako in kaj ukiniti zavoljo petih odprtih pisem, ki so z različnih koncev Slovenije priromala na naslove različnih forumov v republiškem središču.

Vprašanja smo sogovornikom posredovali pisno, pri tem pa nismo pozabili na zapisano v rdeči knjizici z naslovom Kritična analiza delovanja političnega sistema socialističnega samoupravljanja: »Posebno pomembno je spodbujanje svobodnega samoupravnega združevanja tistih občin — ki so po naravi »prisiljene« usklajevati svoj razvoj in zadovoljevanje drugih potreb in interesov — v medobčinskih in druge skupnosti na principih medsebojnega povezovanja in sodelovanja, kot tudi regionalno povezovanje občin v skupnosti v okviru katerih one na samoupravnih osnovah in na principu prostovoljnosti, solidarnosti in enakopravnosti, uresničujejo skupne interese. Potrebno je še nadaljnje dograjevanje in izboljševanje delovanja regionalnih, mestnih in skupnosti občin.«

Ali sploh lahko obstaja komunalni sistem brez obvezne regionalne sestavnosti? Ali ni bila morda njihova ukinitvev nesmotrna (prezgodnja), saj je prišlo takoj po tem do vsakršnih negativnih pojavov v razvoju komunalnega sistema: zapiranje, lokalni patriotizem, avtarkija in podobno?

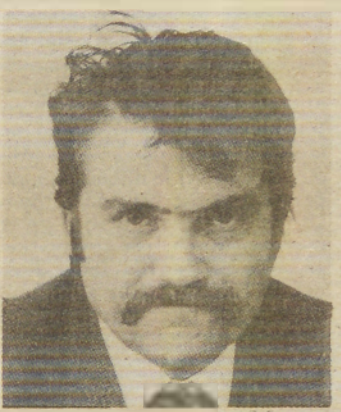
RIBIČIČ: »Veliko je zapiranja občin v lastne meje in še vedno imamo opravka s poskusi iz 50-ih let, ki so bili takrat ocenjeni kot tako imenovana funkcionalna koncepcija občine; ko hoče vsaka občina znotraj svojih meja zadovoljiti vse potrebe delovnih ljudi in občanov. Zato pride do nesmotrnega organiziranja, zapiranja, slabega povezovanja itd. V preteklih desetletjih je bilo vprašanje medobčinskega povezovanja zanemarljivo in mu je upravičeno dajati poseben poudarek. Menim sicer, da je bila pravilna odločitev in usmeritev za ukinitvev ukrepov kot vmesnih oblastnih institucij med republiko in občino. Strinjal pa bi se z mnenjem, da je bila morda ukinitvev okrajev prezgodnja v tem smislu, da nismo bili dovolj pripravljeni ne samo sistemsko, ampak tudi v subjektivnih silah razvijati druge oblike koristnega in potrebnega medsebojnega sodelovanja med občinami v regiji, kar bi nadaljevalo pozitivno tradicijo okrajev; ne kot oblastnih organizacij in skupnosti, ampak kot oblike takega povezovanja delovnih ljudi in občanov, organiziranih v komune, kjer je možno bolje, uspešneje in hitreje reševati probleme, ki jih ni mogoče v občini.«

So zagovorniki mnenja, da je bila po ukinitvi okrajev odpravljena regionalna sestavnost komunalnega sistema, namesto nje pa je bil predložen nejasen koncept medobčinskega sodelovanja fakultativnega značaja in brez nujnih institucij. Istočasno se je število občin še naprej zmanjševalo, točneje: nadaljeval se je proces njihovega stalnega povečanja. Bi hoteli na osnovi tega mnenja izostriti svojo prejšnjo sodbo?

RIBIČIČ: »Na zmanjševanje števila občin je treba gledati z dveh vidikov. Eden je ta, da je prišlo do zmanjševanja in s tem večanja njihovega območja zato, ker so občine po letu 1955 z uvedbo komunalnega sistema pridobile na pomenu. Želeli smo jih razvijati kot družbenogospodarske in temeljne družbenopolitične skupnosti in vseh funkcij, ki so se jim v takratnem sistemu namenjavale, ni bilo mogoče izvajati v manjših občinah, večini še manjših, kot so danes kakšne večje krajevne skupnosti. Če pa je prišlo do povečevanja območja občin iz drugih razlogov kot težnja zapiranja in neupoštevanja možnosti, da se lahko nekateri zadevi uspešneje rešujejo na ravni regije oziroma na medobčinski ravni, takšno večanje ni smotno ne smiselno in utegne prispevati k zapiranjem občin in omejevanju nujnega in potrebne sodelovanja na regionalni ravni.«

RIBIČIČ: »Ena skrajnost bi bilo ohranjanje regionalnega sodelovanja kot oblike nadaljevanja tradicije okraja kot oblastne strukture, čeprav z drugim imenom, pa vendar z graditvijo družbenopolitične skupnosti kot vmesne stopnje med občino in republiko. Druga skrajnost bi bilo medobčinsko sodelovanje, povsem prepuščeno trenutnim potrebam posameznih občin in njihovim spoznanjem, ali in v kakšni meri naj medsebojno sodelujejo. Ena skrajnost je bila uveljavljena v nekaterih ustavah in pred nekaj tedni so jo recimo ukinitvev v sosednji SR Hrvaški. Smiselno bi bilo pogledati njihove analize tega vprašanja. Opozorjali so na slabost, da je obve-

zlasti ne kot družbenopolitičnih skupnosti. So fakultativna možnost in združevanje po določenih interesih, čeprav je tudi ta faza od območja do območja v slovenski republici različna, da ne govorim o Jugoslaviji. Če bi recimo imeli okraj Pomurja, ne bi nič lažje izvedli akcije za skupen razvoj zdravstva in šolstva. To je tudi pomembno za samoupravno osveščeno, krepitvev socialistične zavesti, solidarnosti, za drugačen odnos do reševanja skupnih vprašanj. Če bi imeli okraj, bi deloval aparat, ki je drag. Tudi to nas je vodilo, da smo ga ukinitvev. Mimogrede: Madžari so lani ukinitvev okraje, pa nimajo takega sistema kot mi. V določenem smislu so njihovi razlogi za to podobni našim pred približno 20 leti. Razmišljali so namreč, zakaj ne bi bil položaj delavca, da sodeluje v odločanju, bližji,

Geza Bačič

dr. Ciril Ribičič

zakaj moramo imeti toliko vmesnih etap. Zakaj je treba toliko aparata, če se nekatere zadeve podvajajo? Tudi nam je to lahko v razmišljanje. Razrušili smo stari koncept, novega pa še nismo dovolj kakovostno dodgradili. Žal so bile nekatere naše medobčinske skupnosti nekoliko politično formirane; na hitro, brez temeljite, strokovne poglobljene analize. Mislim, da za Pomurje to ne velja. Razvoj je pokazal, da smo ne glede na to, da smo okraj izgubili — kot administrativno skupnost in ustavno tvorbo — sorazmerno dobro razvijali možnost sporazumevanja in dogovarjanja na skupnih osnovah, ciljih in interesih. Vsaj dvoje je bilo pozitivno: ljudem smo približali odločanje, saj jim je občina bliže, ob hkratnem razvijanju krajevnih skupnosti in temeljnih organizacij. Bistveno smo zmanjšali tako imenovano posredniško birokracijo in jo pocenili. Drugo je vprašanje, ali ni del teh kadrov — žal — prišel tudi v neproduktivne dejavnosti. Vendar za to koncepcija reforme okrajev ni kriva.«

Zveza ustava iz leta 1974 prinaša pomembno novost, da se lahko občine združujejo v mestne in regionalne skupnosti, na katere se prenašajo določene zadeve iz pristojnosti republik oziroma avtonomnih pokrajin in občin. Vtis je, da so republike, ki so v svojih ustavah določile obvezno združevanje občin v regionalne skupnosti, s tem inštitucionalizirale dvostopenjsko strukturo družbenopolitičnih skupnosti in okrnile občini njeno samoupravnost in lastnost temeljne družbenopolitične skupnosti?

RIBIČIČ: »Ena skrajnost bi bilo ohranjanje regionalnega sodelovanja kot oblike nadaljevanja tradicije okraja kot oblastne strukture, čeprav z drugim imenom, pa vendar z graditvijo družbenopolitične skupnosti kot vmesne stopnje med občino in republiko. Druga skrajnost bi bilo medobčinsko sodelovanje, povsem prepuščeno trenutnim potrebam posameznih občin in njihovim spoznanjem, ali in v kakšni meri naj medsebojno sodelujejo. Ena skrajnost je bila uveljavljena v nekaterih ustavah in pred nekaj tedni so jo recimo ukinitvev v sosednji SR Hrvaški. Smiselno bi bilo pogledati njihove analize tega vprašanja. Opozorjali so na slabost, da je obve-

zno združevanje v regionalne skupnosti kot družbenopolitične skupnosti pomenilo vmesno oblastno stopnjo, ki ni bila niti v korist uresničevanju ustavne zadane republike niti v korist podarke na razvijanju občine kot komune. Bolj se lahko taka skupnost — in to je objektivna nevarnost — kaže kot podaljšana roka republike, manj pa kot izraz potreb in interesov delovnih ljudi in občanov v občinah. Pri nas imamo, kar zadeva ustavno ureditev, drugo skrajnost v tem smislu, da niso predpisane obvezne organizacijske oblike, pač pa je poudarek na možnostih najrazličnejših načinov sodelovanja med občinami. Izjema sta mesti Ljubljana in Maribor z več občinami in skupnost obalnih občin, kjer gre za zgoščeno, urbano enotno območje. Te imajo po ustavi status posebnih družbenopolitičnih skupnosti. V razpravah o racionalizaciji političnega sistema se je v več občinah pokazalo, kako iščejo racionalnejše rešitve samo v občinskih okvirih in sploh ne pomislijo na možnosti učinkovitejšega medobčinskega organiziranja. Priznati moramo, da to odpira nova vprašanja in povzroča težave, ki niso v celoti rešene. V naslednjem obdobju bomo morali jasneje postaviti recimo odgovornost organov na medobčinski ravni do občinskih skupščin. Ka-

dr. Ciril Ribičič

ko prepričati, da bi prišlo so samosvajanja, zamegljevanja odgovornosti teh organov? Možnosti smotnejšega in smiselnejšega organiziranja na medobčinski ravni so zlasti neizkoriščene v samoupravnih interesnih skupnostih. Tudi tu nastajajo nova odprta vprašanja, na katera še nimamo pravih odgovorov. Recimo vprašanje, kako je s četrim zborom — samoupravnimi interesnimi skupnostmi v občinskih skupščinah, če se interesna skupnost organizira na ravni regije. V nadaljnjih razpravah o kritični analizi, zlasti pa pozneje, ko jo bomo konkretizirali s spremembami ustave in drugih predpisov, so to problemi, ki jih nujno moramo rešiti, da ne bi bila izgovora za to, kako ni mogoče na medobčinski ravni iskati najustrežnejših rešitev.«

Ali bi pomenilo dati regiji status družbenopolitične skupnosti vrhovev v čase okrajev?

RIBIČIČ: »V dosedanjih razpravah o kritični analizi smo opozarjali na to, da v nekaterih republikah ustanavljamo tisto, kar v drugih republikah ukinitvev. To bi bil samo še en primer, če bi se v Sloveniji odločili za oblikovanje regionalnih skupnosti kot družbenopolitičnih skupnosti v času, ko so jih v sosednji Hrvaški, zaradi negativnih izkušenj, ukinitvev. Ni bistveno vprašanje formalnega statusa teh teritorialnih skupnosti. Dejstvo je, da je slabost take sistemske ureditve, kjer so regionalne skupnosti družbenopolitične skupnosti, da je poudarjena tudi njihova oblastna funkcija in se na to vežejo določene birokratske težnje oz. težnje oblikovanja širšega aparata, ki obremenjuje delovanje; se postavlja bolj kot jez in ovira kot pa prava povezava med delovnimi ljudmi in občini v občini in republiko. Bistveno vprašanje je, ali na regionalni ravni dovolj sodelujejo občine, delovni ljudje in občani. Ocena je, da pre malo, in je to sodelovanje treba krepiti. Kar je tu bistveno — in ni naključje, da ves čas govorim o delovnih ljudeh in občanah v občini — je to, da bi morali ljudje sami presojati, katera je z njihovega vidika in položaja tista zadeva, ki bi jo bilo bolj smiselno, poceniti in učinkovito reševati na ravni regije kot pa na občinski ravni. Skratka, gre za pogled z vidika interesa občana.«

Raziskave javnega mnenja kažejo, da se odnosi med političnimi centri, ki so hkrati graditvijska jedra, industrijska in urbana središča, in provinco — pod udarcem kriznih razmer — očitno vse bolj ostrijo. Izraziteje to občutijo na manj razviti območjih, kakršno je Pomurje, kjer nismo le enkrat slišali in se prepričali, da so pri uveljavljanju regionalne skupnosti, zavoljo moči in vpliva, osredotočenih v republiškem vrhu v Ljubljani, takorekoč v pat položaju. Kako iz njega?

BACIČ: »Rekel bi, da je to res, pa hkrati ni res, odvisno od zornega kota, s katerega gledaš na problematiko. Če pa, da nisem bil dovolj jasen pri vprašanjih fakultativnega usklajevanja skupnih in posebnih interesov, ki ne pomenijo samo zmanjševanja stroškov za družbeno režijo. Pomenijo predvsem hitreje reševanje prečih problemov ljudi na nekem teritorialno in sicer zaožročenem območju in novo stopnjo samoupravne demokracije. Teh možnosti ne izkoriščamo dovolj. Če sem spet rojak, se vprašujem, ali ne bi bilo pametno imeti v Pomurju skupne znanstveno-raziskovalne skupnosti, združevati intelektualni potencial in pomeniti nekaj v slovenskem in jugoslovanskem, pri nekaterih zadevah pa tudi v evropskem prostoru. Tu sta zelo pomembni širina in odprtost, za kar ni modelov ali receptov. Je pa volja ljudi in možnost specifičnega organiziranja. V ta vprašanja drega, jih odpira tudi kritična analiza. V Pomurju je tudi nekaj poskusov skupnega načrtovanja nekaterih skupnih vprašanj, na primer v agrokompleksu. Rezultat tega je integracija pomurskega kmetijstva, čeprav z določenimi težavami. Po moje je med najbolj organiziranimi vsaj v republici Sloveniji. Drug tak kompleks je vloga Mure kot nosilca tekstilne in konfekcijske industrije, ki je z obrati in tozdi navzoča v vseh štirih pomurskih občinah. Žal je pre malo storjenega na področju izkoriščanja termalne energije, da o zapletih o gradnji elektrarn na Muri ne govorim. Dejstvo je, da v Pomurju Prlek in Prekmurci združujejo — zdaj so se že tretjič za to odločili — sredstva za izboljšanje razmer v bolnišničnem zdravljenju, šolanju otrok, otroškem varstvu itd. ... Gospodarska kriza z vsemi elementi ostalih slabosti je veliko bolj postavila v ospredje odnose med provinco in centrom. Zdej smo žal v položaju, ko najprej skrbi vsak za sebe, kar je sociološko pogojeno. Najbrž so naše socialistične sile pre malo pozornosti na vprašanja razvoja solidarnosti, vzajemnosti, odnosa do skupnih potreb. Mislim, da so naše ocene o tem razkoraku nekoliko enostranske. Obratljaj, kakor hočeš, včasih smo rekli: kdor si sam ne pomaga, mu tudi bog ne more pomagati. Jaz bi to obrnil: kdor si sam ne pomaga, mu tudi slovenska republika ne more, pa tudi federacija. Ali v mednarodnih odnosih: kdor si sam ne pomaga, mu tudi združeni narodi ne morejo ali pa ne vrščeno gibanje. Oprostite za zlobne primerjave! ... Ja, kdo pa je Pomurju prinesel stopnjo zaposlenosti, ki je zdaj v vseh občinah čez 30-odstotno? Pred 15 leti je bila 17. Kdo, če ne sami? Z delom, dohodkom, novo ustvarjeno vrednostjo. Kdo jim je prinesel nekaj novih obratov? Si niso Pomurci sami, s samoprispevki, reševali razvoja cest, šol, vodovodov, ambulanc? Vse, kar je prišlo od drugod, je samo pomoč k temu.«

Vseh razsežnosti tako imenovanega opiranja na lastne sile, o čemer je govoril Geza Bačič, niti ni mogoče predstaviti. Gotovo pa ne more biti sporno, da gre za akcijo ali točneje za proces, ki tudi medobčinskemu, regijskemu sodelovanju in povezovanju odpira nove možnosti.

Branko ŽUNEC
Posnetka: fotodokumentacija
Dela in Vestnika

SLOVIN-LJUTOMERČAN LJUTOMER. objavlja **PRODAMO** približno 50 ton sene po ceni 20 dinarjev za kilogram. Prodaja bo vsaj torek in petek od 7. do 12. ure na Podgradu. Informacije na telefon: 81-051. Ljutomerčan Ljutomer, tozd Živnora — poljedelstvo.

VPOGLED V DRUŽBENE DEJAVNOSTI

Priletnejše, pretežno kmečko prebivalstvo, vedno več nezaposlenih mladih šolanih ljudi in Romi so štirje osnovni elementi, ki vplivajo na stanje, kakršno je v družbenih dejavnostih pri nas. Nenaklonjen jim je tudi čas, v katerem živimo, kar potrjuje usmeritev, da naj v zaožročenih gospodarskih razmerah sredstva za skupno porabo zastojajo za rastjo dohodka, pravice in število uporabnikov naj bi se ne manjšale in ne bistveno krčili programi. Zato so neizogibna medletna usklajevanja (spremembe bilance sredstev samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnostih ter prispevnih stopenj v skladu z dejanskimi stanji) in posluh združenega dela, predvsem pa strpnost med izvajalci, katerih osebni dohodki so v povprečju za dvajset odstotkov nižji od tistih v gospodarstvu.

Kljub vsemu naštetemu je večina samoupravnih interesnih skupnosti preteklo leto in z njim srednjeročno obdobje zaključila z nekritičnimi odhodi in ima likvidnostne težave zaradi kasnitve dotoka solidarnostnih sredstev iz republike, ki poleg stečenih prek prispevne stopnje zaposlenih v pomurskem združenem delu predstavljajo pomemben delež pri zagotavljanju nemotenega poslovanja interesnih skupnosti družbenih dejavnostih. Za boljše preglednost je najboljši vpogled v izvajanje njihovih programov, ki naj bi bili bistvo.

MARIJA HORVAT:

Pred samoupravnimi organi sivo družbenih dejavnostih je sedaj naloga, da čimprej ugotovijo naloge, ki jih v preteklem srednjeročnem obdobju nismo uresničili, ter seveda tudi vzroke, zakaj jih nismo. V skladu s tem bo potrebno čimprej sprejeti konkretne

akcijske programe za njihovo reševanje, kot tudi za reševanje tekoče problematike. Poleg najbolj aktualnih problemov na področju družbenih dejavnostih, kot je usklajitev osebnih dohodkov delavcev v družbenih dejavnostih z delavci v gospodarstvu, nujno reševanje kadrovske problematike, na nekaterih področjih se bo potrebno med uporabniki in izvajalci dogovoriti tudi o hitrejšem izvažanju tistih vsebinskih nalog, ki ne terjajo dodatnih finančnih sredstev, ampak večjo odgovornost za izvajanje dogovorjenih nalog (kot so: dosledno izvajanje dogovorjenih strokovnih nalog s posameznega področja, več prostovoljnega dela, kar naj bi prispevalo k boljšim medloveljskim odnosom med delovnimi ljudmi in občani, skrb za lastno zdravje, skrb za zdravo okolje itn.). Tudi s tem načinom reševanja problematike bomo prihranili del sredstev in jih lahko namenili tja, kjer jih najbolj potrebujemo.

ZDRAVSTVENA SKUPNOST

Soboška občina je pri izvajanju usmeritev v svojstvenem položaju zaradi že v uvodu navedenih dveh razlogov, kot sta starostna sestava prebivalcev in visok odstotek kmečkih uporabnikov, poleg tega pa še slaba kadrovska zasedba v večini dejavnosti, ki se razhaja s povprečnimi veljavniimi normativi v republici in jo hromi tudi slaba medicinska oprema. Osnovno zdravstvo, ki je imelo (pisno) prednost v občinskih dokumentih za njeno uresničitev ni dobilo dodatnih finančnih sredstev in je zato veliko zdravstvenih delavcev zaradi slabših delovnih razmer zamenjalo delovna mesta, pri izvedbi programov pa so opazne preusmeritve pacientov iz splošne v dispanzersko in specialistično ambulantno zdravljenje ter omejevanje zdraviliškega zdravljenja.

IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST

Poudarek je bil na izenačevanju možnosti za osnovno izobraževanje in v ta namen združena solidarnostna sredstva, prednost pa na področju uvajanja prenovljenega programa življenja in dela osnovne šole. Zaradi okrnjenih materialnih možnosti je zastal razvoj celodnevne osnovne šole, prav tako pa ni prišlo do nadaljnje širitve oddelkov podaljšanega bivanja, ker je stroškovno preveč na ramenih staršev. Porast stroškov je čutili tudi pri šolskih prevoznih, saj skokovito naraščajo iz leta v leto, v okviru materialnih možnosti pa so bili v minulem srednjeročnem obdobju organizirani tudi šole v naravi, smučarski in plavalni tečaji ter kulturne in druge prireditve. Toplih obrokov hrane so deležni vsi učenci, Romi in drugi iz socialno ogroženih družin pa tudi namenskih sredstev za kritje stroškov.

SKUPNOST SOCIALNEGA VARSTVA

Center za socialno delo v Murski Soboti se trudi za oblikovanje enotne skupne evidence prejemnikov socialnovarstvenih pomoči, na osnovi že 1984. leta sprejetega samoupravnega sporazuma, s katerim so določeni pogoji, kriteriji in merila za uveljavljanje socialnovarstvenih pravic. Krog upravičencev se širi, zaradi minimalnih možnosti za zaposlitev in vedno bolj občutno upadanje življenjskega standarda, predvsem pa starostne sestave prebivalstva. Za izvajanje socialne politike je pristojnih sedem različnih interesnih skupnosti (socialno varstvo, otroško varstvo, socialno skrbstvo, zaposlovanje in stanovanjska skupnost) delno pa sodelujeta tudi zdravstvena in izobraževalna skupnost. V družbene dejavnosti so uokvirjene tri:

UTROŠKO VARSTVO

V skrbi za otroka je poudarek na zagotovljenem programu pravice otrok na šolo, vzgojo in varstvo otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju ter družbeni pomoči otrokom — tako imenovanih otroških dodatkih. Slednjih je zaradi višje dogovorjenega kriterija socialne varnosti vedno več (v letu 1985 je v soboški občini prejemale denarno pomoč 2045 družin s 4017 otroki.) Skupni program je bil izvajen po načelu vzajemnosti in solidarnosti, porodniški dopust pa je letno koristilo (povprečno) 696 upravičencev in zavitek za novorojenca prejel 771 mamic. V dodatnem programu se je število predšolskih otrok, ki so vključeni v vzgojno-izobraževalno dejavnost nekoliko zvišalo (zdaj jih je 1839), odstotek je 34, v 80-urnem vzgojnem programu pa 450 letno.

SOCIALNO SKRBTSTVO

Skrb za materialno ogrožene občane je osnova, število upravičencev do pomoči, kot edinem viru preživljanja se je gibalo od 198 do 217, dopolnilna vira preživljanja pa je bilo deležnih od 240 do 278 ljudi. Vendar višina denarne pomoči kot edinega vira preživljanja se ni izenačevala z višino življenjskih stroškov na starostnika. Invalidov, ki imajo priznano denarno nadomestilo, je v soboški občini 242, možnost njihove zaposlitve pa delno rešena z Invalidskimi delavnici Solidarnost, kjer je zdaj vključenih 17 varovancev. Več jih je vključenih v humanitarne organizacije in društva, ki pa jih vedno bolj tare problem financiranja in tako obstoja.

ZAPOSOLOVANJE

Število iskalecvev zaposlitve je vedno višje (leta 1981 jih je bilo 856, leta 1985 pa 1366), kar je posebno zaskrbljujoče pa dejstvo, da se med njimi povečuje delež mladih, strokovno usposobljenih ljudi, ki tako na vrhuncu svojih moči prejema denarne pomoči. Razmerje pri stipendijski politiki pa je v razkoraku z republiškiimi usmeritvami, saj je v porastu število stipendij iz združenih sredstev, kadrovske pa se zmanjšujejo (69,2 odstotka; 30,8 odstotka).

Posebej bi lahko razčlenili še kulturo in telesno kulturo, vendar to sprotno počnemo na Kulturnih obzorjih in športni strani Vestnika, obe pa naj se bolj kot na papirju kažejata v dejavnosti.

RAZISKOVALNA SKUPNOST

Pospeševanje raziskovalne dejavnosti in inovatorstva sta bili prednosti, manj pa narejenega pri medobčinskem dogovarjanju oziroma sofinanciranju skupnih raziskovalnih nalog (izjema Prestrukturiranje gospodarstva), sicer pa je občinska raziskovalna skupnost v minulem petletnem obdobju sofinancirala 43 raziskovalnih nalog in skrbela za podmladek na šolah.

Brigita Bavčar

IZ LENDAVE

Živa pesem, beseda

V vseh večjih krajevnih središčih na dvojezičnem območju v lendavski in soboški občini so se v marcu zvrstile proslave v počastitev madžarskega kulturnega praznika, obenem pa so jih marsikje povezali še s praznovanjem slovenskega kulturnega praznika in dneva žena. Tako so nastopile številne narodnostne skupine, v Lendavi in na Hodošu pa so se predstavili tudi gostje iz Ljudske republike Madžarske (literati iz Zalaegerszega, študenti visoke učiteljske šole iz Szombathelya). Osrednja proslava ob madžarskem kulturnem prazniku pa je bila minulo soboto v dvorani Nafta v Lendavi.

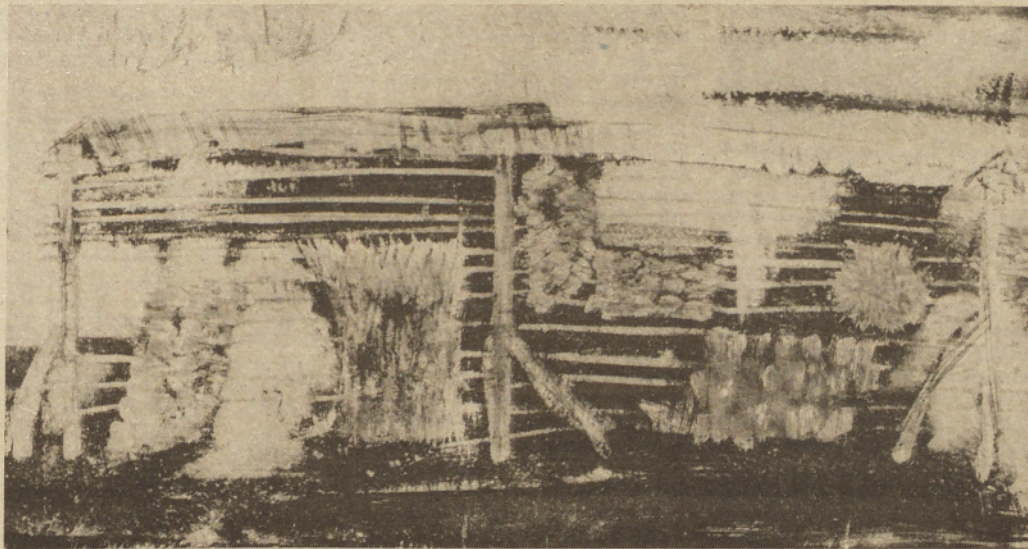
Kdor je prišel na to prireditev, je lahko spoznal in doživel, kako je v narodnostno mešanih vaseh lendavske občine živa madžarska pesem, beseda in kako uren je korak amaterskih plesalcev narodnih plesov; seveda pa so, kot je to ob podobnih priložnostih v navadi, prijetno zadonele tudi strune genterovskih citrarjev.

O pomenu praznika sta spregovorili podpredsednica samoupravne interesne skupnosti za prosveto in kulturo pripadnikov madžarske narodnosti občine Lendava Marija Poženev v madžarsčini in kot predstavnica družbenopolitičnih organizacij Olga Pavšič v slovenskem jeziku, ki je med drugim poudarila: »Čeprav ne moremo biti nikoli zadovoljni s dosežnim, je vendar dejstvo, da velja sožitje Slovencev in Madžarov v Pomurju za edinstven primer v Evropi. To se kaže tako med najmlajšimi kot tudi v šoli, ustanovah, temeljnih organizacijah, na ulici... povsod, kjer živimo in delamo. Petofi nam je enako ljub in znan kot Prešeren. Njuni imeni se prepletata in povezujeta naše kulturne prireditve, citramo ju z enakim »ognjem« v madžarskem ali slovenskem jeziku, madžarska pesem zveni iz naših grl enako harmonično kot slovenska. In če smo v srcu resnično ponosni na to, da živimo tako, kot živimo, ni bojazni, da bi mogli zastati ali nazadovati v naših prizadevanjih. O tem pričajo živahni kulturni utrip v vseh krajevnih skupnostih, kjer si ljubiteljska kulturna društva prizadevajo ohranjati ljudsko izročilo, enako tudi pestro kulturno življenje na dvojezičnih osnovnih šolah in razmah kulture v temeljnih organizacijah združenega dela, kot tudi pohvalni dosežki naših poklicnih kulturnikov.«

J. Gray

Tako kot drugi so doživeto zapeli tudi pevci iz Petišovec. (Foto: J. G.)

FRANCE SLANA: OBLIKE NA KOZOLCU, AKVAREL (1974)

V petek zvečer so v Ljutomerski galeriji Ante Trstenjak odprli razstavo akvarelov priznanega likovnega ustvarjalca — akademskega slikarja Franceta Slane. Avtor že čez 4 desetletja ustvarja samoniklo s svojim ustvarjalnim zanosom. France Slana na Slovenskem nima tekmeča v akvarelni tehniki in strokovna kritika ga uvršča med pomembnejša evropska imena. Zato je postavitve njegove razstave v Ljutomerski galeriji enkratna priložnost srečanja s tem likovnikom.

Za udomačeno našo besedo

Minula četrtek in petek so v Ljutomerskem Domu kulture v okviru občinske Naše besede, katere namen in cilje razrinja že samo ime prireditve, med osmimi osnovnimi šolami izbirali skupino, ki bo Ljutomersko občino zastopala na medobčinski Naši besedi. V Ljutomeru so bili nastopajoči iz Bučkovec, Križevac pri Ljutomeru, Ljutomera, S Šafarskega, iz Štročje vasi, Cezanjevec, s Cvena in iz Veržeja. V dveh dneh se je v okviru ritmičnih skupin in izraznega plesa v četrtek predstavilo šest skupin, v petek na področju gledališke dejavnosti pet, z recitacijami pa šest skupin.

Na delovnem razgovoru med mentorji in voditelji pogovora in ocenjevalko Zveze kulturnih organizacij iz Maribora, sicer znano igralko mariborskega SNG Ano Veble, so v nadaljnji izbor uvrstili igrani recital Milana Skledarja: Pesem ne bi bila pesem, če bi lahko spremenila svet, ki so ga pod mentorskim vodstvom Vere Granfol izvedli učenci Ljutomerske osnovne šole Ivana Cankarja in humoristično igrice Pavlihove dogodivščine, ki so jih pod mentorskim vodstvom Marice Horvat pripravili in izvedli gojenci vzgojno-izobraževalnega zavoda osnovne šole Veržeja.

Govorno zelo izpitljeni Ljutomerski osnovnošolci so recital izvedli tekoče in uigrano, v intimnem vzdušju, ki so ga pričarale tudi reflektorske luči, primerna glasba in izrazni ples. Vse to je namreč podkrepjevalo družbeno angažirano poetično besedilo, na podlagi katerega so prikazali razklanost sveta in življenja, ki tudi s svojo nemočjo, da bi spremenili obstoječe, vpliva vsaj upanje in izraža želje po boljšem in pravičnejšem.

Humoristično igrice z razposajenim mladinskim besedilom pa odlikuje vesela razpoloženska tematika, še posebno, ker so jo pripravili in uprizorili gojenci vzgojno-izobraževalnega zavoda, ki jim je vsakršna potrditev že zaradi nenehne življenjske zatiranosti in neživitve v vsakdanji mrzlični utrip največja nagrada. Kot je povedala predsednica komisije za šolska kulturna društva pri Zvezi kulturnih organizacij v Ljutomeru Ljerka Zemljčič Naša beseda zaradi stalnih generacijskih sprememb veliko bolj kot kakovostno raste množično, čeprav tudi množičnost vedno pogosteje obrodi vse večjo kakovost in premik na tem področju, ki je za učenčev vsestranski, predvsem pa duhovni razvoj nedvomno izredno pomembno.

Kritične pomisli Ane Veble o pomenu gledališke vzgoje in o gledališkem trenutku (pri čemer so poudarili tudi možnosti Pomurskega gledališkega studia in republiški seminar za gledališko dejavnost v Radencih) pa lahko strmo v prepričanje, da je treba vztrajati, čeprav ni zmeraj pričakovane rezultata. Čeprav so gibi še preokorni in roke marsikaterega nastopajočega predolge, kot da bi bile odveč, in čeprav narečna izreka in samoglasniki velikokrat popačijo knjižni jezik, bolj kot na katerem koli drugem področju prav pri NAŠI BESEDI velja, da vaja dela mojstra...

MiSk

Sentimentalni kabaret

Tako sta svojo izpoved in miselno telovadbo naslovlila Rajko Stupar in Franci Toth, ki sta se pretekli četrtek predstavila občinstvu v Galeriji Kulturnega centra Miško Kranjec v Murski Soboti. Dramski igralec je pripravil izbor iz Menartove, Minattijske, Kettejeve in Župančičeve poezije ter mu pridal lastno, glasbeno pa ga je v glasovnem sozvočju spremljal Franci Toth. Vabilu: Pridite, se nasmejte in še drugim povejte!, se je odzvalo nekaj čez petdeset obiskovalcev iz pomurskega središča, ki so se v kulturnem hramu naslajali ob družbeno kritični, gostilniški (pivski) in ljubezenski poeziji ter songih dveh pomurskih avtorjev. bb

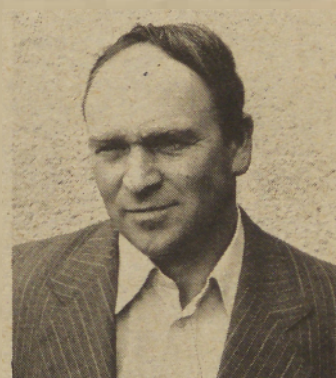
KULTURNI NAGRAJENEC

JOŽE ŠONAJA

Veržejci in veržejska kultura so že dolgo nosilci razsvetljenstva in ljubiteljstva na tem področju v tem obmurskem delu Prekije. Tradicija — Slavko Osterc — jih k temu obvezuje in jim istočasno daje tudi spodbudo za ljubiteljsko ustvarjanje in poustvarjanje. Če si predstavljamo, da je le malo njih zaposlenih in da se v veliki meri Veržejci ukvarjajo tudi s kmetijstvom, potem je toliko bolj jasno, zakaj je bil Joža Šonaja iz Veržeja eden od treh letošnjih kulturnih nagrajencev v občini Ljutomer.

Z ljubiteljsko kulturo se Joža Šonaja ukvarja že od svojega osemnajstega leta. Svoj prosti čas, kadar ni na polju ali pri živini, zapolnjuje s prepevanjem v Veržejskem oktetu, ali pa aktivno sodeluje v odborih kulturnega društva.

Njegovo delo zahteva veliko odrekovanja in žrtvovanja, predvsem prostega časa. Pravijo, da imajo kmetje veliko časa,

predvsem v dolgih zimskih večerih. Mogoče je res, za tiste, ki tega dela ne poznajo. Zato je aktivno delo Jožeta Šonaje v veržejski kulturi toliko dragocenejše. To znajo ceniti tudi njegovi sočlani, to znajo ceniti tudi tisti, ki imajo niti Ljutomerske kulture v svojih rokah. In za ta odrekovanja in vložen trud so ga prav ti predlagali za najvišjo ljubiteljsko priznanje v občini Ljutomer — plaketo heroja Ivana Kaučiča. Jože Šonaja jo je prejel na kulturni praznik z mislijo, da to ni nagrada, ne formalnost, marveč spodbuda za aktivno in ustvarjalno delo vnaprej.

D. L.

kulturni koledar

PETEK, 28. MARCA
MURSKA SOBOTA — Ob 11. uri se bo v grajski dvorani začelo medobčinsko srečanje plesnih skupin. Nastopilo bo pet plesnih skupin. Z Debelo deklico se bodo predstavili plesna skupina osnovne šole Edvard Kardelj in mentorica Jasna Rajbar. Plesna skupina osnovne šole Karel Destovnik-Kajuh je pripravila Flaschdance Lavre Branningan. Mentorica je Simona Žuravlev. Koreografsko vodstvo Maske, s katero bo nastopila plesna skupina Brez besed, je delo Matjaža Fariča, tehnično pa je prevzela Nataša Vrtač. Plesna kuhinja je v koreografiji in režiji Matjaža Fariča in Nataše Matjašec pripravila Ples... in kam. Plesno skupino Vihar kulturnega društva Zarja Gaberje iz Lendave, ki bo nastopila kot zadnja, pa vodi Magde Bene.

RADENCI — V Razstavnem salonu hotela Radin bo ob 18. uri otvoritev razstave del likovnega umetnika Endreja Gonterja. Nastopil bo mešani pevski zbor Radenske.

MURSKA SOBOTA — Ob 18. uri bo v Galeriji Kulturnega centra Miško Kranjec otvoritev razstave izbranih del članov LIKOS iz Murske Sobotice. Ob tej priliki bo nastopil ansambel Lovskih registov zveze lovskih druženj.

razstave

LJUTOMER — V Galeriji Ante Trstenjak razstavlja akvarele znani slovenski likovni umetnik — akademski slikar France Slana.

LENDAVA — V Galeriji Lendava sta na ogled stalna in muzejska zbirka ter spominska soba lendavskega rojaka — kiparja Gyorga Zale.

Knjige

USPEŠNICE TEGA TEDNA v knjigarni DOBRA KNJIGA v Murski Soboti so — Maria Natler: ABC PLETENJE (Mladinska knjiga), Marcus Würml: MALA ENCIKLOPEDIJA NARAVE (Mladinska knjiga) in Eta Peroci: ZA LAHKO NOC.

Pokrajinska in študijska knjižnica v Murski Soboti je v svojem študijskem oddelku na Grajski 2 pripravila razstavo odpisanih knjig. Po vsebini zastarele (strokovne) ali celo poškodovane leposlovne knjige si lahko izberete za svojo zasebno knjižnico. Na ogled so v veliki čitalnici od četrta, 27., do vključno ponedeljka, 31. tega meseca.

Gledališki laboratorij in predstava

V okviru Pomurskega gledališkega studia, ki se je sestel preteklo sredo in analiziral program svojega dela, je bil v Radencih konektedenski vikend seminar — gledališki laboratorij. O odskem govoru je govoril dramski igralec in lendavski kulturnik ter predsednik Pomurskega gledališkega studia Rajko Stupar. Čutenje igralca je na svojstven način interpretiral Andrej Vajevc, Duša Škof pa predavala o režiji igre. Organizacija odskega prostora ni bila izvedena in je prenesena na začetek maja (izvedel jo bo Igor Fistrič), ko bo v Murski Soboti v gosteh Bojan Štih. Drug drugemu ogenj dajmo je nastov pogovora, ki bo 8. maja v Galeriji Kulturnega centra Miško Kranjec in bo imel zvečer tudi svoj javni del.

O tem, ali bo letošnje leto poleg gledališkega laboratorija delo pomurskega gledališkega studia okronano s predstavo, pa bodo odločala sredstva. Če jih bo dovolj, predstava bo. Če bo komuni-

kativna in odzivna ter izvedbeno zanimiva, kot jo napovedujejo, potem denar gotovo ne bo problem, saj se bo sama izplačala. Če to ne bo, potem pa bo verjetno problem. Tak kot je bil z Rokokojsko vojno, ki je med poletjem zamrla in zaradi odhoda nekaterih nastopajočih ni dozvela obljubljenih jesenskih ponovitev. Prav tako pa so šle nekako preveč mimo tudi Kreature.

Prisotni delegati Pomurskega gledališkega studia kot posebne pomurske združbe štirih občin so osvojili program dela in finančni načrt sprejeli pa tudi sklep, da naj občinska zveza kulturnih organizacij Murska Sobotna poravnava svoj dolg (61.125 dinarjev) ali pa nudi strokovno pomoč v obliki »posoje« režiserke Duše Škof, tako da ji zmanjša občinske in jo zaveže pri skupni obvezi — režiji izbrane gledališke predstave Pomurskega gledališkega studia.

B. Bavčar

Pestra kulturna dejavnost

Kulturno društvo v Bogojini ima za sabo že dolgo tradicijo aktivnega delovanja. V njem delujejo dramska in folklorna sekcija ter zbor ljudskih pevk in pevcev. Mentorica je Anica Gregorec.

Tokrat ponovno ustanavljajo mešani pevski zbor. Najbolj aktivna je dramska sekcija, ki za to leto pripravlja veseligr Deseti brat. S predstavami bodo gostovali tudi v okoliških krajih. Vaje za kulturne prireditve imajo v čitalnici. Največje zanimanje za dejavnosti kažejo mladi, kar je seveda pohvalno. Prireditvena dvorana in garderoba sta v dobrem stanju, uredili pa so tudi centralno kurjavo. K. Ščavničar

Spominska plošča Ludviku Vrečiču

S sklepom skupščine kulturne skupnosti Murska Sobotna je Galerija Murska Sobotna pri Kulturnem centru Miško Kranjec prevzela dolžnost za organizacijo postavitve spominske plošče prvemu prekr.urskemu šolanu slikarju Ludviku Vrečiču (1900—1945) v njegovi rojstni vasi v Skakovcih.

Kot odgovor dopisniku Vestnika tovarišu Diniju Titanu, sicer enemu prvih popularizatorjev pokojnega slikarja že v letih po osvoboditvi, sem dolžan odgovor o načrtu te akcije.

Jeseni načrtujemo v naši galeriji razstavo pod naslovom Panonska pokrajina in panonski človek v delih prve generacije šolanih likovnih umetnikov v Pomurju: To so slikarji: Ludvik Vrečič, Karel Jakob (1908—1981), Lajči Pandor (1913—1973) in kipar Franc Kuhar (1916—1945) Na razstavi bomo predsvavili vsakega ustvarjalca z dvanajsetimi najznačilnejšimi deli omejenega motiva.

Izbor del Ludvika Vrečiča želimo ob tej priložnosti prenesti v prostore zadržnega doma na Cankovi in ob tej priložnosti tudi odkriti spominsko ploščo Ludviku Vrečiču na njegovi rojstni hiši v Skakovcih. razgovori o tej akciji sicer že potekajo s krajevno skupnostjo Cankova.

Franc Obal

USPEŠNA PREMIERA

Prva predstava madžarske gledališke skupine iz Lendave v Gornjem Lakošu je pretekli petek prijetno presenetila občinstvo. V zapolnjeni dvorani so bili navdušeni nad komedijo Ferenc Herzega: Sirocco Fúj a deli Szél (Ko zapiha južni veter Siroko), ki jo je režiral Ferenc Toplak. Sz S

Pešce žrtvujemo, bomo tudi delavce?

Zavoljo še preveč očitne negativne kadrovske selekcije, ki vleče za sabo prtljago kompromisarstva in »ziheraštva«, so v pomurskih podjetjih toliko bolj izraženi profili delavcev, ki spretno izkoriščajo nejasen položaj med pristaši in nasprotniki ustvarjalnosti. Gre najprej za malikovalce kupcev, ki za vsako ceno zagovarjajo geslo, po katerem ima kupec vedno prav. Nevarni znajo biti novi ljudisti, pretirano poudarjajoč pomen trženja v odnosu do proizvodnje. Cilj egocentričnih delavcev je napihovanje lastnega jaza, medtem ko molzci predstavljajo tiste zaposlene, ki že vnaprej vedo, da v tovarni ne bodo ostali več kot, denimo, leto ali dve. Ostanajo še dirjajoči pritlikavci, tisti, ki v svojem arogantnem in hkrati navimem postavljanju ne upoštevajo medčloveških odnosov do sodelavcev in strank. Ko so pred dnevi delegati vseh treh zborov slovenske skupščine v Ljubljani obravnavali analizo uveljavljanja inovativnosti združenih delavcev kot ključne smeri stabilizacije, smo se spomnili najmanj štirih načinov zaplotnega manipuliranja z delavstvom, ki hočejo zatreči njegovo ustvarjalnost. Poznavalci problematike govorijo o pretirani specializaciji, prepogostem prerazporejanju posameznikov, učinkovitem in zatiralnem nadzornem sistemu ter ograjevanju od strokovnih odločitev po načelu ni treba znati ne stajati, da lahko vodite farmo piščancev. Torej se velja trdovratno oklepati stoozdostotno preverjenih poslovnih navodil in skorajda ni mogoče zgrešiti.

S tem kajpada ostajamo na mikro ravni, kajti na globalni, pomurski ravni se že več let gremo nevsakdanji razvojni gambit, kar

v šahovskem žargonu pomeni otvoritev, ob kateri ena stran, zaradi hitrejšega razpleta igre in napada, žrtvuje figuro, ponavadi pešca. Takih pešcev je v gospodarstvu štirih občin Pomurja precej, recimo v opekarništvu, gradbeništvu, kovinski in lesni industriji, kmetijstvu. In kaj je, vsemu temu krivo? Korenine so globlje in segajo daleč nazaj: v doživeti in sporočene spodletale razvojne obete, v omejene lastne sposobnosti zanesljivega presojanja strokovno zahtevnih in celovitih strategij, predvsem pa v prakso odtujenosti od tehtanja in odločanja o zadevah družbene reprodukcije. Spomnimo se vsakovrstnih obljub ali tudi vsiljenjaj iz republiškega središča — recimo v agroživilstvu in naftnem gospodarstvu — ki so samo še dodatno ostrila že tako zaostrene odnose med Pomurjem in razvito Slovenijo. Gospodarsko manj prodorna, za inovacije dokaj težko sprejemljiva pokrajina ob Muri je tako v položaju, da vztraja — naj se še tako čudno sliši — pri enakih pogojih gospodarjenja. Ti se kažejo zlasti v tem, da potrebuje denar, ne pa skupnih razvojnih projektov z odgovornim samoupravljanjem, da potrebuje gospodarsko in drugo okolje, ki mu omogoča življenje, ne pa okolja prisile k ustvarjalnejšemu ravnanju z družbenimi sredstvi, kjer bi lahko živelo od lastnih rezultatov njihove družbene koristne uporabe.

Že nekaj let govori(či)mo o ukrepih za podžiganje ustvarjalnosti, vendar jih skorajda ne uveljavljamo. Po formalni organizacijski plati se je sicer nekaj malega zganilo, če pod tem miganjem razumemo leto dni staro društvo inovatorjev in avtorjev tehničnih izboljšav in podpisan regijski

družbeni dogovor oz. samopravni sporazum za to področje, komisijski za presojo inovacijskih dosežkov, ki so zreli za prenos v proizvodnjo pri Medobčinski gospodarski zbornici ter več desetini komisij oz. odborov za to dejavnost po podjetjih, vključno s štirimi občinskimi raziskovalnimi skupnostmi in ustanovami kot sta Zavod za ekonomiko in urbanizem ter Živorejsko-veterinarski zavod, ki bi morala prarasti v nosilca snovanja razvojne strategije v tem delu severovzhodne Slovenije. Pogrešamo krožke za izboljševanje proizvodnje, predvsem pa tako imenovana razvojna raziskovalna jedra v organizacijah združenega dela, ki jih v določenem smislu uvajajo zgolj v večjih poslovnih sistemih, kot so Radenska, soz ABC Pomurka, Mura in Ina-Nafta. Logična posledica organizacijske je kadrovska razpršenost, kar vsiljuje domnevo, da je Pomurje kadrovsko revno. A to povsem ne drži, kvečjemu bi mogli razmišljati o neprimerni strukturiranosti tehnične, naravoslovne in družboslovne inteligence. Prav tu bi se tudi morali ustavititi in končno razčistiti, ali naj ta blizu tisočglava armada višje in visoko usposobljenih ter specializiranih strokovnjakov v gospodarstvu in družbenih dejavnostih zgolj vegetira ali pa jo odgovorno in preudarno vpreči v voz napredka: ob, kajpak, denarnih in vseh drugih spodbudah. Saj, če se že gremo toliko let razvojni gambit in žrtvujemo manjše firme oz. programe, si ne bi več smeli privoščiti, da še kar naprej žrtvujemo »domačo pamet«, ki nam nezadržno odhaja drugam. Smo sploh sposobni ustavititi (ublažiti) ta »beg možganov«? **Branko Žunec**

Obiskali smo Lekova obrata v Lendavi

V ZNANJU JE MOČ

Lek je v nekaj letih dal v Pomurje tri tovarne, ki so gospodarsko zelo zanimive. Njihovi izdelki namreč ne obliče v skladiščih. To sta posebej poudarila tudi naša sogovornika: direktor tozdz Kozmetika Jože Kavtčičnik in direktor obeh lendavskih obratov Ladislav Ivanec.

V obratu higienskih izdelkov, kjer izdelujejo kar 150 različnih izdelkov (šamponi, čistila itn), je zaposlenih 140 delavcev, v obratu gentamicida (antibiotik) pa dela 65 delavcev, skupaj torej nekaj čez 200 zaposlenih. Zanimivo je, da se na vse Lekove razpise javlja množica delavcev. Na zadnjo objavo, ko so iskali delavce za obrat gentamicida, se je prijavilo kar 700 interesentov — desetkrat več kot so jih potrebovali. Za delo se niso potegovali le nezaposleni, ampak tudi zaposleni. Pri izbiri (testiranje, razgovori...) niso kar tako dajali prednosti nezaposlenim, ampak predvsem strokovnjakom. In dobili so jih. Prijavljenih ni motilo 4-izmensko delo v tem obratu, saj so se potegovali za delo, pri katerem nosiš bel plašč. V tem obratu pa je sicer samo 20 delavcev priučeni, drugi pa so: kemiki, farmacevti, medicinske sestre. Več kot polovico gentamicida, izdelanega v Lendavi, gre v izvoz v zahodnoevropske države, sicer pa je ta obrat prva tovrstna tovarna v Jugoslaviji.

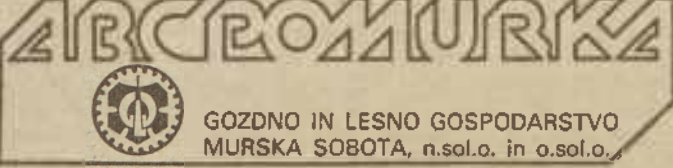
Izvažajo pa tudi iz obrata higienskih izdelkov: 30 odstotkov higienskih izdelkov gre na Madžarsko, v Sovjetsko zvezo, na Češko, v Egipt, Anglijo in drugam. Tudi v tem obratu je odlična kvalifikacijska sestava zaposlenih: inženirji kemije, kemijski tehniki, drug srednješolski kader. Trenutno študirajo 8 dijakov oziroma študentov in imajo 15 pripravnikov.

Lani so znašali povprečni osebni dohodki v obratu higienskih izdelkov 57000 dinarjev in so bili najvišji v gospodarstvu lendavske občine oziroma 10 tisoč

dinarjev več kot je povprečje v občini. To pa še ni vse, kar vleče v Lek. Na podlagi varčevanja in prispevka delovne organizacije lahko delavec, ki zbere najvišje število točk, dobi do 3 nove milijone dinarjev posojila. Kot vsi drugi delavci 2800-članskega kolektiva tudi »Lendavčani« pridno hodijo na letovanja v Umag ali v druge kraje vzdolž Jadrana, kjer ima Lek najete »zmogljivosti«. Pa tudi v hotelu v Kranjski Gori si je že marsikdo iz lendavskih obratov nabral novih moči. Enako velja za planinsko kočjo na Veliki planini.

Ko so se lani delavci žižkovskega Toka na referendumu odločili o ukinitvi tozda in na prehod v prvotni obrat, je v Lendavi močno zavrelo. Ne bomo komentirali ali upravičeno ali neupravičeno. V Lendavi imamo dve Lekovi tovarni in obe sta obrata dveh različnih tozdz. Po tem, kar smo zvedeli,

samoupravljanje ni okrnjeno (obrata pošiljata delegate na seje delavskih svetov), tudi družbenopolitično življenje ne (imajo sindikat, partijsko organizacijo), imajo delegacije za interesne skupnosti, za zbor združenega dela in tako naprej. Seveda delavci plačujejo prispevke za domače interesne skupnosti, prav tako tozdz ne kazuje določen odstotek sredstev iz dohodka itn. Oba sogovornika smo vprašali, kakšne so možnosti za zaposlitev novih delavcev in ali namerava Lek v kratkem »pripeljati« v Lendavo še kak nov proizvodni program. Odgovor na prvi del vprašanja ni ohrabrujoč, kajti masovnih zaposlitev ne bo. Tudi ne nadomestnih, saj iz kolektiva, kjer je povprečna starost 23 let, še ne bo šel nihče v pokoj. Lek kot gospodarsko močna organizacija pa bo zagotovo še vlagal tudi v Pomurje. **Š. Sobočan**

GOZDNO IN LESNO GOSPODARSTVO MURSKA SOBOTA, n.sol.o. in o.sol.o.

ABC POMURKA — GOZDNO IN LESNO GOSPODARSTVO MURSKA SOBOTA, po sklepu delavskega sveta DO

R A Z P I S U J E

prosta dela in naloge za 4-letno mandatno dobo

direktorja DO

Prijavljeni kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, izpolnjevati še naslednje:

- visoka ali višja izobrazba gozdarske ali ekonomske smeri in najmanj 3 leta delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih v gospodarstvu,
- srednja izobrazba gozdarske smeri in najmanj 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih v gospodarstvu.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v desetih dneh po objavi razpisa na naslov: ABC POMURKA, Gozdno in lesno gospodarstvo, Murska Sobota, Trubarjev drevored 4 z oznako »za razpisno komisijo«.

O izidu razpisa bomo kandidate obvestili v osmih dneh po imenovanju.

V korak z zahtevami svetovnega tržišča

Čim bolj se zastrujejo pogoji gospodarjenja, vse manj je organizacij združenega dela, ki dosega zadovoljive poslovne rezultate. Tam, kjer so pravočasno, predvsem pa pravilno, začrtali smeri razvoja, posebnih težav ne čutijo in tudi poslovni rezultati so zadovoljivi. Praksa je dokazala, da le delovno intenzivni proizvodi, v katere je vloženega tudi veliko znanja, dajejo primeren dohodek. V organizacijah združenega dela, kjer akumulacije v preteklih letih niso prav usmerjale, poleg tega pa so ostali še brez lastnih sredstev za sprotno proizvodnjo, pa je posledice že čutili in nemalokje se srečujejo celo z izgubami. Planikina temeljna organizacija v Turnišču sodi med uspešnejše v Pomurju. O tem, ka-

ko je temu sorazmerno mlademu delovnemu kolektivu uspelo dosežati dokaj ugodne poslovne rezultate, smo se pogovarjali z direktorjem temeljne organizacije Jožetom Kolaričem.

Jože Kolarič: Za poslovno leto 1985 moram reči, da je bilo v primerjavi s prejšnjimi leti, predvsem kar zadeva finančne rezultate, nekoliko manj uspešno. To pa zato, ker so se nam v lanskem letu precej povečali nekateri stroški, ki so bili povezani z uvajanjem novih proizvodnih programov. Vendar je takšna ugotovitev dokaj relativna, saj že rezultati prvih letošnjih mesecev kažejo, da je bila naša odločitev pravilna in se bodo vlaganja že kmalu bogato obrestovala. Če želimo v korak z razvojem, pred-

vsem pa če želimo še dalje prodajati na zahtevnih tujih tržiščih, moramo proizvodnjo prilagajati potrebam tržišča. Čeprav osvojitve novih izdelkov ni bila enostavna, proizvodnja zdaj že normalno teče, dosegamo dobro kakovost, na tujih tržiščih pa prodajamo celo več kot v prejšnjih letih.

Vaša temeljna organizacija se uvršča med najuspešnejše pomurske izvoznike, ima pa tudi pomemben delež v Planikinem izvozu. Kako bo nova zakonodaja na področju gospodarskih odnosov s tujino vplivala na vašo izvozno usmeritev?

Jože Kolarič: V Planiki smo že zdavnaj spoznali, da so možnosti za nadaljnji razvoj predvsem v izvozu. V celotni proizvodnji Planike je delež naše temeljne organizacije 10 odstotkov v celotnem prihodu, medtem ko predstavlja naš delež kar tretjino skupnega izvoza Planike. Čeprav predstavlja izvoz velike žrtve za naš delovni kolektiv, saj bi bila prodaja na domačem tržišču čisto dohodkovno zanimivejša, le v izvozu vidimo prihodnost in ga mislimo zato še naprej povečevati. Iz teh razlogov uvajamo tudi zahtevnejše proizvodne programe, prav zdaj pa na zahtevnem konvertibilnem tržišču nastopamo z enim od najzahtevnejših izdelkov iz programa adidas, in to zelo uspešno. Izvoz pa je nujen tudi zato, ker si brez deviz ne moremo zamišljati posodobitve tehnologije in zaposlovanja novih delavcev.

Za zahtevne programe in zagotavljanje kakovosti so potrebni seveda ustrezno usposobljeni kadri. Kakšno pozornost namenjate kadrovski krepitvi kolektiva?

Jože Kolarič: Visoka kakovost, produktivnost in pravočasnost so tisti elementi, ki jih od nas zahteva svetovno tržišče. To pa lahko izpolnimo le, če smo ustrezno usposobljeni, zato izobraževanju in usposabljanju zaposlenih namenjamo posebno pozornost. Za to smo v zadnjih letih namenjali veliko denarja in vlaganje v znanje se nam že obrestuje. Okrog 300 naših delavcev je končalo poklicno šolo, 24 tehnikom pa se bo letos pridružilo še 5 inženirjev. Kolektiv stipendira 51 učencev, za šolsko leto 1986/87 pa smo razpisali 27 novih kadrovskih stipendij. Vse naše učence, ki jih stipendiramo, tudi zaposlimo in ti dosegajo dobre proizvodne uspehe.

Vaš kolektiv se je v razmeroma kratkem času razvil v enega najuspešnejših in močnih delovnih kolektivov v občini. S pospešenim zaposlovanjem se je tovarna tako tudi uspešno vključila v re-

ševanje problema brezposelnosti.

Jože Kolarič: Velik razvoj je tovarna dosegla zlasti v zadnjem času, saj smo samo v dveh minulih letih za četrtino povečali število zaposlenih, in tako že dosegli število 800 delavcev. S tem smo tudi krepko presegli srednjeročni razvojni načrt, saj smo predvidevali, da bo v turniški temeljni organizaciji 800 delavcev zaposlenih šele leta 1990. Nove delavce pa zaposluje tudi le-

tos in tudi v prihodnjih letih vrata naše tovarne ne bodo zaprta za nove mlade delavce. Sicer pa je danes pritisk na zaposlitev že precej manjši kot, denimo, pred 13 leti, ko se nam je na 100 prostih delovnih mest javilo kar 500 iskalcev zaposlitve. Lahko trdim, da smo uspešno rešili problem brezposelnosti na našem območju, prav tako pa nam je uspelo odpraviti tudi stoletno sezonsvo. Tudi fluktuacije delavcev v tovarni ni, saj ta zagotavlja socialno varnost delavcem, pa tudi njihovim družinam. Če delavci dobro in pošteno delajo, če so nagrajevani po rezultatih dela in če so dobro razviti tudi samopravni odnosi, potem ni razlogov, da bi zapuščali tovarno.

Kakšni pa so vaši načrti za naprej?

Jože Kolarič: Naš kolektiv je razmeroma mlad, na tem območju je veliko mladih družin, zaposlitev bodo potrebovali tudi njihovi otroci, in zato se mora tovarna še dalje razvijati. Naša osnovna usmeritev ostaja še naprej izvoz, posodabljanje tehnologije in pa seveda osvajanje novih še zahtevnejših programov. Že zdaj več kot 80 odstotkov celotne proizvodnje izvažamo, letos bomo izvozili 740 tisoč parov obutve, in ker nas sverovno tržišče dobro sprejema, ni razlogov, da izvoza tudi v prihodnje ne bi povečevali.

Ludvik Kovač

GOSPODARSTVO LENDAVSKE OBČINE V 1985. LETU

Izgube so pokrite

Petrokemija, tozdz INA-Nafte, je imela v lanskem letu 595 milijonov dinarjev izgube. Primat 43 milijonov in Opekarna 36 milijonov, kar je skupaj 674 milijonov dinarjev. Vzrok za izgube pri prvih dveh so previsoke cene reprodukcijskega materiala, zato so tudi izdelki dražji, tržišče pa jih ne sprejema. V Opekarni pa dohodek požirata draga energija in manjša proizvodnja. Ker gre za tozde, do katerih imajo delovne organizacije in drugi tozdz neomejeno solidarnostno odgovornost (torej tudi za pokrivanje izgub), so to nalogo že opravili. Izguba je torej pokrita!

Stefan Gjerkeš iz komiteja za družbeno planiranje občine Leadava pravi, da se je gospodarnost poslovanja poslabšala, pač posledica hitrejšega naraščanja cen reprodukcijskega materiala od cen gotovih izdelkov. Stanja ni mogla kaj prida popraviti niti 1,8-odstotna realna rast industrijske proizvodnje.

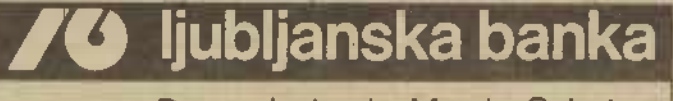
V gospodarskih organizacijah lendavske občine je lani delalo v povprečju 5880 delavcev, kar je za 1,5 odstotka več kot leto prej. Celotni prihodek je bil višji za 97 odstotkov, porabljena sredstva za 108, dohodek za 48, čisti dohodek za 95, medtem ko so v sklade dali za 46 odstotkov več sredstev kot predlani.

Iz prikaza se vidi, da je bila rast dohodka bistveno počasnejša od rasti celotnega prihodka. Temu je pretežno vzrok hitrejša naraščanja cen porabljenih sredstev. Še dobro, da so se obveznosti iz dohodka zmanjšale, tako da je rast čistega dohodka sorazmerna z rastjo celotnega prihodka.

V lanskem letu so sklade najbolj napolnili v tozdu Rafinerija (900 milijonov), kar je več kot polovica od vseh poslovnih oziroma rezervnih sredstev. Sklade so dobro obogatili še Elektrokontakt, tozdz Elektromaterial; Varstroj, tozdz Tovarna varilne opreme; Kmetijsko gospodarstvo Rakičan, tozdz Poljedelstvo in govedoreja, pa tudi Planika Turnišče, čeprav je pri tej organizaciji — v primerjavi s letom 1984 — manj spodbudno, saj so v sklade namenili le 26 odstotkov sredstev. Domnevni vzrok je preostroj v proizvodnji (prehod od športne obutve v zahtevnejšo planiško obutve).

Prod trije leti je predstavljala vrednost izvoza v celotnem prihodu 12 odstotkov, lani pa nekaj več kot polovico: 6,2 odstotka. Odpovedali so predvsem »veliki« izvozniki. Ohrabruje pa, da so za 116 odstotkov več izvozili v Primatu. Res pa je tudi, da nam odstotki zmanjšanja ali povečanja izvoza ne povedo vsega.

Pa še beseda dve o osebnih dohodkih. V povprečju so znašali 47 tisoč dinarjev in so bili višji za 99 odstotkov. Najvišje povprečne plače so imeli na Veterinarski postaji (66 964), Kmetijski zaodrugi (62 470), Leku (57 000), INA-Nafti (55 332), najslabše pa v Gidemu (37 340) in Opekarni (32 339). **Š. Sobočan**

Pomurska banka Murska Sobota

Pomurska banka Murska Sobota Delavski svet

RAZPISUJE JAVNO DRAŽBO

za prodajo osebnega vozila AUDI 100, leto izdelave 1978, prevoženih 230.000 km, 2144 m³, registriran do marca 1987.

Izključna cena 700.000 din.

V izključno ceno ni zajet prometni davek v višini 63,5 %, tega plača kupec v 15 dneh v občini svojega bivališča. Vozilo je naprodaj po načelu videno-kupljeno, po prevzemu ne sprejemamo reklamacij. Pred začetkom dražbe morajo zainteresenti plačati 10-odstotno varščino.

Javna dražba bo 31. marca 1986 ob 11. uri v poslovnih prostorih LB Pomurske banke, Murska Sobota, Trg zmage 7.

Ogled vozila na dan dražbe od 7. ure dalje.

Pomurska banka Murska Sobota

LJUBLJANSKA BANKA Pomurska banka Murska Sobota

vabi na **ZBORE VARČEVALCEV IN DEPONENTOV** ki bodo na sedežih poslovnih enot.

Murska Sobota
2. aprila 1986 ob 13. uri v sejni sobi.

Gornja Radgona
3. aprila 1986 ob 13. uri v sejni sobi.

Lendava
3. aprila 1986 ob 8. uri v učilnici delavske univerze.

Ljutomer
2. aprila 1986 ob 13. uri v sejni sobi skupščine občine.

Zbori bodo konstitutivni, na njih se bodo volili organi deponentov in varčevalcev za naslednje dveletno mandatno obdobje.

PRED SPOMLADANSKO SETVIJO V POMURJU!

Povečati površine s sladkorno peso

Od začetka seve sladkorne pese nas loči le še kakšen teden, saj strokovnjaki pravijo, in to so pordile tudi izkušnje, da je najprimernejši čas za setev med 1. in 20. aprilom. Priprave na setev so stekle že sredi minulega leta, ko je bil izdelan samoupravni sporazum za pridelavo pšenice in sladkorne pese v letih 1985/86, takrat pa so se dogovorili tudi za pogoje setve in odkupa pridelka. Če namreč želimo v Sloveniji letno povečati pridelavo pšenice in sladkorne pese za 10 odstotkov, se je treba lotiti naloge organizirano in odgovorno, predvsem pa celovito glede na sleherni kmetijo, in pripraviti kompleksni program proizvodnje. Kmetijske površine so namreč omejene, zato je treba pridelavo kar najbolj racionalno razporediti in določiti takšen kolobar, da bodo ustrezno zastopane vse poljščine.

Praksa zadnjih let v Pomurju kaže, da setvenih načrtov pri sladkorni pesi ne uresničujemo v celoti, od leta do leta pa so odstopanja od teh načrtov različna. Tako smo leta 1983 v Pomurju zasejali s sladkorno peso 2.165 hektarjev in z njih oddali 75.300 ton pridelka, v letu 1984 so se površine povečale na 2.406 hektarjev, pridelke pa na 114.600 ton, medtem ko smo v lanskem

letu sladkorni pesi namenili 2.191 hektarjev, pridelale pa je znašal nekaj manj kot 80.000 ton. Približno takšna so odstopanja tudi v Podravju, medtem ko v sosednji Hrvaški površine s sladkorno peso, ki jo pridelujejo za tovarno sladkorja v Ormožu, iz leta v leto povečujejo.

Na nižji pridelki v lanskem letu je v največji meri vplivalo vreme, saj že spomladi niso bile vse površine zasejane v najprimernejšem času, svoje pa je pozneje opravila še poletna suša. Tako so družbena posestva v Pomurju lani pridelala nekaj več kot 45.400 hektarjev sladkorne pese, povprečni pridelok pa je znašal 35,95 tone na hektar, medtem ko so kmetije oddale nekaj manj kot 34.500 ton pridelka, povprečje na hektar pa je znašalo 37,24 tone. Če je bil pridelok sladkorne pese v primerjavi z letom prej v povprečju nižji za četrtino, pa je bil pridelok biološkega sladkorja nižji le za 9 odstotkov, saj je bila sladkorna pesa lani zelo kakovostna. Družbeni sektor v Pomurju je zabeležil povprečno sladkorno stopnjo 18,49, medtem ko je sladkorna pesa, ki so jo oddali kmetije, vsebovala 18,44 odstotka sladkorja.

Prav v nižjih pridelkih v lanskem letu pa je potrebno verjet-

no iskati tudi vzroke, da je letos zanimanje za sladkorno peso nekoliko padlo. Vendar pa v tovarni sladkorja pravijo, da so bili zaradi suše manjši pridelki tudi pri drugih poljščinah, zato ne bi smelo vplivati na letošnje setev, saj je sladkorna pesa še vedno ista kultura, ki čuje pridelovalcem med standardnimi kulturami najboljši dohodek.

Po republiškem setvenem načrtu bi morali letos sladkorno peso v Pomurju zasejati na 2.850 hektarjih, od tega družbena posestva na 1.426 hektarjih in kmetije na 1.424 hektarjih. Družbena posestva se bodo temu načrtu približala, saj so se obvezala, da bodo pesi namenila 1.278 hektarjev. Tako bo kmetijsko gospodarstvo Rakičan od načrtovanih 800 hektarjev zasejalo 778 hektarjev, Kmetijski kombinat Radgona bo zasejal 250 hektarjev (po načrtu bi moral 300 hektarjev), Kmetijska zadruga Ljutomer-Križevci 128 hektarjev (po načrtu bi morala 150 hektarjev), največji izpad je za zdaj v Ljutomerčanu, kjer bodo od načrtovanih 150 hektarjev zasejali le 95 hektarjev, medtem ko bo VG Kapela namenila sladkorni pesi 27 hektarjev (načrt jih je predvidel 26). V tem trenutku pa so precej slabši rezultati v združenem sek-

torju. Do 10. marca so kmetije sklenili pogodbe o pridelovanju sladkorne pese le za 642 hektarjev ali manj kot polovico načrtovanih obveznosti. Najslabše je sklepanje pogodb doslej potekalo v Kmetijski zadrugi Ljutomer-Križevci, kjer so od načrtovanih 240 hektarjev sklenili pogodbe le za 69 hektarjev, v Kmetijski zadrugi Panonka so sklenili pogodbe za 283 hektarjev (po načrtu bi jih morali za 650), v TOK Ljutomerčan bi morali pesi zasejati na 60 hektarjih, pogodbe so sklenili le za 27 hektarjev, kmetije VG Kapela pa so sklenili pogodbe le za 15 hektarjev (načrt predvideva 44 hektarjev). Nekoliko boljše rezultate pri sklepanju pogodb beležijo v kmetijskih združenjih v Gornji Radgoni in Lendavi, vendar so tudi tu še daleč pod planskimi obveznostmi. V Radgoni so kmetije doslej podpisale pogodbe za 106 hektarjev od načrtovanih 180, v Lendavi pa bi morali letos pesi zasejati na 250 hektarjih, po doslej sklenjenih pogodbah pa jo bodo na 142. Vendar pa poznalci pravijo, da to niso dokončne številke, saj se bodo za setev odločili tudi tisti kmetije, ki doslej pogodb še niso sklenili.

Ludvik Kovač

STROKOVNJAKI SVETUJEJO

S pravilno agrotehniko do visokih pridelkov

Uspeh pridelovanja sladkorne pese je v največji meri odvisen od primerne agrotehniko. Zato je potrebno pravilno in pravočasno pripraviti površine za setev, uporabiti kakovostno seme ter kakovostno opraviti setev na korekcijo sklopa in enakomerno razporediti insekticid furadan. Površine je potrebno tudi pravočasno poškropiti proti plevelom, pri tem pa paziti na odmere pravilne količine herbicida. Ob škropljenju bodimo pozorni, da s traktorskim kolesom ne vozimo po setvenih vrstah. Ko pesa razvije šest pravih listov, jo je potrebno razredčiti na pravilno razdaljo od 20 do 25 centimetrov.

PRIPRAVA POVRŠINE ZA SETEV

Čim prej moramo izkoristiti prvi primerni trenutek za pripravo površine. Pri tem delamo še vedno največ napak. Praviloma bi se priprava površine morala začeti takoj po žetvi pšenice z obdelavo strnišča in poravnanjem hlevskega gnoja. Jesensko globoko oranje moramo opraviti v oktobru ali v začetku novembra na globino 25 centimetrov. Pred oranjem potrosimo dve tretjini ali celotno količino nitrofoskala za peso. Gnojimo na osnovi navodil za gnojenje, če teh nimamo, pa uporabimo vsaj 1.000 kilogramov nitrofoskala (N:P:K 5:15:25:2) na hektar. Gnojilo se ne izpira, pač pa pozimi prehaja v obliko, ki je rastlini dostopna med najbujnejšo rastjo. Na jesensko brazdo potrosimo potrebno količino apnenca in brazdo grobo poravnamo. Takoj ko se spomladi brazde osušijo, potrosimo še ostanek (eno tretjino) nitrofoskala in okrog 100 kilogramov kalkamona na hektar, plitvo obdelamo s predsetvenikom in njiva je pripravljena za setev. Ob tem je potrebno paziti, da ne naredimo preveč prašnate površine, saj se sicer ob prvem dežju zemlja močno zaskorji.

Če smo jeseni njivo samo globoko preorali brez osnovnega gnojenja, moramo gnojilo potrositi, takoj ko vlažnost zemlje to dopušča. Potrosimo celotno količino nitrofoskala. Gnojilo lahko

potrosimo tudi po snegu, saj bo z vlago pronicalo v zemljo in se v njej že deloma razgradilo in vezalo. Ko je njiva godna za obdelavo, potrosimo še 100 kilogramov kalkamona ter jo s predsetvenikom in brano pripravimo za setev.

Če nismo opravili jesenskega oranja, potrosimo kompletno količino nitrofoskala in njivo zorjemo do globine 25 centimetrov. Na brazdo potrosimo 700 do 1.000 kilogramov kalcita in brazdo takoj pobranamo, da ohranimo zimsko vlago. Pred setvijo potrosimo 100 kilogramov kalkamona na hektar in s predsetvenikom pripravimo njivo za setev. Če potrosimo nitrofoskale na brazdo in uporabimo zraven še kalcit (kar se ne sme) ter gnojila plitvo zadelamo v zemljo, potem je nevarnost, da nam bo pesa slabo vznikala.

Pri setvi dodajamo še insekticid (ki sam sicer ni škodljiv), po setvi pa še določeno količino herbicidov, ki pa deloma zavirajo razvoj mlade rastline ali pa jo celo uničijo, če smo dali prevelike doze ali pa prepozno, ko pesa že vznika. V coni vznikanja pese pride do večje koncentracije kemičnih snovi, ki nam zaradi tega ob določeni vlažnosti zemlje in temperaturi lahko propade.

SETEV

V sosednji Avstriji, ki je po doseženem pridelku in stopnji sladkorja prva na svetu, površine za peso pripravijo že jeseni. Pred setvijo spomladi pa se samo še pogovarjajo o tem, kako spomladi s čim manj gaženja (čim manj prehodov s traktorjem in priključki) opraviti predsetveno pripravo in setev. Spomladi so tla izredno občutljiva za gaženje, veliko prehodov s težkimi traktorji zemljo zbije in zmanjša zravnost, kar negativno vpliva na razvoj mlade rastline. Prav tako obstaja nevarnost, če njivo preveč »fino« obdelamo, da se nam bo taka njiva že ob manjšem nalivu zaskorjila.

Čas za setev je izredno kratek, zato moramo izkoristiti vsak primeren dan za pripravo površin, da bomo setev opravili v čim krajšem času. Pomembno je, da za vznik izkoristimo zimsko vlažnost zemlje.

Letos bomo sejali sorte KW maja, KW tina, maribo ultramona, mono OS-2, al-trimona in KW duca. Te sorte, razen KW tina, smo sejali tudi lani in so dale najboljše rezultate v sortnih poskusih.

Pred setvijo je treba vse sejalnice pregledati, popraviti in pripraviti za setev. Za to je odgovorna pospeševalna služba v združenju in servisna služba za kmetijsko mehanizacijo Tovarne sladkorja Ormož. Ob setvi mora vsak lastnik parcele spremljati setev ter nadzorovati odlaganje semena in furadana. Na hektar porabimo od 1,8 do 2,0 SE.

Takoj po setvi je potrebno površine poškropiti proti plevelom. Pri tem moramo biti še posebno previdni in uporabiti pravilno količino herbicidov. Na lahkih peščenih tleh lahko uporabimo le 2,5 kg/ha piramina + 11/ha duala. Tudi na dobrih težjih tleh omejimo dozo herbicidov, saj ne smemo uporabiti več kot 4 kg/ha piramina + 2,5/ha duala. Večje količine zadržujejo peso v razvoju in jo celo poškodujejo. Tovarna sladkorja Ormož bo tudi letos opravila kontrolo in popravilo tistih škroplilnic, s katerimi bodo organizirano škropili posevke sladkorne pese. Pri škropljenju moramo paziti, da traktorska kolesa ne tečejo po setvenih vrstah, saj povzročene vrste večinoma propadejo. Previdni moramo biti tudi pri škropljenju koraže, če je v bližini posevke sladkorne pese. Škropiti je potrebno v mirnem vremenu in z zaščitno zaveso na škroplilnici.

S. Sobočan

TURNIŠČE: cene pujskov

Minuli četrtek, 20. marca, so rejci pripeljali na sejem 16 pujskov, stari od 7 do 10 tednov. Cena za par je bila med 22.000 in 25.000 dinarji, prodali pa so vse pujske. Obvezni so živinski potni listi.

37 OŠKODOVANIH KMETOV?

V zložbi 415 hektarjev zemljišč v Turnišču smo v našem listu že nekajkrat pisali; poročali smo o začetnih delih, potem o začasnih razdelitvi strnjenih zemljišč in zadovoljstvu, saj je šlo vse dokaj gladko. Vsaj tak občutek je imel poročevalec pri zbiranju informacij. Toda zdaj, ko je bilo treba pripraviti še sklepno poročilo, pa je sodu izbrlo dno; najbolj »razgreti« celo trde, da je v Turnišču huje kot pred leti v Lipi!

»Na tihem smo upali, da bomo vse težave rešili sami.« pravi predsednik komasacijske komisije Ivan Špilak. »O tem pa sem močno podvomil, ko sem zvedel, da je 9 turniških žensk odšlo na republiško geodetsko upravo tožiti, češ da zložba ne poteka pravilno. Kljubovanje napredku sem sam najbolj občutil lansko jesen, ko sem pri spravi koruze s kombajnom naštel na železje in si tako uničil stroj. Nekdo se je pač hotel maščevati.«

— Kdaj ste pravzaprav začeli z zložbo zemlje?
»28. januarja 1984 smo na zboru občanov sprejeli sklep, da komasiramo 415 hektarjev zemlje, ki je bila v lasti 1150 kmetov. Imenovali smo 20-člansko komasacijsko komisijo. Geodetski zavod je še v istem letu vzel vzorce zemlje in izdelal karto ovrednotenja zemljišč, ki je bila 30 dni javno razgrnjena. Kompleks je bil razdeljen na 22 tabel in kmetom je bila dana možnost, da sami povedo, na katerem območju želijo imeti zemljo, vendar pa vseh želja ni bilo mogoče upoštevati, kajti imeli smo še statut in tudi njegovi določili se je bilo treba držati.«

»Zgodilo se je sredi lanskega leta, ko je geodetski zavod razgrnil načrt nove razdelitve strnjenih zemljišč. Nanj sta bili dani 102 pripombi oziroma pritožbi. Reševala sta jih komasacijska komisija SO Lendava in komasacijski odbor Turnišče in 49 pritožb rešila v zadovoljstvo strank, 53 pa ni bilo mogoče rešiti, saj se stranke niso strinjale z višino ovrednotenja njihovih prvotnih parcel. Komisija iz Ljubljane je pozneje ugotovila, da so tukajšnja zemljišča še previsoko ovrednotena.«

— In kako je bilo naprej?
»1. septembra 1985 so zemljemerci začeli z novimi merjenji mi na kraju samem in 15. oktobra je že vsak lahko videl, kje bo njegovo strnjeno zemljišče. Kmetje so začeli prejemat tudi odločbe o začasnih posesti, na katere so se seveda lahko pritožili. To jih je storilo 37. Prejšnji teden smo pritožbe skušali rešiti na občinski komasacijski komisiji, vendar brez večjega uspeha. Če bodo pritožitelji vztrajali, jim preostane še pritožba na republiško geodetsko upravo.«

Tovariš Špilak, vi ste kmet, domačin, predsednik komasacijskega odbora. Povejte po pravici: je bila delitev zemlje pravična, so pritožbe upravičene?

»Nekateri, ki se pritožujejo, so resnično oškodovani. Potemtakem se povsem upravičeno razburjajo in terjajo primernejše nadomestilo. Moram pa povedati, da člani komasacijskega odbora na delitev nismo imeli nobenega vpliva, saj je delitev menda opravil računalnik na geodetskem zavodu v Ljubljani. Ne glede na to, da gre pri 37 pritožiteljih le za skupaj 24 hektarjev zemlje, pa vendarle ne gre prezreti tega hudega problema, ki je zdaj v naši krajevni skupnosti. Morda bi ga že rešili, ko bi bil geodetski zavod bolj prožen, vendar trdi, da zdaj ni več mogoče prehajati z enega kompleksa v drugega, ker bi imelo to za posledico premike pri vseh ostalih lastnikih, saj bi se potem verjetno tudi kdo izmed njih (ki so zdaj zadovoljni) razburil zaradi nove delitve itn. Skratka: lahko bi nastala verižna reakcija, ki bi obrnila vso zadevo na glavo.«

Prekmurci človek je zelo občutljiv do zemlje. Tisti, ki mu zemlja ni edini vir sredstev za preživljanje, ima rad svoje krpice in težko ga je pripraviti na zložbo. V Turnišču so skoraj do konca dobro »vozili«, zato upajmo, da bodo popravili krivico tistim, ki se jim je res zgodila, oziroma da bodo tisti, ki kljubujejo kar tako, spoznali, da ne delajo prav. Več kot 80 odstotkov na novo razdeljene zemlje so že obdelali novi lastniki in spomladaj naj bi se ostalih 20 odstotkov zaoaralo na novih, tokrat strnjenih površinah.

S. Sobočan

Pogoji setve in odkupa sladkorne pese

Če se pridelovalci posameznih poljščin često pritožujejo, da niso pravočasno znani pogoji pridelovanja, to vsekakor ne velja za sladkorno peso. Pogoji setve in odkupa so bili znani že v drugi polovici lanskega leta, tako da si pridelovalci sami lahko izračunajo, kakšen dohodek jim zagotavlja sladkorna pesa.

Pogoji setve in odkupa tudi letos ostajajo več ali manj enaki tistim v prejšnjih letih, le da se ustrezno povečujejo cene. Novost je letos morda ta, da se cena sladkorne pese oblikuje v odvisnosti od cene pšenice prvega kakovostnega razreda, to razmerje pa je 4:1. Sedaj uradno določena cena pšenice je 47 dinarjev za kilogram, kar pomeni, da je zajamčena cena sladkorne pese 11,75 dinarja pri 15,5 S. Za vsako stopnjo sladkorja nad ali pod to mejo se cena poveča ali zmanjša za 0,758 dinarja. Če se spremeni zajamčena cena, se spremeni tudi ta dodatek, izračunamo pa ga tako, da zajamčeno ceno sladkorne pese delimo s 15,5.

Pridelovalcem je tudi letos zagotovljena premija, ki znaša 2 dinarja na kilogram pri 15,5 S, poleg tega pa jim bo tovarna pokrivala še del prevoznih stroškov do prevzemne postaje. Do oddaljenosti 5 kilometrov bodo pridelovalci dobili povrnjenih 0,20 dinarja za kilogram čistega pridelka, nad 5 kilometrov pa tovarna zagotavlja ceno, za katero se dogovori s transportnimi organizacijami za prevoz pese. Prav tako daje pridelovalcem tudi regres za seme, ki znaša okrog 10.000 dinarjev na hektar. Še naprej pa ostajajo tudi ugodnosti, ki so jih imeli pridelovalci že doslej. Ti bodo lahko dobili 3,5 odstotka suhih ali 18 odstotkov svežih pesnih rezancev glede na oddane količine po dnevnih cenah, za vsakih 10 ton prodane čiste pese pa bodo lahko kupili še 50 kilogramov sladkorja po tovarniški ceni. Ob vsem tem pa ne kaže

pozabiti še pokrivanja stroškov zaščitnih sredstev in storitev za dvojno škropljenje proti cerko-

spori, kar znaša prav tako najmanj 12.000 dinarjev na hektar.

L. Kovač

Okrog 700 tisoč dinarjev na hektar

Da je med pridelovalci začelo padati zanimanje za sladkorno peso, je bil razlog tudi v tem, da se je od leta 1983 do 1985 zmanjševala gospodarnost pridelovanja sladkorne pese. Razlike med cenami poljščin so se namreč povečevale v korist drugih poljščin, ker pa sladkorna pesa zahteva tudi več ročnega dela, so jo nekateri pridelovalci začeli opuščati ali pa so ji namenjali manj površin. Izhodišča odkupne cene za leto 1986 so stabilnejša in bodo prav gotovo prispevala k temu, da se bo zanimanje za to poljščino ponovno povečalo.

To potrjujejo tudi izračuni, ki kažejo, da je sladkorna pesa med vsemi klasičnimi kulturami najbolj donosna in daje pridelovalcem tudi največji dohodek na hektar.

Prikaz stroškov pridelovanja sladkorne pese na hektar

A Strojne storitve	147.750,00 din
B Ročno delo	26.000,00 din
C Materialni stroški	155.829,00 din
— zaščitna sredstva	61.863,00 din
— umetno gnojilo in seme	93.966,00 din
D) Drugi stroški (obresti idr.)	30.000,00 din
Skupaj stroški (A + B + C + D)	359.579,00 din

Ostane dohodka na hektar	
Pridelok 45.000 kg x 15,258 din	686.610,00 din
Stroški pridelave	359.579,00 din
Ostane na hektar	327.031,00 din

Iz tega je razvidno, da daje sladkorna pesa ob pridelku 45 ton in ob zagotavljeni ceni 15,258 dinarja za kilogram čiste pese s 16,5 odstotka sladkorja ostanek 327.031 dinarjev dohodka na hektar. Ta ostanek pa je seveda lahko primerno večji, če je večji pridelok, ali pa je višja sladkorna stopnja. Če zdaj pa bi si upali trditi, da bo tudi zagotovljena cena sladkorne pese, o kateri pišemo zdaj, višja, saj se bo, kot že rečeno, oblikovala v odvisnosti od uradno določene cene pšenice, ki bo znana pred žetvijo. Za boljše razumevanje zapišimo, da če bi bila denimo uradno določena cena pšenice 60 dinarjev, potem bi kilogram sladkorne pese s 16,5 odstotka sladkorja stal 18,717 dinarja. To pa pomeni, da bi pridelok 45 ton na hektar pridelovalcem zagotavljal 841.995 dinarjev dohodka, po odbitku vseh stroškov pa bi ostalo 487.416 dinarjev čistega dohodka.

Ob vsem tem ne kaže pozabiti, da vsak hektar sladkorne pese daje še najmanj 25.000 kilogramov listja in glav, kar je odlična krma za domače živali. Krmimo jo lahko svežo ali pa iz nje pripravimo odlično silažo.

L. Kovač

Tekmovanje pridelovalcev in sejalcev

Sladkorna pesa v Sloveniji in seveda tudi v Pomurju ni več nova poljščina, saj rezultati potrjujejo, da so jo pridelovalci sprejeli za svojo in mnogi že dosegajo pridelke, ki ne zaostajajo za tistimi, ki jih dosegaajo pridelovalci na drugih območjih z dolgoletno tradicijo.

Seveda pa si v Tovarni sladkorja Ormož še naprej prizadevajo, da bi bili pridelki še večji, zato namenjajo posebno skrb izobraževanju, tako samih pridelovalcev kot tudi pospeševalne službe. Vsako leto razpišejo tek-

movanje v pridelovanju sladkorne pese, najboljši pridelovalci v okviru temeljnih zadrug in organizacij, kmetijskih združenj in celotnega pridelovalnega območja pa tudi nagradijo.

Višna pridelka je v veliki meri odvisna tudi od pravilne in pravočasne setve, v tovarni pa ugotovljajo, da imajo še vedno največ težav pri doseganju pravilne višine števil rastlin na hektar. Ob ga števil rastlin na hektar, ob spravilu bi namreč morali imeti vsaj 3,5 do 4 korena na tekoči meter v pravilni medsebojni razdalji. Tako so si letos postavili

za osnovni cilj doseči optimalno število rastlin na hektar, to je od 85.000 do 90.000. V okviru odbora za pridelavo pese in mehanizacijo pri Poslovni skupnosti za sladkor Slovenije so razpisali tekmovanje za najuspešnejše sejalce ter najuspešnejšo izvedbo setve v okviru vasi, temeljnih združenj in organizacij in kmetijskih združenj. Uspešnost setve bodo ocenjevali v času, ko pesa razvije od 6 do 8 pravih listov.

K. K.

Boris Štefanec — novi izvršni sekretar

Pred kratkim je postal profesionalni izvršni sekretar predsedstva občinskega komiteja Zveze komunistov v Murski Soboti 32-letni Boris Štefanec, diplomirani pravnik iz Murske Sobotice. V Zvezo komunistov so ga sprejeli leta 1976 v Ljubljani, kjer je študiral. Prvič se je zaposlil v Mesni industriji ABC Pomurke v Murski Soboti, kjer je opravljal naloge pravniške delovne organizacije. Po opravljenem pravosodnem izpitu leta 1981 pa je postal namestnik javnega tožilca na Temeljnem javnem tožilstvu.

V obeh kolektivih so mu zaupali funkcijo sekretarja osnovne organizacije ZK po dve mandatni obdobji, bil pa je tudi predsednik komiteja za SLO in DS. Hkrati je na Temeljnem javnem tožilstvu opravljal funkcijo predsednika zbora funkcionarjev. Poleg tega aktivno družbenopolitično deluje v krajevni skupnosti Partizan v Murski Soboti, kjer je član krajevnih konference SZDL in član delegacije v sisku za kulturo. Kot je zapisano v obrazložitvi, je bilo opazno njegovo politično delo kot sekretarja osnovne organizacije ZK, saj je vodil in usmerjal aktivnost komunistov tako, da so kritično in ustvarjalno prispevali k izvajanju vseh nalog v občini in politike Zveze komunistov. V okolju, kjer dela in živi, ima ugled in zaupanje, ki ga potrjuje s ka-

kovostnim strokovnim delom in predanostjo ter zgledom pri uresničevanju samoupravnih odnosov v delovnem okolju in krajevni skupnosti.

Dosedanje družbenopolitično delo in odnos do razvoja in utrjevanja socialističnega samoupravljanja so prevladovali pri evidentiranju in kandidiranju osnovnih organizacij in organov občinske organizacije

ZKS, ki so tovariša Štefanca predlagali za odgovorno funkcijo izvršnega sekretarja predsedstva občinskega komiteja Zveze komunistov v Murski Soboti. S svojimi sposobnostmi, delovnimi in družbenopolitičnimi izkušnjami ter znanjem naj bi kot mlad kader upravičil široko zaupanje partijskega članstva v soboški občini.

Milan Jerše

Podprli delo MS ZKS za Pomurje

Na seji predsedstva OK ZKS v Murski Soboti so namenili največ pozornosti obravnavi poročila o delu medobčinskega sveta ZKS za Pomurje. V razpravi so v celoti podprli poročilo, ki je po mnenju razpravljalcev dovolj kratko in jedrnat, saj vsebuje vse pomembnejše naloge iz preteklih dveh let. Medobčinski svet se je uveljavil kot stalna oblika in metoda delovanja na področju medsebojnega sodelovanja občinskih organizacij pri načrtovanju in vodenju akcij, usklajevanju politike pri skupnih vprašanjih in izmenjavi izkušenj. Pretežni del aktivnosti organizacij in organov ZK v občini in na medobčinski ravni je bil namenjen gospodarskim nalogam pri uresničevanju dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije.

V razpravi so člani predsedstva OK ZKS poudarili, da so v omenjenem poročilu predstavljene vse najpomembnejše stične točke delovanja pomurskih komunistov, kar je gotovo dobra osnova za načrtovanje prihodnjih akcij. Več razpravljalcev je izpostavilo prizadevanja pomurskih komunistov za uspešnejše izvajanje politike skladnejšega regionalnega razvoja v SR Sloveniji, kakor tudi vse boljše sodelovanje s podravsko regijo na različnih področjih. To velja predvsem za opredelitev nekaterih skupnih idejnopoličnih vprašanj in problemov obeh regij, možnosti akcijskega povezovanja in sodelovanje medobčinskih institucij. Precej nalog pa je MS ZKS za Pomurje opravil tudi pri uresničevanju vloge ZK, političnega sistema in družbenih dejavnosti. Hkrati so omenili tudi prizadevanja za učinkovitejšo kadrovsko politiko v združenem delu, uvajanje proizvodnih programov na peti zahtevnosti stopnji usmerjenega izobraževanja, govor pa je bil tudi o možnostih ustanovitve regijskega raz-

vojnega centra, ker zdaj pogrešajo opredelitev konkretnih potreb po kadrih. V preteklem dveletnem obdobju pa je MS ZKS za Pomurje namenil posebno pozornost idejnopoličnemu izobraževanju, v kar so uspeli vključiti 10 odstotkov članov.

V nadaljevanju seje so člani predsedstva OK ZKS v Murski Soboti spregovorili še o vsebinskih pripravah na 2. sejo OK ZKS, na kateri bodo razpravljali o uresničevanju davčne politike. Obravnavali so tudi stališča občinske statutarne komisije o postopkih članov, organizacij in organov v občinski organizaciji ZK o parcelah za Šiftarjevim mlinom. Pri tem so se seznanili z vključevanjem prejšnjega predsedstva OK ZKS in moralnopolitično odgovornostjo posameznikov. Po seznanitvi s kronološkim pregledom omenjene zadeve, ki je precej časa burila duhove v soboški občini in širše, so sprejeli sklep, da so bili postopki predsedstva OK ZKS v skladu z 8. in 9. členom statuta. O tem bodo seznanili tudi člane OK ZKS in republiško statutarno komisijo.

Na seji so sprejeli še akcijski program za delo soboških komunistov v prihodnje. Med glavnih nalog so uvrstili izvajanje davčne politike, kadrovske in kmetijske politike ter razvojne alternative, izobraževanje, poklicno odločanje mladih in zaposlovanje, izvajanje resolucije,

idejnost pouka v šolah, uresničevanje sklepov o drobnem gospodarstvu in analizo delovanja članov OK ZKS. V ta namen bodo imenovali posebne delovne skupine. Na koncu so se opredelili do predloga novih članov občinskega izvršnega sveta.

Milan Jerše

**SKUPŠČINSKO ZASEDANJE V GORNJI RADGONI
NOVI DELEGATI MORAJO BITI BOLJ AKTIVNI**

NOVI DELEGATI MORAJO BITI BOLJ AKTIVNI

V sredo, 19. marca, je bilo v Gornji Radgoni zadnje zasedanje vseh treh zborov skupščine občine v tem mandatnem obdobju. Kritično so ocenili delo izvršnega sveta ter uresničevanje delegatskega sistema in delegatskih odnosov v občinski skupščini, kar naj bi bilo tudi izhodišče za boljše delo skupščine z novoizvoljenimi delegati. Poleg tega, da so sprejeli odlok o zaključnem računu občinskega proračuna ter predlog odloka o proračunu v letu 1986, pa tudi druge odloke in predloge, so obravnavali še dve pereči temi — prva je ekološka, saj gre za izbiro primerne prostora za odlagališče komunalnih odpadkov za celo občino ter za predelovanje odpadnega glavnega mulja Gorjena Elrad, druga pereča tema pa je odpravljanje škode po zimski pozehi 1985. leta v občini Gornja Radgona.

Med delegati še ni zaživel pravo in odgovorno delo, so ugotovili v oceni uresničevanja delegatskih odnosov, to pa se odraža v slabih ali celo nikakršnih razpravah delegatov na sejah skupščine. V posameznih samoupravnih organizacijah in skupnostih bo zato potrebno spodbuditi odgovorne ljudi vse od strokovnih služb do družbenopolitičnih organizacij in delegacij, kajti ravno slabosti na tej relaciji zavirajo delegatski sistem in samoupravne odnose. Pot reševanju iz konfliktnih situacij bi morale nakazovati subjektivne sile z jasno usmerjajočimi stališči. V radgonski skupščini pa se je vse prevečkrat zgodilo, da jasni stališči ni bilo, oziroma je bilo opaziti dvotirnost — zato je bila tudi upravičena kritika predstavnika delegacije za republiško skupščino, da delegati niso mogli zastopati konkretnih stališč, ker jih ni bilo, saj niso imeli podpore v delegatski bazi niti v sami občinski skupščini. Predstavnik družbenopolitičnega zbora je dejal, da je tudi na tokratni skupščini čutili dvotirnost — zakaj je pripravil poročilo o delu le izvršni svet, zbori pa so razpravljali o uresničevanju delegatskega sistema in delegatskih odnosov. Mar se delegatski odnosi izvršnega sveta ne tičejo! Poleg tega, da so delegati pogrešali poročilo o delu zborov, o uspehih in neuspehih občine in njene skupščine v tem mandatnem obdobju, so pogrešali tudi kritično poročilo o delu družbenih svetov.

Na skupnih zasedanjih vseh zborov skupščine je bila povprečno 80-odstotna udeležba, torej problemov s sklepčnostjo ni bilo, največkrat pa je zasedal zbor združenega dela (31 sej).

Izvršni svet je na 73 sejah sprejel 584 sklepov, stališč, priporočil in predlogov, največ pozornosti pa so namenili spremljanju in obravnavi gospodarskih gibanj, usklajevanju vseh oblik porabe, organizacijam združenega dela, ki so poslovale z izgubo, problemom družbenih dejavnosti ter drugim pomembnim vprašanjem, ki jih tudi v tem mandatnem obdobju, ki je pred nami, ne bo manjkalo.

B. Peček

POKLICNA POTA MLADIH V POMURJU

Okrog 1700 mladih v Pomurju, ki v tem šolskem letu končujejo (obvezno) osnovno šolo, je bilo v minulih dneh pred zelo težko odločitvijo: Na katero šolo oddati prijavo za vpis v srednje usmerjeno izobraževanje. Rok za to odločitev je bil 25. marec in medtem še podatkov o prijavah na srednjih šolah v Pomurju ni. Običajno pa se le-ti ne razlikujejo bistveno od poklicnih namer osmošolcev.

V anketi strokovne službe za poklicno usmerjanje pri občinskih skupnostih za zaposlovanje Pomurja pa se je največ učencev (238) odločilo za na-

daljevanje šolanja v tekstilni usmeritvi. Zadnja leta sploh narašča število mladih, ki bi radi postali tekstilno-konfekcijski tehniki ali šivilje, kajti »vlečejo« jih predvsem dokaj dobri osebnih dohodki zaposlenih v delovni organizaciji Mura, kjer jih je dostaj večina po končanem šolanju tudi dobila službo. Če gledamo na ta podatek tako, potem mu lahko damo pozitiven predznak. Vendar bi bilo za mlade (predvsem dekleta) bolje, če bi tudi drugod tako ugodno poslovali in zaposlovali, kajti sicer bomo dosegli preveč enostranske poklicne odloči-

BO VEČ STROKOVNJAKOV?

tve. No, kljub vsemu je letos (po prejšnjem upadanju) poraslo zanimanje tudi za nadaljevanje izobraževanja v naravoslovno-matematični (72) in družboslovni usmeritvi (56), pa tudi za pedagoško (53), elektro (97) in zdravstveno usmeritev (71) ter rahlo še za gostinstvo in turizem (93) pa kmetijstvo in gozdarstvo (135). Upadlo pa je zanimanje mladih Pomurcev za poklice v kovinarski in ekonomsko-administrativni usmeritvi. Še vedno pa je glede na kadrovske potrebe premajhen interes za gradbeništvo (19). Nasprotno pa lahko zapišemo,

da se jih preveč želi izučiti za avtomehanike (75 fantov).

Letošnji najpomembnejši premik pa je, da je vendarle upadlo število osmošolcev, ki bi se takoj po končani osnovni šoli nameravali zaposliti in da se je povečalo zanimanje za izobraževanje na V. zahtevnosti stopnji. To pa pomeni, da jih bo tako lahko več nadaljevalo z usposabljanjem na višjih in visokih šolah in tako lahko Pomurje pričakuje tudi več strokovnjakov, ki jih pomursko združeno delo zelo potrebuje.

Jože GRAJ

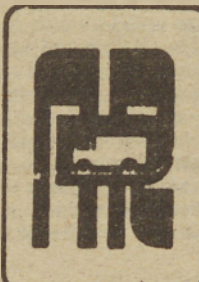
Tozd Avtotrgovina — servisi

— servisira gospodarska vozila TAM, FAP, FIAT, MAN. Poseben poudarek pa je namenjen servisiranju kmetijske mehanizacije IMT.
— Prodajno servisni center IMT prodaja proizvode in servisne dele, priključke ter izdelke iz proizvodnega programa IMT Beograd.
Naloga prodajno servisnega centra je, da oskrbuje celotno področje Pomurja z izdelki tovarne IMT. Način dela pa je takšen, da stranke ne pozabijo ob nakupu, ampak ji zagotavljajo vse potrebne rezervne dele in priključke v lastni trgovini ali servisu.

Tozd Nadgradnja

V tem tozdu Avtoradgone izdelujejo varnostne traktorske kabine za naslednje traktorje:
IMT 539, 542, 560
FIAT STORE 402, 404, 502, 504
ZETOR 5011, 6011, 7011
URSUS 360

V ŽIŽKIH DELAVNI

Ljudje z lastnim delom pišejo zgodovino svojega kraja. In prav vaščani Žižkov so v preteklih petih letih s svojim delom, v katerega so vpletli medsebojno razumevanje in sodelovanje, obogatili svoj kraj. »Vedno smo našli skupen jezik. Med nami ni bilo skrivnosti in tajnih poti. Zato smo tudi uspeli,« je dejal predsednik vaškega odbora, Ivan Horvat.

Takrat, ko so brezplačno odstopili vaško-gasilski dom tovarni Toko, so ostali brez prostorov, kjer bi se lahko zbirali. Zavedali so se, da je tovarna za njihovo vas in celotno krajevno skupnost velika pridobitev, hkrati pa so uvideli, da brez vaških prostorov ne morejo biti. Organizirali so tombole ter tako zbrali denar za nakup parcele. Večino denarja za gradnjo doma so zbrali krajanji sami ali v družbenopolitičnih organizacijah in društvih. Nekaj sredstev pa so prispevali še občinska gasilska zveza, občinski štab za teritorialno obrambo, komunalna skupnost občine Lendava in tovarna Toko. Čeprav pri gradnji niso dobili tolikšne

zbranih v prejšnjem krajevno samoprispevku. Razen tega pa so še asfaltirali ceste, obnovili črpalnice za vaški vodovod in kupili ograjo za gramoznico. Na Kračini so začeli graditi most, vendar ga zaradi slabega vremena še niso dokončali. Prispevali so še za vrtec in uredili transformatorje. Za kmete pa je pomembno tudi to, da so v novem vaškem domu uredili zbiralnice mleka. Ta-

uredili ulično razsvetlavo, zgradili mrtvašnico, asfaltirali še del ceste in kupili opremo za gasilski dom.

Pravijo, da tovarna daje utrip, živost kraju. Za to pa je potrebno medsebojno sodelovanje, povezanost in zaupanje. Takšna vez med tovarno in krajanji pa se tke tudi v Žižkih. Čeprav so na začetku živeli vsak zase, pa zadnji dve leti dobro sodelujejo in se pogovarjajo o skupnih problemih.

V vasi delujeta kulturno društvo in tamburaška skupina. Delavni pa so tudi mladinci in člani gasilskega društva. Kot je dejal predsednik gasilskega društva, Stefan Tibaut, so ta leta bili zaposleni za gradnjo doma, tako da so nekoliko zanemarili izobraževanje svojih članov. »V tej zimi pa smo poslali člane v šolo za gasilske podčastnike, poskušali pa bomo ustanoviti še mladinsko in pionirsko gasilsko skupino. Žižkarski gasilci in krajanji pa se lahko pohvalijo tudi z novim gasilskim vozilom TAM 55, za katero so tretjino sredstev prispevali sami.

Na koncu torej lahko zapišemo, da sta prav v Žižkih želja po razvoju ter zavestno delovanje ljudi našla skupno kot k uresničevanju temeljnih vrednot naše samoupravne družbe.

Majda Horvat

Predsednik vaškega odbora, Ivan Horvat.

Predsednik gasilskega društva, Stefan Tibaut.

občinske in krajevne pomoči, kot jim je bilo obljubljeno, so vaško-gasilski dom zgradili in je sedaj v ponos vsem krajanom, tudi zato, ker je plod skupnih naporov.

Del sredstev za dograditev doma so prispevali tudi iz sredstev,

ko jim mleka ni treba več nositi v sosednje vasi.

Črenšovska krajevna skupnost pa je pred novim krajevnim samoprispevkom. V Žižkih so si postavili obetaven program. S sredstvi, ki jih bodo zbrali, bodo

Ludvik Hozjan-Lajči

V Veliki Polani smo se 11. marca 1986 poslovili od nekdanjega direktorja Deloze, tozda Konfekcije V. Polana, obenem pa od sodelavca in prijatelja.

Rodil se je v Veliki Polani pred 67 leti in je rojstnemu kraju ostal zvest vse do svoje smrti. Življenjska pot mu ni bila posuta z rožicami, saj so bili v njegovi zgodnji mladosti težki časi za šolanje in preživetje. Vzljubil je krojaški poklic in se zanj izučil pri mojstru Slaviciu v Lipovcih. Leta 1948 je v Veliki Polani ustanovil krojaško delavnico s tremi zaposlenimi. Prizadeval si je zagotoviti socialno in gospodarsko varnost zaposlenim ter stalno razmišljal o povečanju delavnice. Že kot mladenič se je vključil v družbenopolitično delo na vasi, gasilstvo in krajevno skupnost. Vseskozi je skrbel za

razvoj krojaške delavnice, potoval širom po Sloveniji in iskal delo za okrog 12 zaposlenih. Njegova vztrajnost je rodila sadove, saj je 1974. leta našel poslovnega partnerja v skoraj 200 kilometrov oddaljenem Zagorju. Tako je 1. januarja 1975 takratna krojaška delavnica postala temeljna organizacija združenega dela Konfekcija in od takrat posluje v okviru delovne organizacije Deloza. Hkrati pa je to začetek industrijske izdelave delovnih oblek. Lajči, kot smo mu po domače rekli, je odšel 31. marca 1982. leta v zaslužni pokoj. Tudi po upokojitvi ni miroval, saj je bil delaven zlasti v krajevni skupnosti in gasilskem društvu, katerega predsednik je bil vse do smrti. Srečevali smo se, se pogovarjali o razvoju in napredku Polane, krajevne skupnosti, naše to-

varne. Ves srečen je bil, ko smo mu zaupali, da bomo investirali, gradili nove proizvodne prostore in število zaposlenih povečali od 125 na 200. Sele sedaj, po njegovi nenadni smrti, ugotavljamo, da je za njim nastala velika vrzel, saj je bil v vsa prizadevanja za razvoj kraja, naše tovarne. Delavci tozda Konfekcija smo se od njega poslovili v tovarni in mu izkazali zadnjo čast.

Za svoje aktivno in požrtvovalno delo je Lajči prejel številna gasilska priznanja, srebrni znak OF, medaljo dela s srebrnim vencem in številna druga.

KRAJEVNA SKUPNOST
POLANA
KOLEKTIV DELOZE
V. POLANA

ASTRA, TEHNIČNA TRGOVINA, MURSKA SOBOTA, Staneta Rozmana 13 vam nudi:

podne in zidne obloge — lake — barve — sredstva za impregnacije — avtomobilske lake in pribor — čistilna sredstva — hišno in ulično kanalizacijo — skaj — plastično galanterijo — avtomobilske gume — klinaste jermene — gumi-jaste cevi in drugo tehnično gumo — sredstva za zaščito pri delu

Priporočamo se za nakup!

MALTIT®

Maltit, pesek, voda — in malta za zidanje in ometavanje je pripravljena

enostavna in gospodarna priprava, povečana mehanska odpornost, odlična obdelovalnost in sprijemljivost ter odpornost na zmrzovanje

to so odlike maltitne malte v primerjavi s klasičnimi apnenimi in podaljšanimi maltami

SALONIT ANHOVO

TOZD Blagovni promet, Kidričeva 20, 65000 Nova Gorica, tel: (065) 24-411

JEKLO TEHNA

EXPORT—IMPORT TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE MARIBOR, n.šol.o.

Zdomci!

Izkoristite dopust doma za obisk prodajaln

JEKLOTEHNE v Mariboru,

Murski Soboti in v Slovenski Bistrici!

Za obisk se priporoča tudi TRGOVSKA HIŠA

MERKUR v Mariboru!

VODILNE SILE ZLA PO SVETU ZAPRETI V NORIŠNICO!

Srečanje z
dr. Wilhelmom Heiligerjem

Tako rekoč ekskluzivna mnenja ljutomerskega rojaka, ki se v srcu Silicijevih dolin v Kaliforniji kot »alieniran Evropejec, po čustveni plati Slovan, po intelektualni plati pa Nemeček, ukvarja z umetnostjo, literaturo in politikom.

Rojeni ste torej v Ljutomeru. Vaša mati je Slovenka, oče Nemeček. Kot ameriški državljani živite blizu San Franciscu. Ponuja se zanimivo vprašanje v tem trojnem spletu narodnosti: kaj pravzaprav ste?

V ZDA in po svetu obstaja precej podobnih nacionalnih mešanic. Trenutno živim v Palu Altu v bližini San Franciscu v srcu Silicon Valleyja, torej v centru ameriške računalniške industrije. V Kalifornijo smo se preselili predvsem zaradi vremena. Moja žena poučuje umetnost na tukajšnji univerzi. Sem predvsem Evropejec, po čustveni plati Slovan, po intelektualni strani pa Nemeček. Ukvarjam se z umetnostjo, literaturo in politikom, in to predvsem v povezavi z evropskimi državami, kajti v ZDA ne morem plasirati svojih normalnih evropskih pogledov in intelektualnih konceptov. Vrednotne strukture v ZDA se precej razlikujejo od naših evropskih, kar je razumljivo, če primerjamo nastanek ZDA z evropskimi tradicijami. Na kratko: tukaj v ZDA živim trenutno kot alieniran Evropejec, sicer pa se želim ponovno vrniti v Evropo.

Leta 1970 ste bili v Gradcu promovirani za doktorja filozofije z disertacijo Nostalgija pri Ivanu Cankarju. Zakaj ravno Cankar in zakaj ravno nostalgija?

Proza Ivana Cankarja mi je bila vedno zelo pri srcu, in to v vseh pogledih. Torej njegov literarni slog, melodičnost Cankarjevega jezika, socialna progresivna vsebina, sociološko-psihološka analiza vrednostnih struktur slovenskega naroda povezana z evropskimi miselnimi tokovi. Cankar je pomemben socialni umetnik slovenskega in splošno evropskega človeka, ki ohranja svojo pomembnost do današnjega dne. Nostalgija je osnovna človeška vrednota, ki pride v slovenski kulturi posebej do izraza. Sam sem doživel domotožje, ko sem se kot desetletnik odselil v ZRN. Takrat sem doživel podobne težave kot Cankarjevi junaki. To istovetnost sem močno občutil, ko sem ponovno bral dela Ivana Cankarja in zato sem se lotil analize njegovih literarnih del v povezavi s psihološkimi raziskovalnimi metodami. Knjiga Nostalgija v delih Ivana Cankarja je bila objavljena v Londonu in samohvalno lahko rečem, da je dobila izredno ugodne ocene po vsem svetu, predvsem v ZDA in Kanadi. Žal do danes ta publikacija še ni bila objavljena v Sloveniji.

Študirali ste slavistiko in se delno ukvarjali tudi z romanistikom. Zanimajo nas podrobnosti glede vaših prizadevanj za popularizacijo slovenske literature na tujem. So pri tem kakšni problemi? Kako jih premagujete?

Objavil sem nekaj knjig in člankov o slovenski literaturi,

kulturi in politiki v nemškem in angleškem jeziku. Med drugim delo Nostalgija v delih Ivana Cankarja, Srečko Kosovel, Integrali, v nemškem prevodu, Edvard Kocbek, Dichtungen, v nemškem prevodu, Slovenien Juša Kozaka v nemškem prevodu, Antologija sodobne slovenske poezije v nemškem prevodu. Za objavo imam pripravljena dva rokopisa. Prvi je Antologija sodobne slovenske poezije v nemškem prevodu, drugi so Integrali Srečka Kosovela v ameriškem prevodu. Popularizacija slovenske literature in kulture po svetu je težavno delo, ker ni velikega zanimanja za vrednote manjšinskih narodov, to pa predvsem zaradi finančnih razlogov. Včasih porabim več lastnega denarja, preden najdem ustreznega založnika, kot če bi sam financiral tisk knjige. Popularizacija slovenske literature je možna samo z veliko potrjevalnosti, predvsem pa z veliko ljubezni do domačih krajev in čustvenih korenin.

Radi bi, da nam zaupate svoje mnenje o Edvardu Kocbeku kot književniku. Najbrž vam ni povsem neznan, da so mnenja o njem pri nas, v ožji (Sloveniji) in širši (Jugoslaviji) domovini močno deljena in nasprotujoča si: od ogorčenih zaničkanj in ugovorov tako rekoč vsega, kar je ustvaril, do navdušenih, nekritičnih prevzemov vseh njegovih literarnih del.

Edvarda Kocbeka sem spoznal, ko sem bil dopisnik v Jugoslaviji. Nekajkrat sva se srečala v Ljubljani. Kot veste sem objavil knjigo njegove poezije Dichtungen. Mislim, da je pomembna osebnost v okviru jugoslovanskega partizanskega gibanja ter za medvojno revolucijo, kar je sam opisal v partizanskem dnevniku v Listini in drugje. Glavno Kocbekovo zaslugo vidim v konstruktivnem dialogu med komunisti in kristjani, in to v političnem, ideološkem in kulturnem smislu. Kocbek se je tudi angažiral za popuščanje politične napetosti znotraj države. Bil je 10 do 15 let pred svojim časom, kar lahko trdimo tudi za Djilasa. Struktura Kocbekove osebnosti pa je značilna za lirčne in filozofske vrednote, vendar te vrednote niso bile vedno usklajene s političnimi in državnimi koncepti. Mislim, da ima Kocbek dobre literarne vrednote za slovensko in jugoslovansko intelektualno okolje. V političnem smislu pa je bil dokaj naven in nestvaren. Vsekakor bodo Kocbekove zasluge ostale v zakladnici slovenske, jugoslovanske in splošno evropske kulture.

Od leta 1969 do 1973 ste bili stalni dopisnik zahodnonemškega radia in televizije v Beogradu. Kako se spominjate tega obdobja?

Imel sem zelo prijetne, a tudi neprijetne izkušnje, kar je bilo

odvisno od takratnih političnih razmer v Jugoslaviji. Sicer pa je bil glavni vtis pozitiven, saj je Jugoslavija zelo zanimiva in raznolika država v evropskem okviru. Zelo rad sem potoval po vseh republikah in tako spoznal različne narodnosti in njihova kulturna bogastva. Na žalost nisem imel dovolj finančnih sredstev, da bi lahko ustrezno živel.

Vaša sodba o jugoslovanskem novinarstvu, vzhodnem in zahodnem tisku?

Jugoslovansko novinarstvo se ne da v celoti označiti. Kakovost novinarstva je predvsem odvisna od posameznih dnevnikov, tednikov in televizijskih komentatorjev ter njihovih političnih stikov. Kot dopisnik sem redno prebiral NIN, Politiko, Borbo, Vjesnik, Oslobođenje, Delo in drugo. Mnogokrat sem naletel na konstruktivno samokritiko pri pisanju političnih ali gospodarskih komentarjev. Najbolj pa sem užival, ko sem prebiral kulturne priloge. Drugo vzhodnoevropsko časopisje se mi zdi dokaj enostransko, pod vplivom mo-

prav skrivalo za vljudnostnimi (diplomatskimi) nasmeški voditeljev dveh supersil Ronalda Reagana in Mihaila Gorbačova, ob zgodovinskem srečanju novembra lani v Ženevi?

Današnje svetovne politične razmere niso razveseljive, saj se dnevno zvišuje število atomskega orožja kot tudi število raketskih sistemov. Eskalacija nuklearne blaznosti se širi kot kuga v srednjem veku in v določnem smislu je atomsko orožje zastupilo našo miselnost, naš predstaviteljski svet in naše upanje v prihodnost kot tudi človeški občutek sreče. Vi uporabljate besedo supersili in mislite na ZDA in Sovjetsko zvezo. Po moje bi bilo natančneje, če bi rekli dve vojaški supersili, kajti ZRN, Japonska, Francija in druge države so tudi supersile, in sicer v gospodarskem, kulturnem in tehnološkem smislu. Mislim, da ženevsko srečanje leta 1985 ni bilo zgodovinsko, saj ni bilo nič doseženo. Ženeva je lahko samo začetek dolgega procesa razorožitve in zboljšanja mednarodnega poli-

stavniki dobrega, torej humanosti, ustvarjalni ljudmi, misleci, znanstveniki, naprednimi elementi v duhovnem smislu človeške vrednosti. To nikakor ni boj med kapitalizmom in komunizmom. Ideološka različnost je samo izgovor za izživljanje živalske agresije in želje po prevladi nad sočlovekom.

Okvirno poznamo teze, ki jih zagovarjajo in razvijajo misleci, kot so McLuhan, Toffler, Bertalanfy, Prigogine in drugi. Delno poznamo uspešno Johna Naisbitta Megatrendi in zdi se nam, da bi nas morala zganiti vsaj z naslednjimi tremi predpostavkami: novi izvor moči ni denar v rokah manjšine, temveč informacija v rokah večine. Pomembne stvari se ne dogajajo v vlemestih, ampak na provincah, na lokalni ravni. V ZDA postaja centralna politika manj pomembna, lokalna politika in politiki pa čedalje pomembnejši in tako moč odločanja ne ostaja več zgolj v rokah ozke elite. V bistvu nas zanima, kateri so po vašem ključni dogodki, ki bodo vplivali na našo prihodnost?

To je težko vprašanje in po svetu je dovolj futurističnih ustanov, ki se ukvarjajo s takimi problemi. Kar se tiče ZDA, bi rekel, da bo informacija tudi v bodoče osredotočena v rokah bogate manjšine kot je to danes, prav tako pa tudi politična moč. Koncepti, ki jih omenjate, so do neke mere zanimivi za evropske države, ne pa za ZDA, kjer je bog dolar vsemogoč. Ameriška mentaliteta nikoli ne bo dopustila, da bi se taki koncepti uresničili. V ZDA obstaja dovolj političnih, ekonomskih, znanstvenih in podobnih konceptov, vendar je njihova uresničitev le iluzija. Kot sem že prej omenil, bodo militarizem oziroma militaristični primitivizem, strategija strahu in drugo najbolj vplivali

čno iniciativo, kajti večina držav v gibanju nevrščenih je zaradi ekonomskih problemov privolila k določenim koncesijam velikega kapitala, torej ZDA in Sovjetske zveze.

Bi lahko ocenili smisel in razsežnosti tako imenovanih mirovnihi gibanj in tudi gibanj zelenih? Zdi se namreč, da — vsaj v Evropi — pridobivajo na vlogi in pomenu.

Mirovna gibanja (peace movement, Friedens Bewegung) so zelo pomembna gibanja po vsem svetu. Njihovi politični in miselni koncepti vsebujejo normalne eksistenčne postavbe. Na žalost pa je vpliv teh gibanj na določene družbene sisteme ali politične statute minimalen, če sploh obstaja. Mislim, da je mirovno gibanje v Evropi bolj uspešno, kar je seveda odvisno od tamkajšnjih demokratičnih družbenih principov in zgodovinskega razvoja evropske demokracije. V ZDA je tako imenovano peace movement zelo nestrukturirano, kar onemogoča uresničitev določenih namenov. V Sovjetski zvezi ali na Kitajskem mirovne gibanja ni, saj so tam prepovedali vse podobne podvige, kar ne pričra o demokratičnih načelih sovjetskega in kitajskega družbenega sistema.

Kakšno vlogo ima Jugoslavija v ameriških strateških razmišljanjih?

To vprašanje morate postaviti nekomu, ki dela za ameriško vlado oziroma za State Department ali Pentagon. Trenutno nimam nikakršnih stikov z ameriškimi ustanovami ali ameriško vlado. Zato tudi ne vem, če Washington sploh ima določeno strategijo glede Jugoslavije ali ne. Vprašanje je, če Washington sploh ima določeno zunanjepolitično usmeritev glede Jugoslavije.

V kolikšni meri in kako ostajate povezani z rodnim Ljutomerom, Slovenijo in Jugoslavijo?

Posnetek je nastal januarja v kraju Bahía Kiko v Meksiku, kjer sta dr. Wilhelm Heiliger in Linda Jayson Simon snemala tamkajšnjo arhitekturo in indijanska naselja.

čne državne kontrole, brez kakšne koli možnosti individualne miselnosti. Šele pred kratkim sem bil v Moskvi gost sovjetske akademije znanosti. Na žalost tu nisem našel zahodnoevropskega ali ameriškega časopisja, čeprav je vzhodnoevropskega časopisja dovolj v Zahodni Evropi. Mislim, da se dogovor konference v Helsinkih uresničuje bolj enostransko, to se pravi, da se vzhodnoevropske države ne ravnaajo po določenih predpisanih pogodbah.

Na stanfordski univerzi v San Franciscu se ukvarjate — kot publicist in raziskovalec — z mednarodno politiko. Bi nam hoteli kaj več zaupati, kakšna je pravzaprav vsebina vašega dela? Je to delo znanstveni pripomoček za tekočo ameriško politiko ali je namenjeno izključno akademski znanosti?

V Kaliforniji trenutno delam kot svobodni publicist. Pri tem uporabljam bogate zbirke stanfordске univerze. Raziskujem problematiko sovjetsko-zahodnonemških odnosov oziroma sovjetsko-vzhodnonemških odnosov, pa tudi problematiko nemško-nemških odnosov. Vse to je odvisno oziroma povezano s sovjetsko-ameriškiimi odnosi in je neposredno odvisno od vnaprejšnjega razvoja SALT, NATO in varšavskega pakta. Gre predvsem za normalizacijo odnosov med dvema Nemčijama. Rešitev tega vprašanja pa je seveda v Washingtonu in Moskvi. Trenutno zbiram sovjetsko in ameriško gradivo o tem vprašanju. Napisal bom tudi uvodno študijo in vse skupaj bo objavljeno v knjižni obliki v ZR Nemčiji. To delo bo zanimivo predvsem za nemško javnost, pa tudi za sovjetske in ameriške znanstvenike in odgovorne politike.

Kako kot politološki raziskovalec presojaete zdajšnje mednarodne razmere in kakšno je tačas razmerje sil v svetu? Naj vprašamo še neposredneje: kaj se je pravzaprav

tičnega ozračja, ki bi mogla imeti ugoden vpliv na regionalna območja sveta. Reagan je več ali manj lutka ameriških militarističnih krogov, Gorbačov pa po svoje prav tako odvisen od sovjetskih militarističnih krogov. Zato je politični radij obeh predsednikov minimalen, kajti militaristična manipulacija po vsem svetu ne dopušta, da bi se splošno politično vzdušje po svetu izboljšalo. Šele ko bo militarizem v določeni meri zmanjšal, bo možno govoriti o kakšnem napredu v smislu normalizacije odnosov med različnimi državami in državnimi sistemi. Prvi pogoj za uresničitev takih svetovnih razmer pa je mentalna manipulacija vsega prebivalstva tega planeta v smislu pozitivne usmeritve človeškega obstoja, ne pa kot danes, ko nihilizem in uničujoči elementi fašističnega militarizma diktirajo nevršene vsakemu posamezniku, bodisi neposredno ali posredno.

V intervjuju za Naše razglede 8. junija 1984 ste postavili diagnozo, ki tiste »manj posvečene« v svetovni politiki, vojaški strategiji in taktiki dobesedno osuplja: »Ideološka konfrontacija je dosegla stopnjo, ki jo lahko primerjamo samo še s srednjeveškimi verskimi vojnami — popolnoma brez racionalnosti, brez smisla, brez cilja, zadošča sama sebi.« Je to mogoče? Ni primerjava prehudá, preostrá?

Mislim, da je ta opredelitev dokaj blaga v primerjavi z dejanji teh sistemskih nasprotinjav. Lahko bi tudi rekel, da bi bilo dobro, če bi vodilne sile zla po svetu zaprli v norišnico in jih tam ohranili. Nekateri tudi govorijo o likvidaciji takih elementov po vsem svetu, in takih gibanj ni malo. Gre predvsem za boj med dvema silama, med predstavniki zla (militarizem, fašizem, rasizem, imperializem, primitivizem, ideološka zakrnjenost) in pred-

Dr. Wilhelm Heiliger je bil rojen 1944 v Ljutomeru. Z materjo Slovenko se je leta 1954 preselil k nemškemu očetu v Köln. Leta 1963 je v Ljubljani začel študirati slavistiko in filozofijo. Študij je nadaljeval v Gradcu, Zagrebu in Londonu. Leta 1970 je v Gradcu promoviral za doktorja filozofije z disertacijo Nostalgija pri Ivanu Cankarju. Od leta 1969 do 1973 je bil stalni dopisnik zahodnonemškega radia in televizije v Beogradu. Leta 1973 se je poročil z ameriško fotografkinjo in profesorico umetnosti Lindo Jayson Simon in se preselil v Washington, kjer je delal kot strokovnjak za Sovjetsko zvezo na Stanford Research Institutu. Od leta 1975 je v San Franciscu, kjer dela kot publicist in raziskovalec za mednarodne odnose, zlasti med ZDA in Sovjetsko zvezo, na stanfordski univerzi. (Povzeto po Naših razgledih, 8. junija 1984)

na prihodnost celotnega človeštva. Po drugi strani pa kot delna protitež morda možnost kulturne in humanistične internacionalizacije našega planeta, ki bo delno mogla ublažiti agresivne elemente militarizma in njih sužnjeva.

Kakšno usodo napovedujete procesu popuščanja napetosti v svetu in gibanju nevrščenosti?

Razni koncepti popuščanja napetosti se danes na žalost uporabljajo samo za pridobitev public relations napredka. Dokler se bodo letno uporabljale milijarde in trilijarde dolarjev za izboljšanje militarističnih strojev smrti, dotlej je nasploh ituzorno govoriti o popuščanju napetosti. Gibanje nevrščenosti je bilo svojčas zelo pomembno. Tukaj mislim samo na Tita, Naserja in Nehruja. Vendar so vse države tretjega in četrtega sveta izgubile politi-

Vsako leto prihajam na obisk v Slovenijo. Ob tej priložnosti prihajam tudi v Ljutomer oziroma v Prekmurje, ki mi je zelo pri srcu. Predvsem tamkajšnje toplote, gibanica, ljutomerska vina, celotna pokrajina, Prekmurci, podnebje, narečje, hrana in vse drugo. V taki navezanosti na domači kraj je nekaj mističnega in magičnega. Iz nje črpam duševno moč in telesno energijo. Sicer pa zelo rad potujem po Sloveniji, predvsem po Krasu, kot tudi po ostalih republikah, predvsem še po Dalmaciji. Mislim, da so jugoslovanski narodi izredno gostoljubni, zelo kulturni in človeški. Jugoslavija je zame ena najzanimivejših držav, kar jih poznam. Že večkrat sem razmišljal o tem, da bi se vrnil v domače kraje. Srečno in upam, da se kmalu vidimo.

Ko smo pred novim letom pripravljali to pisno, natančneje tonsko srečanje — saj je »ameriško-nemško-slovenski« politolog in kulturni posredovalec dr. Wilhelm Heiliger, rojak iz Ljutomeru, odgovore na naša pisna zastavljena vprašanja posnel na kaseto in nam jo poslal — se nismo nadejali, da nam bo, med drugim tudi, član nemškega PEN kluba, ki se je leta 1984 udeležil blejskega srečanja pisateljev iz 23 držav, tako izčrpno odgovoril. Gotovo smo za prenekatero spoznanje svetovnih razsežnosti bogatejši. In če je dr. Heiliger v dvojni številki revije s francoskim naslovom Le livre slovène 1—2 z letnico 1985 ob skrbnem izboru pesmi in odlomkov iz proznih del slovenskih avtorjev ponovil šalo, češ da Slovence imenujejo tudi narod pijancev in pesnikov, gre to razumeti kot kompliment zavoljo številnih pesniških zbirk in novih knjižnih naslovov, ki letno izidejo na Slovenskem.

BRANKO ŽUNEC

»Napisal sem več sto člankov o balkanski politiki, strateških zadevah, ekonomskih spremembah, odnosih Vzhod—Zahod. Opravil sem več pogovorov z vodilnimi političnimi osebnostmi, kot so recimo tuji dopisniki na Balkanu. (To so članki o južni Evropi.) Pripravil sem nekaj knjižnih ocen ter naslednje izdaje in prevode: Srečko Kosovel, Integrali (prevod iz slovensčine v angleščino, Santa Barbara, Californija, 1982), Srečko Kosovel, Integrali (prevod iz slovensčine v nemščino, dr. Rudolf Trolenik Verlag, München, 1976), Edvard Kocbek, Pesni (prevod iz slovensčine v nemščino, Christoph Gauke Verlag, 1978), Friedrich Nietzsche, Die Geburt der Tragödie aus dem Geiste der Musik (prevod iz nemščine v slovensčino, Slovenska matica, Ljubljana, 1970) in Primal Kozak, Slovenien (prevod iz slovensčine v nemščino, Jugoslav Review Publishers, Beograd, 1974).«

Od publikacij dr. Wilhelma Heiligerja naj omenimo le te naslove: Sovjetske in kitajske osebnosti, Bibliografija sovjetskih socialnih znanosti 1965—1975, Neobjavljena pisma ruskih revolucionarjev, Nostalgija pri Ivanu Cankarju in Pristojnosti dveh svetovnih sistemov, ZDA in Sovjetske zveze.

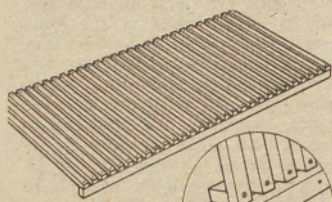
Praktična rešetka za kopanje dojenčka

Če družina pričakuje novega družinskega člana, mu mora pripraviti tudi prostor v kopalnici. Materi bo rešetka na kadi omogočala, da brez težav umiva in prha dojenčka, starega komaj nekaj tednov pa vse do dveh let. Še posebej dobro in higiensko je, da otroka milimo in spiramo zunaj kadiče ter ga pozneje položimo docela čistega v mlačno vodo, da se povsem sprosti. Na rešetko položimo preprogo iz plastike, ki je preloknjana, da se voda steka naravnost v veliko kad. Dimenzije rešetke boste seveda prilagodili velikosti kadi v svoji kopalnici.

MATERIAL

Deska iz jelovine, debela 2,4 cm in velika 146 x 12,5 cm, trideset letvic s presekom 3 x 2 cm, dolgih po 85 cm (na eni strani morajo biti vogali zaobljeni), letve 24 x 40 mm: dva kosa, dolga po 146 cm, in dva

ideja za spretno

koščka, dolga po 8 cm (za pritrditev na steno), vijaki 3 x 30 mm z ugrezno glavo.

IZDELAVA

Na koncih vsake letvice 1,2 cm od roba in natanko na sredini zvrtae navpično luknjo s premerom 3 mm. Vse odprine lukenj razvrtajte, da bi lahko vanje sedle glave vijakov. Letvice drugo za drugo z vijaki privijete na rob deske iz jalovine in na letvo 24 x 40 mm, in sicer na stran, široko 24 mm. Med letvicami mora biti razmik okoli 3 cm. Ena stran klavirskega tečaja z vijaki pritrdite na zadnjo stran letve, ki

nosi letvice (tiste, ki je široka 40 mm). Drugo letvo z vijaki pritrdite na steno, in sicer tako, da bo rešetka povsem vodoravna, ko je deska s širino 12,5 cm položena na rob kadi. Drugi del klavirskega tečaja (šarnir) z vijaki privijete na letvo, pritrjeno na steno. Zavrtajte dve luknji v kosu letve, dolgim 8 cm. Pritrdite

ga navpično na steno, tako da bo natanko na sredini rešetke, ko je ta dvignjena k steni, in da gre med dvema letvicama. Drugi kratki kos letve zabijte na steno, tako da ga je mogoče obračati. Ta kos bo zapah za pritrditev rešetke v navpičnem položaju. Vse skupaj namažite z zaščitnim las-
Naš dom

— ZA NAJMLAJŠE —

ZVONEC ZA OTROKE

Gumb za zvonec ob vhodnih vratih je največkrat tako visoko, da ga otroci ne dosežejo. Zato so prisiljeni tolči po vratih. Starši namestite še en gumb ali stikalo za zvonec nekoliko nižje od obstoječega in otroci bodo lahko kulturno napovedali svoj prihod in se čutili bolj odrasle.

RESNIČNA

Občinski svet v Beauchampu (Francija) je pozval ljudi za sprejem otrok čez počitnice z oglasom: »Vse ženske, ki bi rade imele otroke, naj se obrnejo na našega župana, ki bo izpolnil njihove želje v okviru možnosti.«

STROKOVNO MNENJE

Mlad poljski slikar, ki naj bi razložil najvažnejše struje modernega slikarstva, je rekel: »Impresionizem pomeni slikati, kar vidiš. Ekspresionizem se pravi slikati, kar občutiš, in socialistični realizem pomeni slikati, kar se sliši.«

Pesnik in filozof RALPH WALDO EMERSON (1803—82) je slišal o verski ločini, ki je čez deset dni napovedala konec sveta, in rekel: »No, prav. Nedvomno bomo prav dobro vozili tudi brez njega.«

ANEKDOTE

Načrtovanje zelenjavnega vrta

Pomembno je, da pri pridelovanju zelenjave kolobarimo. Če gojimo iste ali sorte vrtnine več let zaporedoma na istem mestu, se pridelek iz leta v leto zmanjšuje. Poglavitni vzroki za to so: enostranska poraba hranilnih snovi v zemlji, prekomerno razmnoževanje povzročiteljev bolezni, značilnih za določeno vrsto, slabšanje sestave tal in ra-

ča, kitajsko zelje, paradižnik, paprika, jajčevci, kumarice, bučke, por in zelena. V drugo skupino spadajo vrtnine, ki so srednje zahtevne glede tal in jih sadimo na parcele, ki so bile prejšnje leto pognojene s hlevskim gnojem. To so v glavnem korenovke in gomoljnice (razen zelene), solatnice in špinaca ter čebulnice (razen pora): korenček, peteršilj,

z množevanje določenih vrst plevelov. Da bi vse to preprečili, moramo na majhnih površinah vrsto zelenjave vsako leto zamenjati. Na isto mesto se lahko povrne šele po dveh ali treh letih. Težko je dati konkretne napotke za sestavo kolobarja. Najprej moramo upoštevati biološke zahteve določenih vrtnin. Tako lahko glede na potrebe po organskih hranilih razdelimo vrtnine v tri skupine. V prvo skupino spadajo vrtnine, ki potrebujejo dobro zemljo, sveže pognojeno s hlevskim gnojem. To so predvsem kapusnice in plodovke: zelje, ohrovt, brstični ohrovt, cveta-

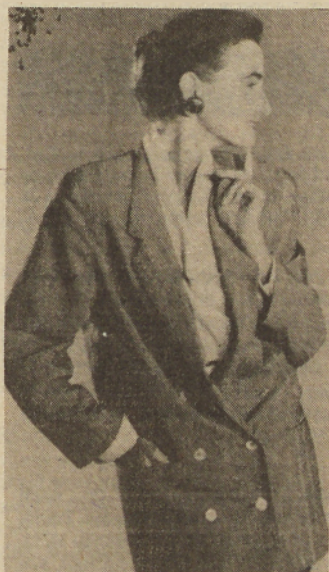
rdeča pesa, repa, solata, špinaca, česen in čebula. V tretjo skupino pa spadajo stročnice (grah, fižol, bob, soja). Te so najmanj zahtevne glede hlevskega gnoja — svež gnoj celo slabo prenašajo — kar velja tudi za korenovke.

Tako lahko zelenjavni vrt razdelimo na tri dele in vsako leto gnojimo le eno tretjino vrta. Na to sadimo rastline iz prve skupine. Drugi dve poljini gnojimo le z rudninskimi gnojili. Tako vrtnine vsako leto krožijo oziroma spremenijo parcelo, v treh letih pa pognojimo s hlevskim gnojem cel vrt.

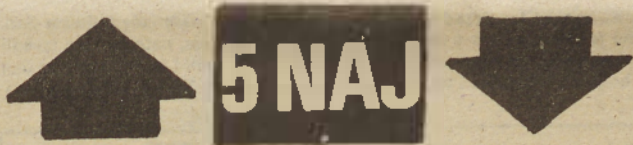
Moj mali svet

Moda letošnje pomladi in poletja

V modi je še vedno ali spet vitka ženska postava. Kreatorji jo poudarjajo tudi v moško krojenih modelih. Za okuse, način življenja in drugačne postave pa so tu še udobni, napol športni modeli za poletje, zlasti v vzorci blaga v indijskem in afriškem tonu.

RADIO MURSKA SOBOTA

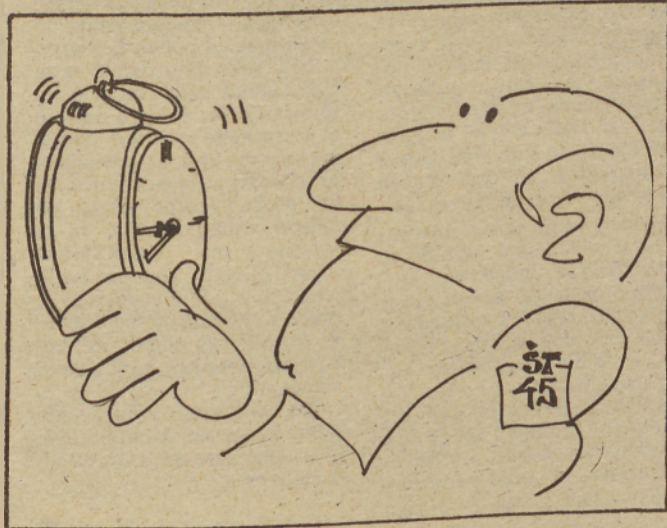

ODDAJA 21 232
Lahko si jih zaželite:

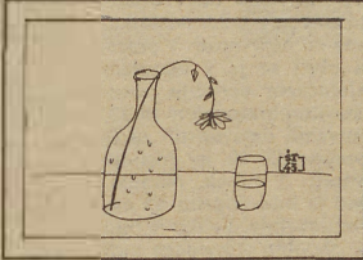
1. Dečko, ajde o' ladi — Poslednja igra leptira
2. Debela dekl'ca — Rendez vous
3. Nikita — Elton John
4. Jeanny — Falco
5. Sama boš ostala — Komet
6. Slovenci kremeniti — Agropop
7. Say you, say me — Lionel Richie
8. Saving all my love for you — Whitney Huston
9. Marihauna — Doroja
10. Pomagajte drugovi — Oliver Mandić
11. The sun always shine on TV — A-HA
12. How will I know — Whitney Huston
13. Kreni več jednom — Zoža
14. Dušu je moju uzela — Daniel
15. Kyrie — Mr. Mister
16. When the going gets... — Billy Ocean
17. Ja te čuvam — Žarko Mamula
18. Bar da znam — Zorica Kondža
19. Part-time lover — Stevie Wonder
20. Living in America — James Brown
21. Stepenice do neba — Alen Slavica
22. Ugasi me — Parni valjak
23. I'm your man — Wham!
24. That's what friends are for — Dionne in prijatelji
25. Moja devojka je otišla u armiju — Prijavo kazalšte
26. Idi, dobro je — Jasna Zlokić
27. Žao mi je — Džurdžica Barlović

Oddaja bo na sporedu v sredo, 2. aprila, ob 18. uri.

NAŠA RISBA — VAŠ PRIPIS

Duhovite pripise k novi risbi pošljite do četrtka, 3. aprila. Naš naslov: Vestnik, Titova 29/1, 69000 Murska Sobota. Objavljene pripise honoriramo.

- Ko zacveti »fliša«, se kozarcu zapre pipa. (Srečković)
- Popila je steklenico uvoženega »bika« pa ji je postalo slabo, ker je slišala, da je v Španiji vreden le sedem jurjev. (Luteršmit)
- Glej jo glej! Se tisto iz kozarca bi rada. (S. Roškar)
- Prvi april? Kje pa, 15. v mesecu. (M. Šernek)
- Od dne ko »el toro« mi klinček ogreva, je ženka ko rožca uvela. (M. Mertük)

NIČ NAS NE SME PRESENETITI

Vloga mestnih krajevnih skupnosti v SLO in DS

V sistemu splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite imajo pomembno vlogo mestne krajevne skupnosti, katerih naloge so opredeljene v zakonu o SLO in DS in tudi drugih dokumentih. Poleg nekaterih splošno opredeljenih nalog v vsaki krajevni skupnosti imajo mestne krajevne skupnosti skupne naloge, ki se kažejo v sodelovanju z ustreznimi organi splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite v organizacijah združenega dela, drugih organizacijah in skupnostih na področju civilne zaščite, narodne zaščite, mobilizacije in kadrovanja. Zelo pomembno pa je tudi sodelovanje mestnih krajevnih skupnosti s primestnimi krajevnimi skupnostmi.

Kako to svojo vlogo opravljajo, so pregledali v krajevnih skupnostih Murske Sobot. Ugotovili smo, da se pri uveljavljanju sistema splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite srečujejo z nekaterimi problemi. Tako so tu nenehne kadrovske spremembe, ki so zaradi migracije delovnih ljudi in občanov zlasti značilne za blokovska naselja. V organih za potrebe splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite je še vedno premalo žensk. Premalo je sodelovanja z odborom za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito pri samoupravni stanovanjski skupnosti na področju

civilne zaščite, skupnega financiranja in opremljanja enot s tehničnimi sredstvi, uporabe zaklonišč in zaklonilnikov. Zelo uspešno pa je sodelovanje mestnih krajevnih skupnosti s sekretariatom za ljudsko obrambo, sekretariatom za notranje zadeve in postajo milice pri strokovni pomoči kadrovanja, izdelavi in usklajevanju dokumentov ter usposabljanju delovnih ljudi in občanov za potrebe splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. V prihodnje pa bi bilo potrebno sprotno izobraževanje delovnih ljudi in občanov za vse izvajalce obrambnih zadev, kot so komiteji za SLO in DS, mestni in krajevni štabi civilne zaščite ter ustrezne enote. Več skrbi bo tudi potrebno nameniti izobraževanju pripadnikov narodne zaščite, v te oblike pa vključevati tudi več žensk. Pri organizaciji in izvajanju vseh oblik izobraževanja pa bo potrebno časovno uskladiti usposabljanje z vsemi nosilci, zlasti pa z delavsko univerzo, sekretariatom za ljudsko obrambo, rezervnimi vojaškimi starešinami in organizacijami združenega dela. Pri izobraževanju pa bi moralo biti tudi tesnejše sodelovanje med občinsko strelsko zvezo, občinsko gasilsko zvezo, občinskim odborom Rdečega križa, telesnokulturniki in drugimi dejavniki.

F. M.

RECEPT ZA VAS

Peteršiljeva juha

Potrebujemo od 4 do 5 dag peteršilja, 3 dag maščobe, 2 dag moke, 1 žlico sesekljane čebule, četrtino juhe iz kocke, sol, 4 žlice smetane, limonin sok, muškati orešek.

Peteršiljevo zelenje na debelo sesekljamo oziroma zrežemo. Prilijemo prav malo juhe in zmešamo z mešalnikom. Iz maščobe in moke naredimo svetlo prežganje in mu dodamo sesekljano čebulo. Gladko razkuhamo in mu dodamo pripravljeno peteršilj. Skupaj malo podušimo, zalijemo z juho, in ko zavre, kuhamo od 3 do 5 minut. Začinimo s soljo, limoninim sokom, muškatinim oreškom in dodamo smetano. Kot jušni vložek pripravimo popečene ali ocvrte kruhove kocke.

Na splošno peteršilj vzbuja tek, poživlja delovanje jeter, pospešuje prebavo in izločanje vode. Vsebuje pa tudi veliko vitamina A in C in vitamine iz skupine B.

DELAVSKA

- Glej, delam v Muri, pa doma komaj sestavim konec meseca s koncem.
- To je še dobro. Jaz pa delam v Panoniji in ko z ženo sestavim sredino meseca z začetkom, je že tu — konec.

SESTAVIL MARKO NARPAŠT	ZVLJAČNO ZAHREBNO DELOVANJE	OBALNA DRŽAVA NA SEVEROVZHODU	SLIKARSKA GALERIJA V LJUBLJANI	KRAJ PRJ VROVITCI	POLITIČNO ZATOCIŠČE	ZEYSOV TOČAJ NA OLIMPU	KRAJ PRI SENTJURJU PRI CELJU
ZELEH DRAGULJ							
TEŽAK TOVORNI VOZ							
DOKUMENT							
GLAVNI ŠTEVNIK			MOLČANJE	PRITOK DRINE			
PREDMET POGOVORA					RIM. 1050		FRIDTJOF NANSEN
KALU		MITIČNI GR. PEVEC LETOVSECE POD UČKO					
MEKANSKI ČILSKI PREDSEDNİK							
DEL TELESA					VRSTA ŽITA	ITALJANSKI PISATELJ (CARLO)	HADŽARSKI FILOZOF PAULER
SVETOZAREVO			NARODNI HEROJ IVO RIBAR STRAST				
STEBLO					STOLETJE		JOSIP STRITAR
MESTO V SRBIJI OB REKI KOLUBARI							
ŽE UMIRLI GRŠKI LADUSKI MAGNAT							

REŠITEV PREJŠNJE KRIZANKE — Vodoravno: podgana, obronek, revnost, Tra, ura, as, kej, Utah, čo, P, Krpan, retar, IV, Meka, bit, val, Carrara, enkalon.

POMLAD

Pomlad se začne 21. marca. Kmalu bo sneg skopnel. Pri- kazali se bodo zvončki, trobentice, vijolice in teloh. Grelo nas bo tudi pomladansko sonce. Kmalu bodo polja vsa zelena. Kmetje bodo imeli dosti dela doma in na polju. Pomlad je najlepši letni čas.

Andreja Kavaš, 4. raz.
OŠ Odranci

Tekmujem za bralno značko

Rada berem knjige. Z veseljem sem se prijavila k bralni znački. Naučila sem se že pesmico. Prebrala sem knjigo Rdeča kapica in Kdo je napravil Vidku srajčico. Vsako leto bom brala za bralno značko.

Liljana Špilak, 1. a
OŠ Črenšovci

Na dvorišču

Gledam skozi okno in vidim skupino otrok, ki se dogovarja, kaj bi se igrala. Med njimi je tudi mala Mojca. Odločili so se za igro med dvema ognjema. Ker je bil eden odveč, so Mojco izklju- čili iz igre. Ona pa bi se na vsak način rada igrala z njimi. Večkrat, ko jim je skočila žoga iz polja, jo je Mojca ujela in skrila. Nagajala jim je zato, ker ji niso pustili igrati. Petri se je Mojca zasmilila, zato ji je rekla: »Pridi in igray se malo namesto mene, jaz grem domov, ker sem že utru- jena.« Mojca je bila vesela.

Drugi dan so se otroci igrali skrivaje. Kristijan je štel, Mojca je mižala. Takoj je našla Lidijo, ki se je skrivala za jablano. Drugi otroci so se skrili v grmovje, splezali na drevesa in si poiskali še druga skrivališča.

Livia Horvat, 3. e
OŠ Drago Lugarič, Lendava

ČE BI MENE VPRAŠALI

Veliko sem že slišala in čitala o elektrarnah na Muri. Vem, da bi tako dobili več električne energije, ki je tako draga in nam je zelo potrebna. Zgraditi hočejo osem elektrarn na Muri. Spremeniti mirne, tihe Murine bregove v veliko gradbišče.

Mura, ki že leta in leta mirno teče, bi se spremenila. Zelo spremenila! Tudi življenje v njej ne bi bilo tako pisano. Storklje, simbol našega Pomurja, ne bi več tako veselo in spro- ščeno letale ob njej in si iskale hrane.

Ali res želijo podobno Pomurje spre- meniti? Namesto šumečih gozdov in dišečih polj bi naj ropotali buidožerji in avtomobili. Uničevali bi naše ceste in zapraševali naša polja, na katerih kmetje že dolgo pridelujejo svoj kruh. Toda ne samo svoj! Pomurje je žitnica Slovenije! Kruh, ki ga dajejo naša polja, pa potrebujejo tudi drugi, tudi ljudje, ki načrtujejo te elektrarne. Naravo, ki je že tako ali tako uničena, hočejo uničevati še naprej. Kaj bo po- tem ostalo od Mure? Čeprav se mi, otroci, še ne zavedamo dobro, kaj lahko prinesejo te elektrarne, pa vse- eno želimo le eno: »Pustite nam Mu- ro, pustite nam naravo!«

Čeprav živim v mestu, sem zelo na- vezana na naravo. Rada se igram v zelenju, stran od mestnega hrupa. Kako težko je pričakujem dan, ko bo sneg skopnel in bomo s starši šli v gozd k Muri, nabirat prve zvončke. Kako lepo je zgodaj spomladi v tem gozdu, ko že zapejo kakšna ptica, ze- lenja še ni, a Mura pa žubori in teče. Takrat se sprašujem: »Mura, ali ti je res usojeno, da ne boš več tako dero- če tekla? Ali te nam res hočejo ukra- sti, spremeniti?«

Ne, mi nečemo elektrarn! Želimo, da bi naše Pomurje ostalo z mirno, žuborečo in nedotaknjeno Muro!

Tanja Sukič, 4. č

Ker sem učenka četrtega razreda, pri pouku veliko govorimo o čisti vo- di in zdravem okolju. Večkrat razmiš- ljam o usodi naše reke Mure. Nekoč je bila Mura biserno čista reka in pol- na življenja. Ob njej so bili bujni goz- dovi in polja. Danes je reka Mura onesnažena in v njej ni veliko življe- nja. Le nekaj gozdov in polj je ostalo bujno zelenih. Sedaj pa hočejo na re- ki Muri narediti elektrarne, pa to ne le eno, ampak osem. Z elektrarnami bodo uničili velike površine polj in gozdov. Škoda bo velika. Čeprav ne- kaj polj ni bilo posebnih plodnih, so dala veliko pridelkov. Z njimi so se nahranila številna lačna usta širom po naši domovini. Če bi vprašali me- ne, bi jim rekla, naj reko Muro očisti- je, da bi se v njej pojavilo novo življe- nje. Ob njej bi naj napejali poti, da bi lahko vsak človek šel ob reki, se naučil svežega zraka in se ob pogledu na čisto biserno vodo sprostil. Če pa bodo naredili elektrarne, bodo reko še bolj onesnažili. Veliko družin bodo izselili iz hiš, hiše pa podrli. Sem torej proti elektrarnam na reki Muri, ker sem za čisto reko, ki naj vedro teče po naši ravnici.

Petra Bokan, 4. č

Ob sobotah se večkrat peljemo k te- ti v bližino Radgone. Vedno se pelje- mo čez reko Muro. Ko so popravljali most pri Petanjcih, smo se peljali z brodom čez Muro. To je bilo zame čudovito doživetje.

Zadnje čase pa skoraj vsak dan ši- šim po radiu, da nameravajo na reki Muri graditi elektrarne. Jaz si ne mo- rem predstavljati, kako bo to izgleda- lo. Zagotovo pa vem, da bo lepa nara- va ob reki uničena. Kmalu bo po- mlad. Vsako leto so bregovi ob Muri pokriti z belimi zvončki. Ali bo čez nekaj let sivi beton pokril naše prve lepe cvetlice? Tudi brod bodo odstra- nili. Večkrat sem s starši preživela sončno nedeljsko popoldne na pikni- ku ob Muri. Ko bodo elektrarne, bo na tistih mestih stala visoka ograja, kateri se ne bomo smeli približati.

Nekateri pravijo, da je gradnja nu- jna, ker rabimo veliko električne ener- gije. Jaz vsega tega še ne razumem dobro. Upam pa, da bodo naredili ta- ko, da bo najbolj prav. Mogoče se bo- do potrudili, da z gradnjo uničijo čim manj narave ob naši reki Muri.

Lidija Černela, 4. č
OŠ Edvard Kardelj, Murska Sobota

KAM, OBLAKI, PREKO POLJA, KAM?

Mladost — mar ni to nekaj najlepšega v življenju? Srečna, brezskrbna, polna sonca, pomla- di, prelepih doživetij — mladost, kakršna je naša.

O tem razmišljam sedaj, ko končujem osnovno šolo. Že sluti- m, kako težko bo slovo od naj- lepših let šolanja. Kakor oblaki, ki gredo vsak dan na svojo stran, se bomo tudi mi razšli vsak na svoj kraj. Razmišljam ... Po ka- teri poti naj krenem v življenje? Odločiti se moram. Zdi se mi, da je moje življenje še kratko, mno- go prekratko, da bi lahko spo- znala, kaj pomenim v vrtincu ži- vljenja. Počutim se kot neboljen otrok, ki je vedno odvisen od drugih. Vsak dan sem vedno bolj zamišljena, saj se moram odločiti za poklic, ki me bo spremljal vse življenje.

Zrem v oblake in ne morem spati. Sprašujem jih v mislih, kam hite, kam se jim tako mudi, zakaj mi nočejo pomagati pri iz- biri poklica. Odgovora ne do-

bim. Odločiti se moram sama. Tako hitro, kot hite oblaki, bodo minila tudi moja leta v osnovni šoli. Sedaj je zadnji čas. Odločiti se moram. Ze nekaj let si po ti- hem želim, da bi postala veteri- narka. Rada imam živali. Delo z njimi me veseli. Vem, da ta po- klic ni lahek, vendar želja po po- klicu premaga marsikatero teža- ve. Potrebno se bo učiti in še učiti.

ti. Sama sebi obljubljam, da se bom trudila na vso moč, samo, da bi dosegla svoj cilj.

Mi je naklonjena sreča, bom dosegla poklic, ki si ga tako zelo želim?! Odgovora ne dobim. Pri- hodnost ostaja v meglo zavito vprašanje.

SLAVICA KORPIČ, 8. a
OŠ ŠTEFAN KUHAJ — BO- JAN, Puconci

Na dvorišču — Narisala (linorez) Simona Kralj, 6. c razred, OŠ Stročja vas.

DOMOVINI

Čez njen prag naj nikoli ne stopi tuj korak, ki bi prelivai kri med narodi.

Da bi vsakdo ljubil svojo domovino in izdal je nikoli ne!

Naj preživi v svobodi vse dni, to želim ji, to ji vsak želi.

Martina Bohar
OŠ Dane Šumenjak, M. Sobota

BESEDA DVE O ...

PROSENJAKOVCI — Učenke Ines, Žuži, Joli in Silvi z osnovne šole Brat- stvo in enotnost Prosenjakovci so nam sporočile, da so se pred kratkim udeleži- le republiškega žahovskega prvenstva v Starem trgu ob Kolpi. Konkurenca je bila zelo močna, kljub temu pa so uspele med starejšimi pionirkami osvojiti 4. mesto. Čestitamo!

VERZEJ — 25. februarja smo tudi na naši šoli izvedli kulturni dan. Med nas sta prišla književnika Tone Partljič in Manko Golar. Pripravili smo kulturni program z njunimi deli, nato pa smo se pogovarjali. Manko Golar je za to pri- ložnost napisal posebno pesem in nam jo prebral. Navdušeno smo sprejeli tudi novico, da je pripravljena že tretja knjiga o Verzejcih. Tone Partljič pa nam je med drugim dejal, da smo mu pripravili dobra vprašanja. Na nekatera nam je odgovarjal zelo duhovito. Ob koncu sta nam književnika podelila Miklošičeve bralne značke. (Sandra Giovanni, 7. raz. OŠ Verzej).

ODRANCI — V počastitev slovenskega kulturnega praznika smo imeli najprej proslavo, potem pa smo si ogledali razstavo o Francetu Prešernu. Potem so nam tovarišice razdelile delo. Nekateri so risali, drugi se učili pesmico ali iz- delovali kaj iz plastelina, nekateri pa so deklamirali in peli. (Zvonko Cipot, 3. b OŠ Odranci).

VIDEM OB ŠČAVNICI — Pionirska organizacija in mladi člani Rdečega križa smo namesto čestitk ob dnevu žena namenili 5 tisoč dinarjev za dogra- ditev kirurškega bloka bolnišnice v Rakičanu. Želimo, da bi tudi ta naš skromen prispevek omogočil čim hitrejšo otvoritev nove bolnice. (Člani dopisniškega krožka OŠ 12 talcev, Videm ob Ščavnici).

ČRENŠOVCI — Pred kratkim smo imeli učenci naše šole kulturni dan. Najprej je bila proslava s pestrnim kulturnim programom, nato pa smo izvedli kviz tekmovalje, ob koncu pa smo izdali še šolsko glasilo. Letošnji kulturni dan je bil boljši od lanskega. Tako vsaj jaz mislim. (Boštjan Režonja, OŠ Črenšovci).

Splošna obrtna zadruga Prekmurka

Razvoj obrtne zadruge je bil izraz nekkih potreb, in to potreb po dajanju celovitih uslug drobnega gospodarstva za ostali del gospodarstva. Tu je bil obrtnik kot posameznik nemočnej. Po drugi strani pa so tudi v našem gospodarstvu prišli do spoznanja, da brez kooperacijske proizvodnje ni mogoče računati na učinko- vito gospodarjenje. Ob tem poveljmo, da je kooperacijske proiz- vodnje v razvitem svetu 80 in več odstotkov pri končnem izdelku. Drobnogospodarstvo je v taki usmerjenosti promotor nekega na- cionalnega gospodarstva. Res da smo pri nas šele na začetkih, saj je kooperacije v pomurskem združenem delu le med 3 in 8 odstot- ki v vrednosti končnega izdelka.

Razvoj obrtne zadruge

V uvodu smo opozorili na nekatere družbeno gospodar- ske podatke, ki so poleg razvo- ja drobnega gospodarstva nare- kovali tudi visoko kakovostno organiziranost tega sektorja, ki je na ta način visoko učinkovit.

Obrtna zadruga Prekmurka je začela delovati v letu 1979. Ustanovilo jo je 21 samostoj- nih obrtnikov, ki so združili sredstva za njeno poslovanje. Zaposleni pa so bili 3 delavci.

In če pogledamo zadruge dan- es, vidimo, da je naredila ve- lik skok naprej, saj trenutno združuje 223 obrtnikov in za- posluje 21 delavcev. S tem hi- trim razvojem pa je zadruga presešla t.i. »lokalno« raven, tako v proizvodnem smislu kot tudi po članstvu. Dejavnosti zadruge več ne zadovoljujejo le potrebe združenega dela v Po- murju. Pokrivanje teh potreb je že v manjšini. Tako se zadruga s svojo ponudbo uveljavlja v širšem slovenskem kot tudi ju- goslovanskem prostoru s celot- no ponudbo. Ta učinkovitost pa je pritegnila k sodelovanju tudi obrtnike s širšega območja Slovenije. Od celotnega števila je danes vključenih v zadrugo okrog 27 odstotkov obrtnikov

iz soboške občine oziroma okrog 150 obrtnikov, drugi člani pa so z drugih območij Slo- venije (Ljubljane, Medvod, Škofje Loke, Jesenic itd.) ter sosednje republike Hrvaške.

Zadruga je po svoji aktivno- sti oziroma proizvodni usmer- jenosti obrtnikov izredno raz- nolična. Vendar, kot smo že omenili, kljub tej raznolikosti znotraj nje delujejo zaokrožene celote, ki zagotavljajo celovito ponudbo in zadovoljujejo po- trebe združenega dela. To pa dokazuje dosežanja rast in do- hovkovna uspešnost zadruge.

Dejavnosti v okviru zadruge

Kot smo že omenili, je dejav- nost zadruge izredno raznoli- ka. Dejavnosti, s katerimi se zadruga ukvarja, so naslednje:

- izdelava predmetov iz plastičnih mas in umetnih smol za industrijsko kooperacijo,
- izdelava in montaža vseh vrst mizarskih izdelkov,
- izdelava raznovrstnih kovinskih izdelkov,
- izvajanje vseh vrst inšta- laterskih del (elektrika, vodo- vod, centralno ogrevanje itd.),
- izvajanje vseh zaključnih del v gradbeništvu,
- izvajanje toplotnih izola- cij s penami,
- izdelovanje orodij za bri-

zganje in preoblikovanje ploče- vine.

— izvajanje posebnih del po naročilu.

Za dejavnost, ki smo jo ne- koliko podrobneje osvetlili, pa se zadruga ne uveljavlja samo na domačem tržišču, ampak jo zaostrene gospodarske razmere silijo v to, da se vključuje v mednarodno delitev dela, kjer so se prav tako že uveljavili in dosegli spodbudne rezultate.

Uspehi doseženi v minulem srednjeročnem obdobju gornjo trditve potrjujejo. Po ugotovit- vah obrtne združenja je v zadnjem dveletnem obdobju dan drobnemu gospodarstvu in v tem sklopu tudi samostojne- mu osebnemu delu močan pou- darek. In kako se ta stališča ka- žejo pri razvoju drobnega go- spodarstva in osebnega dela v soboški občini? V minulem petletnem obdobju je bila predvidena letna rast obrato- valnic med 1,5 in 2,6 odstotka, odvisno od dejavnosti. V proiz- vodni obrti se je v minulem srednjeročnem obdobju pove- čalo število obratovalnic za 32, v storitvenih dejavnostih za 6, avtoprevozniki 10 in gostinci so odprli 7 novih obratov. Skupno je bilo odprtih 49 no- vih obratovalnic. Veliko je bilo v tem obdobju storjenega tudi pri urejanju in širitvi poslovnih prostorov, predvsem za usluž- nostne dejavnosti, in to v kom- plexu stanovanjske četrti na Lendavski cesti.

V kreditnem sistemu jim je uspelo za obrt doseči ugodnej- še pogoje pri odobranju kre- ditov za obratna in osnovna sredstva. V letu 1985 so začeli

Rezultati poslovanja

Kljub težavam pri poslova- nju vseh delovnih organizacij, pa zadruga uspešno deluje in posluje. Po zaključnem računu za leto 1985 so ustvarili 2 mili- jardi 150 milijonov dinarjev dohodka. Delež dohodka posa- meznih dejavnosti je glede na opravljena dela in zastopanost

v zadrugi različen. Na tem me- stu pa ne gre prezreti uspešne- ga sodelovanja zadruge z obr- tnim združenjem v občini. Po- leg enotnega nastopanja pri predstavljanju drobnega go- spodarstva zunaj občinskih meja in tujini je zadruga sode- lovala s svojim kapitalom pri ustanovitvi posebnega sklada za najemanje kratkoročnih po- sojil pri Pomurski banki, ki so ga ustanovili obrtniki in ki jim

tudi uspešno služi že drugo le- to.

To je le kratek presek bogate in poslovno uspešne aktivnosti Prekmurke, ki je lahko spod- budna za tiste, ki rabi kako- vostno uslugo, kot tudi za tiste- ga, ki bi se želel z ustreznim programom vključiti v ta poslo- vni sistem, saj bi mu bilo tako veliko lažje.

Obrtno združenje Murska Sobota

Obrtno združenje je asociacija vseh obrtnikov, ki delujejo v občini. In če smo rekli, da je zadruga združba na osnovi poslovne- nega interesa, bi lahko rekli, da je obrtno združenje tisto, ki uve- ljavlja in ščiti interes drobnega gospodarstva v družbenopolitični skupnosti, hkrati pa uveljavlja drobnogospodarstvo kot enako- pravno in enako pomembno panogo, ki je potrebna za razvoj ne- kega gospodarstva in s tem tudi družbe.

iskati rešitve za premostitveno kratkoročno kreditiranje na podlagi pologov. Na osnovi ve- zave (2.000.000) in plačanih pologov posojiljemalcev so imeli v lanskem letu pri banki na voljo 7.000.000 obratnih sredstev. V letošnjem letu so vezali še 1.500.000 tako da bo- do razpolagali z 12.500.000 kreditnih sredstev. Tu je treba še enkrat postaviti v ospredje obrtno zadrugo Prekmurka, ki je s svojim prispevkom omogo- čila vezavo sredstev. Na po- dročju zaposlovanja so prav ta- ko doseženi določeni premiki, saj se je število zaposlenih na obratovalnico stalno dvigalo in so prišli z 0,92 zaposlenega de- lavca na obratovalnico že na 1,13 zaposlenih v lanskem letu. Na področju izobraževanja je bilo prav tako veliko storjene- ga. V obrtnem združenju je za-

vedajo, da je ravno majhna obratovalnica tista, ki mora biti izredno fleksibilna, če hoče uspešno poslovati. Glede na današnji tempo razvoja, ki te- melji predvsem na znanju, po- skušamo to znanje približati svojim članom in jih tako uspo- sobiti za enakovredno vključe- vanje v razvoj z drugimi. Odraz te aktivnosti so tudi mnoge inovacije v posameznih obrato- valnicah, ki jih je v primerjavi z združenim delom neprimerno več, žal pa še nimamo take velja- ve in družbenega ugleda kot je to z inovacijami v združenem delu. Do sedaj so imeli že ne- kaj uspešnih predstavitev svo- jih izdelkov na raznih domačih in mednarodnih sejamskih pri- reditvah. Pripravili so že tudi samostojno razstavo izdelkov združenja, ki se bo ponavljala vsaka 4 leta. Da pa ne bi izgu-

bili občutka za svojo aktivnost, bodo v kratkem odprli prostor, kjer bo stalna izmenična razsta- va izdelkov članov obrtnega združenja. K vsemu temu do- dajmo še bogato organiziranost družabnega in kulturnega ži- vljenja obrtnikov. Dobro pa so tudi samoupravno organizirani na vseh ravneh.

Če poleg skrbi za svoje člane na obrtnem združenju skrbijo za širitev drobnogospodarske aktivnosti. Predvsem imajo iz- delan pregled potreb po dejav- nostih. Tako da tistim, ki se za ta korak odločajo, svetujejo, da se oglasijo pri njih, da najdejo najustreznejšo rešitev in da jim pri začetnih korakih pomagajo. Še posebej vabijo zdonce, ki jih drobno gospodarstvo ob njihovi vrnitvi zanima, da se oglasijo na OBRTNEM ZDRUŽENJU, kjer jim bodo postregli z informacijo iz prve roke. Kajti najbolj neprijetno je, če se človek odloča na pod- lagi dezinformacij, pa je potem razočaran.

No, pa ta poziv ni namenjen samo zdonce, ampak vsem, ki se odločajo za samostojno osebno delo.

ep

Uredništvu Vestnika

Pišem vam zaradi članka, objavljenega v Vestniku, 13. 3. 1986, pod naslovom Naravno zdravilišče Radenska bo poravnalo dolg do zdravstvene skupnosti, oziroma zaradi izjave, ki naj bi jo dala na seji delegatov zdravstvene skupnosti.

Na seji zdravstvene skupnosti sem bila zato, da bi dala izjavo, zakaj gredo nekatere bolnice raje v Maribor kot Mursko Soboto. Med vzroki, ki sem jih navedla in ki sem jih izvedela od pacientk (torej to ni moje mnenje), sem navedla tudi to, da se posamezne pacientke (in to so redke) pritožujejo nad odnosom srednjega kadra. Ta izjava je bila pozneje v članku objavljena zelo splošno, kot edini vzrok za odziv in kot moje mnenje.

Mislím, da novinar nima pravice, da izjavo tako spremeni in jo poda enostransko.

Zdravniki v bolnici in vse drugo osebe mi je pomagalo, da sem se usposobila za delo v dispanzerju za ženske. Vsa leta smo v dobro pacientk uspešno sodelovali in upam, da bo tudi vnaprej tako.

Zdravstveni delavci smo pri svojem delu nenehno izpostavljeni kritiki, še posebej pa je izpostavljen »srednji kader«, saj ima le-ta, predvsem v bolnici, veliko več stika z bolnikom kot drugi, in mora ugoditi vsem mogočim in nemogočim željam pacientov. Pri tem pa le-ti pozabljajo, da je na oddelku še več ljudi, ki jim mora sestra pomagati ali jih kako drugače oskrbeti.

Še bolj kot sam človek, me je spodbudilo k pisanju nekaj povsem drugega. Zdravstveni delavci smo zato, da ljudem pomagamo, da smo jim na voljo 24 ur, da jih spodbujamo in zdravimo med boleznijo. Vse lepo in prav. Toda, spoštovani bralci, tudi mi smo samo ljudje, z vsemi problemi in težavami, ki jih prinaša življenje. Tudi mi imamo svoje »dobre« in »slabe« dneve. Zato

je razumljivo, da ne moremo biti zmeraj tako potrpežljivi in prijazni kot naj bi bili, pa čeprav se še tako trudimo. Velikokrat smo zdravstveni delavci že rešili življenje, pa smo kljub temu zmeraj deležni samo graje. Že res, dobro se samo hvali, vendar bi nam pohvale dale še večji polet in veselje do dela. Ob pohvali bi pozabili tudi na tiste grenke stvari, ki smo jih bili deležni.

Naše delo strmi za tem, da bi bili vi bolj zdravi, da bi čimprej ozdraveli in da bi bile okvare zaradi bolezni manjše. Kaj pa vaše delo in življenje, spoštovani uporabniki zdravstva? Kaj tudi vi strmite zmeraj za tem? Kaj niste za marsikatero bolezen ali poškodbo krivi sami? Je res za nesporazum med zdravstvenim delavcem in pacientom kriv vedno samo zdravstveni delavec, ali

PRIPIS:

Ne trdim, da je bil stavek vaše osebno mnenje ali dobesedno povedan, zato ga tudi nisem zapisala v narekovajih. Ampak z vzroki, ki vam jih povedo bolnice in ste jih navedli na seji skupščine, ste opozorili, da »... odliva ne bomo zmanjšali, če ne bomo spremenili tudi odnosa zdravstvenih delavcev...« (zdravstveni delavci zato, ker so za to, kar se dogaja na oddelku, odgovorni vsi zdravstveni delavci in ne le srednji kader). Med vzroki sem poudarila ta vzrok, ker je subjektiven, čeprav ne trdim, da so objektivni vzroki, ki ste jih navajali, nespremenljivi, stalni, in da posredno ne kažejo tudi odnosa.

O drugem delu pisma naj bralec sodi sam, dodala bi le, da se z vsemi mogočimi in nemogočimi željami pacientov srednji kader srečuje tudi v vseh drugih bolnišničnih oddelkih.

Sedim v kotu, hudomušno molčim v družbi starih ali bežnih znancev in jih opazujem. Vsi se gledajo v oči in si želijo vse najboljše v novem letu, kot se spodobi. V meni je ob tem pogledu nastalo tesnobno soočenje mojih misli in njihovih želja. V meni je zavrelo, kakšne želje, kakšna sreča.

Ali je kdo pomislil na prihodnost, na našo prihodnost, na prihodnost vseh nas?

morda tudi pacient s svojimi zahtevami in željami?

Priznam, da zdravstveni delavci nimamo vedno prav, da smo včasih pre malo prijazni ali potrpežljivi. Tega se zavedamo, to poskušamo in bomo še poskušali odpraviti, da bi bili uporabniki zdravstva čim bolj zadovoljni in da bi bilo med nami čim manj nesporazumov. Pa pustimo stavek tako, kot ga je napisala avtorica zgoraj omenjenega članka: »... spremeniti odnos delavcev (ginekološke sem dala v oklepaj, saj govorim o zdravstvenih delavcih nasploh) do bolnic-bolnikov...« in dodajmo še to, da bi bili zdravstveni delavci veseli, če bi se spremenil tudi odnos bolnikov do njih.

Silvestra KRAJNC-BEZJAK
zdravnik

NE BREZ LOVCEV

Moje osebno mnenje je, da vsi lovci z lovsko-gojitvenega območja Pomurja z zaskrbljenostjo spremljamo dosedanje razprave in polemike o gradnji elektroenergetskega sistema na reki Muri. Začela naj bi se že v bližnji prihodnosti. Od nikogar pa še nisimo bili obveščeni o potrebi in namenu usklajevanja interesov vseh uporabnikov prostora, čeprav bi to moralo biti opravljeno že v fazi predložitvenih obravnav.

Moje osebno mnenje je tudi, da tega ni moč opraviti na javnih tribunah z »ad hoc« debatami in čustvenimi izlivi, temveč edinole na podlagi celovitih geoloških, tehničnih, naravnoznanstvenih in ekonomskih raziskav. Zato lovstvo in ribištvo kot inštituciji enega dela ekologije in ihtiologije pri reševanju teh problemov ne bi smela biti izključena.

Ker predvidevam, da bo ta projekt zahteval še vzporedna agrotehnična opravila (regulacije, melioracije in komasacije), ki bodo grobo posegla v naravno dediščino krajine, je prisotnost lovstva in drugih varstvenikov antropogenega okolja nujna.

Upam pa, da se nekateri deli naše znanosti in strokovnih ljudi ne bodo podredili željam različnih struktur in posameznikov, ker imamo iz take prakse pri nas že veliko bridkih in paradoksalnih spoznanj.

Pomurci so poštene in razumevajoči ljudje, istočasno pa z vsem svojim žitem in bitjem vezani na izročila svojih prednikov. Zato jih ne zanimajo zgolj globalni tehnični podatki, temveč predvsem to, v kolikšni meri in za kako visoko ceno bodo ti posegi vplivali na ravnovesje v celotnem ekosistemu in na življenje ljudi.

Nazadnje pa se moramo zamisliti tudi o ekonomski plati elektroenergetskega obnašanja in po-

rabe električne energije v Sloveniji, ki je vse prej kot racionalna.

V analizo teh rezerv, ki so ogromne, se ne bom spuščal, ker je bilo o tem veliko ugotovljenega in napisanega. Na podlagi tega imajo ljudje vso pravico zahtevati in terjati predložitev vseh tistih argumentov, na podlagi katerih se bodo lažje odločali za drugačno življenje ob spreminjenih podobi Obmurja.

Miran Brenc

Kdo lahko uniči fotogrupo M?

Naslov bi se lahko glasil tudi tako: Kaj pa si sploh misli (vaša) neuničljiva Fotogrupa M?

Namreč:

Mladinci OO ZSMS RADENCI smo 21. feb. 1986 na RK ZSMS Ljubljana, Dalmatinova 4., natančneje sekretarju Tonetu Anderliču, poslali vabilo, če se hoče udeležiti naše programsko-volilne konference v Radencih, in ga prosili, če lahko organizira s Fotogrupo M nogometno tekmo z našimi mladinci pred konferenco. Tone mi je zagotovil, da je vabilo prejel in ga predal članu Fotogrupe M Marjanu Horvatu. Žal so iz Ljubljane zadnji hip sporočili, da jih ne bo...

V torek, 11. marca 1986, smo se na TK ZSMS v Ljubljani v

Naše življenje je v pričakovanju vsega naprednega, toda delovna roka stopa v korak prihodnosti in kriči — počakajte!

Lotevamo se idejnih planov v pričakovanju na boljši jutri.

Toda, ali je to tisto zaradi česar živimo? Ali so res glasovi ljudi, proti postavitvi hidrocentral na Muri pre malo glasni?

DINI TITAN

prisotnosti Anderliča z Marjanom Horvatom znova sestali in se »fiksno« dogovorili, da pridejo igrati nogomet z našimi mladinci v četrtek, 20. marca 1986, ob 16.00 v telovadnici OŠ v Radencih!!!

»Neuničljivih« znova ni bilo! Od Anderliča smo po telefonu sicer izvedeli, da njega ne bo, Fotogrupa pa... Tudi na uredništvu Mladine niso vedeli povedati nič!

Mislím, da ni potrebno opisovati jeze in komentarjev nas mladincev v Radencih, ki smo se za to srečanje še posebno potrudili, saj smo pripravili vse potrebno — od sprejema na KS, telovadnice, sodnika, do reklamnih daril Radenske, jedatice, pijače in zaključka s plesom, organiziranim samo zaradi »Neuničljivih«!

Mogoče pa Fotogrupe M res ne more niti aids, niti Partija, ne kongresi, ne policija, ne država, ne... uničiti!?

Mladinski ZDRAVO!

za predsedstvo OO ZSMS
RADENCI

Branko Černjavič, I. r.

Tesnobno soočenje

Povejte mi odkritosrčno, ali ste pomislili o ohranitvi naše okolice, ali ste pomislili o preureditvi naravnih tokov in posegih v naravno vegetacijo? Ali je današnja mladina pomislila tudi na svojo prihodnost?

Nekateri mislijo, da družbeni odnosi zahtevajo posameznikovo

opredelitev, ker vse to predstavlja pomemben del našega bodočega življenja. Le malo nas je, ki mislimo drugače in smo ljudje, ki vidimo, da vse to pelje v globok prepad iz katerega ni več rešitve.

Bili so časi, ko smo marsikaj počeli, brez soglasja ljudi, pripomb posameznikov.

TOPLOTNA ZAŠČITA
UGODNO BIVANJE
VARSTVO OKOLJA
PRIHRANEK ENERGIJE

TERVOL — PERLIT
TERVOL — PERLIT
TERVOL — PERLIT
TERVOL — PERLIT

FASATERM sistem varčuje energijo

Izračun toplotnih izgub pri neizoliranem zidu in zidovih z različnimi debelinami fasaterm plošč

k = toplotna prehodnost zidu v W/m^2K Q = toplotne izgube na $1m^2$ zidu na leto pri povprečnih notranjih in zunanjih razmerah

Sistem fasadne toplotne zaščite s ploščo FASATERM omogoča:

- izvedbo najkvalitetnejše toplotne zaščite, stalne prihranke pri stroških ogrevanja od 30 do 40%,
- optimalno toplotno zaščito poleti in pozimi,
- izvedbo fasadnih zidov brez toplotnih mostov,
- zdravo in udobno bivanje,
- veliko paropropustnost zidu,
- zaščito poškodb fasadnih zidov,
- temperaturna nihanja v fasadnih zidovih so minimalna,
- toplotno sanacijo fasadnih zidov starejših objektov,
- negorljivo toplotno izolacijo zidu,
- izboljšano zvočno zaščito.
- Triletno praktične izkušnje na objektih Termike in Juba — 10-letne izkušnje v zahodni Evropi.

brez Tervola

$k = 1,72 W/m^2K$
 $Q = 370 MJ/m^2$ leto
(ali 10,6 l kurilnega olja pri 85% izkoristku kurilnih naprav)

prihranek 0

4 cm Tervola

$k = 0,65 W/m^2K$
 $Q = 140 MJ/m^2$ leto (ali 4,0 l kurilnega olja)

prihranek 6,6 l kurilnega olja

6 cm Tervola

$k = 0,49 W/m^2K$
 $Q = 106 MJ/m^2$ leto
(ali 3,0 l kurilnega olja)

prihranek 7,6 l kurilnega olja

8 cm Tervola

$k = 0,40 W/m^2K$
 $Q = 86 MJ/m^2$ leto
(ali 2,5 l kurilnega olja na vsak m^2 zidu na sezono)

prihranek 8,1 l kurilnega olja

VSE INFORMACIJE DOBITE V TEHNIČNO INFORMATIVNI SLUŽBI
TERMIKA — Industrija in montaža izolacij, n. sol. o., Ljubljana,
Kamniška 25, telefon 061/315 477 — telex 31263 yu termik

Komerčna služba:

Prodaja, Kamniška 25, telefon 061/315 477

Tehnično informativna služba, Kamniška 25, telefon 061/315 477

»Mlekarski bak« v Vogričevcih

V Vogričevcih so nedavno organizirali že tradicionalno prireditev, ki so ji organizatorji dali naziv »mlekarski bak«. Tamkajšnja zbiralnica mleka deluje že 28 let. V zbiralnico nosijo mleko z 29 kmetij, ki imajo skupno 141 krav molznic, ki dajo povprečno letno 2.295 litrov mleka vsaka. V lanskem letu je tako bilo v zbiralnici zbranih skupno 323.609 litrov mleka. Kmetje sodelujejo z domačo kmetijsko zadrugo in Živno-rejskim veterinarskim zavodom za Pomurje. To sodelovanje ocenjujejo kot zelo dobro, saj se med drugim vse več kmetij usmerja v pašno-kosni sistem. To je tudi perspektiva v tem hribovitem predelu Ijutomerske občine.

Na srečanju proizvajalcev mleka se je zbralo 50 kmetovalcev, prisotni pa so bili tudi predstavniki TZO Kmetovalec iz Ljutomerja. To zanimivo srečanje je potekalo kot dogovor za še uspešnejšo mlečno proizvodnjo. Izmenjali so številne izkušnje, ki jih bo pri nadaljnjem delu marsikdo še koristno uporabil. Govor je bil tudi o problemih pri izplačilu mleka, stroških in ostalih težavah, ki pestijo proizvajalce mleka. Prisotni so odločno poudarili, da je cena tolačobne enote, ki trenutno znaša 14,30 din vsekakor prenizka.

Razgovoru je sledila pogostitev in zabava. Po besedah zbiralke mleka Vide Filipič in predsednika mlekarske skupnosti Jožeta Farkaša, bodo podobna srečanja še organizirali.

Rudi Stegmüller
Foto: Martin Heric

DELO ŠRATOVSKIH GASILCEV

Za nami so občni zbori gasilskih društev; zbor so imeli pred kratkim tudi v gasilskem društvu Šratovci. Pregledali so dosedanje delo, gradbeni odbor je dal širše poročilo o gradnji vaško-gasilskega doma, sledilo pa je poročilo o tekmovalnih in nastopih pionirjev in mladine, ki je v lanskem letu osvojila številna odličja v Sloveniji in Hrvaški. Beseda je stekla tudi o društvenem praznovanju ob otvoritvi novega vaško-gasilskega doma, ki bo dograjen predvidoma v mesecu juniju. Upravni odbor društva je

vaškim ženskam pripravil dostojen kulturni program ob dnevu žena. Za lep program gre zahvala mentorici pionirjev Lei Brumen. Tako so ženske po večletnem premoru dostojno proslavile 8. marec. Po tem je bil vesel del ob spremljavi harmonike, ki je trajal pozno v noč. Vsem vaškim ženskam bo ostal ta dan v lepem spominu.

Ob prevzemu vaško-gasilskega doma namerava društvo organizirati meddruštveno pokalno tekmovalje.

Anton Domanjko

Med pomurskimi lovci

Zdi se mi pravilno, da sem se tistega dne odzval vabilu na lovsko posvetovanje. Ljudje, ki nimajo zdravega odnosa do soljudi — lovcev, članov zelene bratovščine, in sploh do zdrave narave, bolje, da se takih srečanj izognejo. Zakaj? Zato, ker bi jih seznanjali z dolgočasnostmi. Mnogi namreč mislijo, da narava in lovstvo nista zanimivi temi za današnji čas. Vendar so v zmoti.

Na tak sestanek že marsikje povabijo tudi kmetovalce. Zato sem torej imel priliko izraziti lovcem svoje mnenje, da so s svojimi gosti privilegirana kasta, ki se rada okoristi z naravnim bogastvom. Tudi to, da ne upošteva, da vsa divjad pretežno odraščaja na zasebnih kmetijskih površ-

nah in s tem dela veliko škodo kmetom. K temu lahko še dodamo, da na majhnem koščku obdelane zemlje živi še mnogo družin, ki s tem prehranjujejo sebe, a tržne viške dajejo tistim, ki so tega potrebni. Novi odnosi med lovci in kmeti prihajajo tiho, a strokovno naprej. Zmeraj bo več turističnega lovstva v ograjenih lovskih rezervatih, lovstva gojitvenih območjih za neokrnjeno naravno lepoto vseh divjadi. Razum in čustva bodo tako v prihodnosti pomagali izboljšati strokovnost, čeprav že nastajajo novi problemi s svinčeni šibrami, ki imajo že ekološke posledice za razdorni učinek sestave tal in biološko sestavo zelišč.

Dina Titan

ZAPRT BIFE V STOGOVCIH

V torek, 18. marca, so sanitarni inšpektorji iz radgonske občine prepovedali obratovanje Sloginemu bifeju v Stogovcih. Pregled so opravili zaradi anonimne prijave občanov, češ da je higienski razmere nevdržne. Rezultati pregleda so bili kritični in potrdili pravilno oceno občanov. Glavne nepravilnosti so bile: splošna nečistoča vseh pristorov in pribora, predvsem kozarcev, umazane delovne obleke, ki jih niso dali na pranje več kot deset dni, nečiste sanitarne in garderobe, nečisti stroj za kuhanje kave ter pokvarjen odvod odpadne vode, poslovni čas pa sploh ni bil označen.

Bife je po predpisih zaprt najmanj dva dni, če po ponovnem pregledu inšpektorji ugotovijo, da higiensko stanje ustreza kriteriju, mu dovolijo ponovno obratovanje.

B. Peček

ŠTEVILO INOVACIJ RASTE

V delovni organizaciji Gorenje Elrad, ki šteje 1.300 delavcev, namenja veliko skrb inovacijam, ki prinašajo velike prihranke. V lanskem letu je komisija za inovacije sprejela 78 predlogov. Med njimi je največ takih, ki so povezani s spremembami tehnoloških postopkov in zamenjavami uvoženih materialov z domačimi. Nekaj predlogov pa se nanaša tudi na nove izdelke in širitev proizvodnega programa v Elradu.

V preteklem letu so v tozdu Proizvodnja anten in kablov upoštevali 27 predlogov, v tozdu Elektronika in elektromehanika pa 21. Z upoštevanjem teh predlogov so lani ustvarili 22.077.941 dinarjev evidentiranega pribitka, ki skupaj z ocenjenim zna-

ša okrog 24 milijonov dinarjev. Inovatorjem, teh je bilo 34, so izplačali 3.046.046 dinarjev nadomestil ali nagrad, ki jim pripadajo po pravilniku.

Kot je povedala referentka za inovacije Tatjana Škofič, v Elradu ugotavljajo, da sedanji pravilnik o inovacijski dejavnosti ni več v skladu s hotelniji te dejavnosti v Elradu, saj nagrade ne ustrezajo vrednosti inovacijskih predlogov. Pravilnik ne upošteva na primer deleža delovnih dolžnosti, izvirnost in podobno. Zato sta delavska sveta obeh temeljnih organizacij sprožila postopek za pripravo in sprejem novega pravilnika.

Da so v Elradu na področju inventivne dejavnosti dosegli take uspehe, gre pripisati tudi temu, da so prvi v

Pomurju zaposlili referenta za inventivno dejavnost. Seveda pa je treba povedati, da je za tovrstno dejavnost dovolj podpore tudi med vodstvenimi delavci, ki se zavedajo pomena prihrankov tovrstne dejavnosti. Zapisati moramo, da so inovatorji Elrada tisti, ki so poleg nagrad, ki jih dobijo po pravilniku, prejeli tudi največje število nagrad in priznanj v širši družbeni skupnosti. Elradovi inovatorji zavzamejo tudi vidno mesto med inovatorji sozda Gorenje, kjer so prav tako prejeli nagrade in priznanja. V radgonski občini ima Elrad največ inovatorjev in tudi število inventivnih predlogov.

Ludvik Kramberger

Trgovina s športno opremo

Pred dnevi so v Gornji Radgoni odprli obnovljeno trgovino Mercator-Sloge na avtobusni postaji v Gornji Radgoni. To je specializirana trgovina z opremo za šport, ribolov in lov. Trgovina TRIM, kakor se imenuje, je na zares dobrem prostoru, zato od nje tudi pričakujejo, da bo temu ustrezno dobro založena.

40 kvadratnih metrov prodajnega prostora je lepo urejenih, na policah je kar precej kakovostnega blaga, k prijetnemu vzdušju pa svoje prispeva še glasba iz zvočnikov.

B. Peček

bp

tovarna izolacijskega materiala tim laško

63270 LAŠKO Jugoslavija
poštni predal 2
tel. h. c. (063) 730 712
komerciala: (063) 730 042
telegram: TIM Laško
telex: 33 501
enota Ljubljana
61000 LJUBLJANA
Cesta na Brdo 25a
tel.: 261 358, 261 368

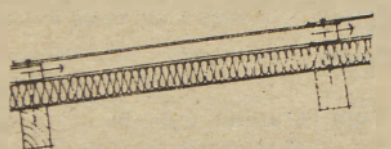
VARČEVANJE Z ENERGIJO — VODILNI PROGRAM TIM LAŠKO

TOPLOTNA IZOLACIJA POŠEVNIH STREH S STIROPOROM

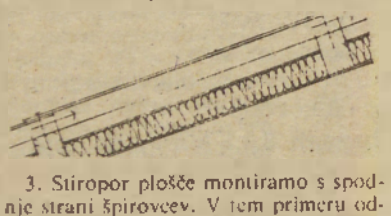
Poševne strehe so služile doslej samo kot zaščita pred atmosferskimi vplivi, saj je bil neogrevan podstrešni prostor zelo slabo izkoriščen. Pri novogradnjah s strmimi strehami se podstreha izkoristi za stanovanje, prav tako pa se vse češče javljajo težnje po adaptaciji podstrešij številnih starih objektov, ki predstavljajo zelo veliko možnosti pridobitev novih stanovanjskih površin.

Toplotno izolacijo stiropor plošče na pero in uter ali vsaj preklop izvajamo na sledeče načine:

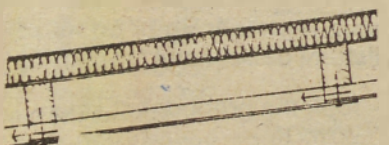
1. Plošče polagamo z zgornje strani špirovcev ali leg. Preko plošč sledi navzkrižen sistem letev, da dobimo prezračevanje in nanje polagamo strešnike, salonit ali salonitke. Tako izvajamo izolacijo v primerih, če želimo v prostoru vidne špirovce. Pred montažo vidne stropne obloge (leseni opaž, gips plošče ...) moramo izvesti parno zaporo s PE (polietilen folijo).

2. Stiropor plošče polagamo med špirovce s spodnje strani, tako, da dobimo na zgornjem delu izdaten prezračevan prostor. Če je prezračevanje dovolj dimenzionirano (odvod in dovod zraka!) ni potrebna parna zapora. Kot zaščito pred poškodbami strehe izvedemo pod letvami, ki nosijo kritino, sloj PE folije.

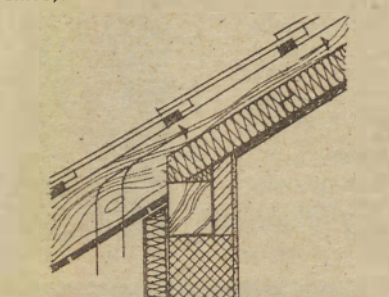

padejo vsi toplotni mostovi, saj je izolacija izvedena neprekinjeno. Tako dobimo zelo ugoden prezračevani prostor, seveda pa se višina stropa precej zniža. Glede na zahtevani $K = 0,55 \text{ W/kv. m K}$ je za vse te izvedbe potrebna minimalna debelina stiropora 8 cm.

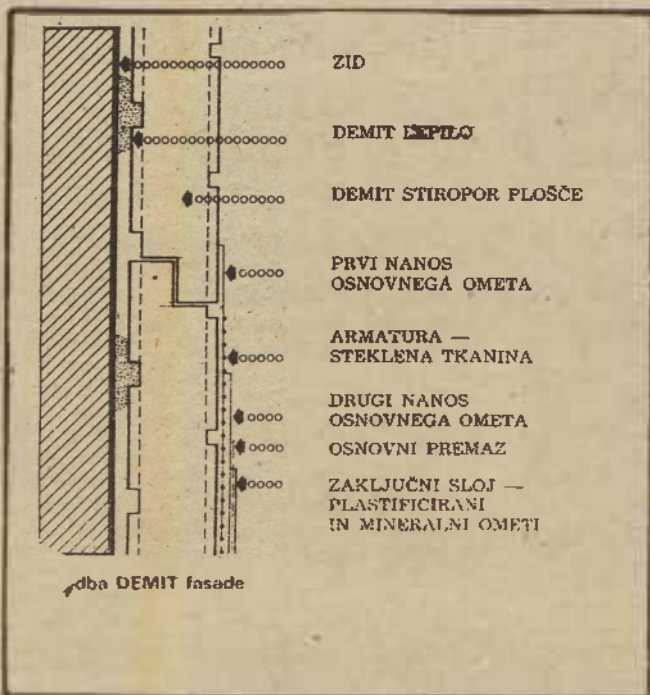
Na isti način se morajo izvajati tudi vse industrijske strehe ali podstrehe v javnih objektih! V tem primeru se polagajo TIM TERMOELEMENTI z Alu folijo obojestransko kaširane stropne plošče dimenzije 1,00 x 2,00 m na pero in uter na sisteme podpor v razmakih 1 m. Podpore so lahko leseni ali kovinski nosilci.

ADAPTACIJA PODSTREHE — toplotno izolacijo TIM STIROPOR PLOŠČE — S polagamo med špirovce v debelini 10—12 cm. — s spodnje strani izvedemo parno zaporo — polietilen folijo. — strop obdelamo z vidnim opažem ali mavčnimi ploščami, ki jih prekitamo in izvedemo tapete. — neobhodno je treba rešiti dovod zraka za pravilno prezračevanje (glej skico).

Fasada je izolirana z DEMITOM.

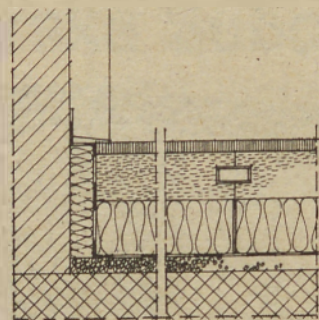
DEMIT — HIDROIZOLACIJSKI SISTEM ZA FASADE je izredno ugodna rešitev za toplotno izolacijo sten. Z njo na preprost način dosežemo z zakonom predpisano izolacijsko zaščito. Uporabljamo jo za izolacijo individualnih in družbenih objektov, za sanacijo obstoječih stanovanj kakor tudi za industrijske objekte ter silose.

HIDROIZOLACIJE

Za HIDROIZOLACIJE vseh vrst objektov izdeluje TIM Laško materiale ter montira preizkušene sisteme za horizontalno in vertikalno podzemno izolacijo ter za hidroizolacijo ravnih streh.

IZOLACIJA PODOV

Detalj izvedbe TIMPO-DA — pohodni sloj — element TIMPO-DA: — element TIMPO-DA: vodoodporna iverica 18 mm s kaširanim stiroporom, $d = 2-5 \text{ cm}$ — PE (polietilenska folija) — nasutje

Za IZOLACIJO PODOV v stanovanjih, poslovnih prostorih ima TIM razvita dva sistema. Plavajoči pod je sestavljen iz toplotne izolacije, zaščitne folije in plavajoče betonske plošče. Uporaben je skoraj za vse namene.

Suhomontažni TIM pod kot ime samo pove, ne vsebuje mokrih sestavnih elementov kar je njegova bistvena prednost. Je kombinacija vodoodporne iverice, izolacije, izravnalnega peska in spojnega materiala. Uporaben je za stanovanjske in poslovne prostore, zlasti pa za sanacijo obstoječih prostorov zaradi hitre in enostavne montaže.

TOVARNA IZOLACIJSKEGA MATERIALA LAŠKO

VI. MARATON TREH SRC V RADENCIH 12. APRILA 1986

ODBOJKA

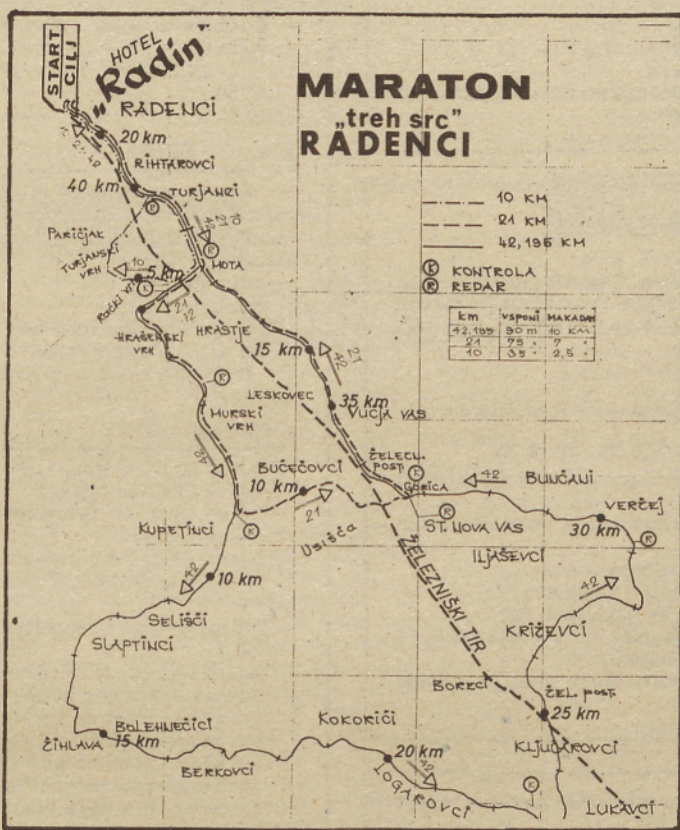
Pričakujejo dva tisoč udeležencev

TUDI LETOS MALI MARATON ZA PRVENSTVO SRS

Partizan in Turistično društvo Radenci pripravljata VI. tradicionalni tekaški Maraton treh src, ki bo v soboto, 12. aprila 1986, ob 14. uri s startom pred hotelom Radin v Radencih. Kot vsako leto je tudi tokrat za tekaški praznik v Radencih veliko zanimanje ljubiteljev teka, ki je že dobil mednarodno veljavo. Prijave za sodelovanje na tekaškem maratону v Radencih je potrebno poslati na naslov: DTV Partizan Radenci. V prijavi je potrebno navesti ime in priimek, rojstne podatke in označiti tek — maraton, mali maraton ali trimski tek. Za tiste udeležence, ki bodo svoje sodelovanje prijavili do 5. aprila 1986, znaša startnina 300, za zamudnike pa 700 dinarjev. Startnina se plača na dan prireditve. Udeleženci se bodo podelili v 18 starostnih kategorijah. Tek v malem maratonu pa bo štel za prvenstvo Slovenije. Na prvem tekaškem Maratonu treh src v Radencih je sodelovalo 1.100 tekačev, leto pozneje 2.000, nato 1.600, predlani 1.800 in lani 2.000 tekačev. Dosedanji zmagovalci radenskega maratona so bili Milan Kotnik (1981), Janez Falež (1982), Marko Dovjak (1983), Marko Dovjak (1984) in Pavel Močnik (1985). Pri ženskah pa so zmagale: Tatjana Golež (1981), Tina Modic (1982), Tatjana Jesenko (1983), Maja Kristl (1984) in Rezi Filipič (1985). V malem maratonu so doslej zmagali: Andreja Šverc (1981, 1982 in 1984), Maja Kristl (1983) in Marjana Babič (1985); Janko Smole (1981), Marjan Kremlj (1982), Milan Balek (1983), Peter Svet (1984) in Mirko Vindič (1985). Organizacijski odbor VI. tekaškega Maratona treh src v Radencih se je že zavzelo lotiti dela in aktiviral vse pododbore. V izdelavi je že tudi propagandni

material (transparenti, značke, medalje, štartne številke, priznanja in diplome). Tako računajo, da bodo tudi letos vzorno pripravili maraton, na katerem naj bi prvič sodelovali tudi tekači z

Madžarske. Že lani pa so prvič nastopili tekači iz ZR Nemčije. Za urejanje rezultatov in izpisovanje priznanj bo tudi letos poskrbel center AOP Radenske. F. Maučec

PRIJAVNICA

Priimek, ime:

Rojstni podatki:

Popoln naslov:

Tekel bom (obkroži):

1. maraton
2. mali maraton
3. trimski tek

Datum:

Mesto:

Podpis:

KOŠARKA

Tokrat poraza

V tekmovalnem republiške ženske košarkarske lige je ekipa Kladivarja iz Zirov premagala Metalservis Pomurje iz Murske Sobotice z rezultatom 79:66. Strelke za Metalservis Pomurje: Korenova 26, Govorčinova 16, Borčeva 10, Karoševa 4, Drožina 4, Kolarjeva 3 in Brumnova 2.

Košarkarji Pomurja pa so v finalni skupini tekmovalja za uvrstitev v republiško ligo izgubili tekmo s Elektrom v Sošanju s 97:101. Treba pa je povedati, da je Pomurje nastopilo precej oslabiljeno — brez Merklina, Sakoviča in Rajbarja. Koše za Pomurje so dosegli: Juteršnik 23, A. Štihec 19, Titan 25, Klemar 18, J. Štihec 8 in Cigut 4.

V tekmovalnem kadetov je Pomurje v Murski Soboti premagalo Slovana, in sicer z 2:0. Tekma je bila prekinjena pri vodstvu gostov, ker je ostal na parketu samo en igralec gostov.

OB SINDIKALNEM KONGRESU

ŠPORTNO SREČANJE

Občinski odbor sindikata delavcev prometa in zvez Murska Sobotica je v počastitev kongresa Zveze sindikatov Slovenije pretekli petek pripravil športna tekmovanja v streljanju, kegljanju, vlečenju vrvi in šahu. Srečanja so bila zelo zanimiva in privlačna ter so dosegla svoj namen. Rezultati — streljanje: 1. PTT, 2. Železniška postaja, 3. Avtobusno podjetje; kegljanje: 1. Avtoradgona, 2. PTT, 3. AP; vlečenje vrvi: 1. Avtoradgona, 2. Cestno podjetje, 3. Žel. postaja; šah: 1. AP, 2. Žel. postaja, 3. Avtoradgona.

NOGOMET

V nedeljo start v SNL in ONL

V nedeljo se bo začel spomladanski del tekmovalja v slovenski in območni nogometni ligi. V Murski Soboti bo zaostala tekma jesenskega dela SNL med ljubljanskim Slovanom in domačo Muro, v Lendavi pa bo Nafta gostila ekipo Partizana iz Slovenj Gradca. Oba pomurska ligaška čakata težki nalogi in se bosta morala zelo potruditi, če želita osvojiti točke.

V pripravljalnem obdobju je lendavska Nafta odigrala več prijateljskih tekem. Rezultati — Nafta:Aluminij 1:0, Nafta:Podturen 6:3, Nafta:Novakovac 6:2, Nafta:Polet 1:2, Nafta:Martin na Muri 3:4, Nafta:Beltinca 2:4, Nafta:Središče ob Dravi 9:0 in Nafta:Renkovič 7:2.

V prijateljski nogometni tekmi sta se razšli v nedeljo v Murski Soboti moštvi Kovinarja iz Maribora in domače Mure s neodločenim izidom 2:2. Strelca za Muro sta bila Cener in Kreslin.

ATLETIKA

Pomurci na maratonu Yassa

Devetega tekaškega maratona Yassa v Varaždinu so se udeležili tudi člani AK Pomurje iz Murske Sobotice in dosegli nekaj solidnih uvrstitev. Med pionirji je Kalamar v teku na 5.000 m zasedel 16. mesto, Janjič pa 37.; pri mladincih je osvojil Nemeč v teku na 10.000 m 10. mesto s časom 40:22., Šternan pa 20. mesto. V tekmovalnem mladinskem je bila Edita Banfi v teku na 5.000 m deseta (21:11), Pergarjeva pa 13. V članski konkurenci pa je Koudila zasedel 26. mesto.

Zmagali le Radenci

V nadaljevanju prvenstva v drugi republiški odbojarski ligi za moške in ženske — vzhodna skupina, so pomurski ligaši le enkrat zmagali. Odbojkarji Radenci so zmagali v Prevaljah s 3:1, medtem ko je Ljutomer izgubil pomembno srečanje s Topolšico z 2:3, čeprav je že vodil z 2:0. Tretja ekipa Palome Branika iz Maribora pa je v Beltincih premagala Pomurje s 3:2.

KARATE

V Lendavi petdeset pionirjev

Karate sekcija Mladost iz Lendave je pripravila prijateljsko srečanje pomurskih pionirjev. Udeležilo se ga je 50 pionirjev iz treh pomurskih klubov in Čakovca. Rezultati — ml. pionirke: 1. Kranjec (Ča.), 2. Fartely (L.); ml. pionirji: 1. Gasparič (Ča.), 2. Guzelj (L.); kadetnje: 1. Dietner (Be.); st. pionirke: 1. Makovec (L.), 2. Čotar (L.), 3. Polak (L.); st. pionirji: 1. Pjevič (Be.), 2. R. Gabor (Be.), 3. D. Gabor (Be.); kadeti: 1. Miholček (Ča.), 2. Pjevič (Be.), 3. Mehle (L.); kata skupinsko: 1. Beltinci, 2. Čakovec, 3. Lendava. Roland Horvat

KAJAKAŠTVO

Tri prva mesta

Na reki Savi od Medvod do Ljubljane je bila letošnja otvortvena kajakaška prireditve, na kateri je sodelovalo okrog 70 tekmovalcev. Sodelovali so tudi tekmovalci BD Mura iz Kroga in dosegli lep uspeh, saj so osvojili kar tri prva mesta. V kategoriji K-1 pionirji je zmagal Roman Kovačič, pri mladincih je bil prvi Miran Vereš, Simon Kuzmič pa tretji, v članski konkurenci pa je bil Štefan Varga četrti. V kategoriji C-2 sta med člani zmagala Marič—Horvat, Titan—Titan pa sta bila druga.

ŠPORTNOREKREACIJSKA PONUDBA V APRILU

Konec vsakega meseca bomo pripravili v športnem delu VESTNIKA ponudbo športnorekreativskih akcij in prireditev za naslednji mesec. Prvi tak poskus je pred vami. Zbrane so nekatere akcije, pričakujemo pa še večji odziv, predvsem od ZTKO občin, kjer naj bi se zbirale in objavljale ponudbe, tako da bi bili delovni ljudje in občani z vsemi akcijami pravočasno seznanjeni.

6. 4. PD Mura M. Sobotica	Pohod po pomurski poti
12. 4. PD Mura	Pohod na Boč
12. 4. P Radenci	Maraton TREH SRC
19. 4. P M. Sobotica in Bakovci	Kolesarska trimsko akcija
19. 4. DRSI Sobotica	Kegljaško tekmovalje v Radencih
20. 4. PD Matica	Pohod po pomurski poti
23. 4. AK Pomurje	Spomladanski kros

Kerec, Vukan in Bačić prvi

V Mariboru je bil prvi pozivni turnir pionirjev Slovenije v rokoborbi. Na tekmovalju je sodelovalo 16 pionirjev iz Pomurja, ki so dosegli lep uspeh. Najbolje so se odrezali Alojz Kerec (Pomurje) v kat. do 30 kg, Zoran Vukan (Puconci) v kat. do 45 kg in Rade Bačić (Pomurje) v kat. do 62 kg. Vsi so osvojili prva mesta. Zmagi Vukana in Bačića sta bili pričakovani, medtem ko je prvo mesto Kereca prijetno presenečenje. Uspešna sta bila tudi Stanko Tribič (P. MS) v kat. do 40 kg in Robi Mesiček (Radenci) v kat. do 78 kg, ki sta zasedla druga mesta. Drugi pomurski tekmovalci so ostali brez uvrstitev. B.D.

STRELSTVO

Najboljši Šalovčani

V Ormožu je bilo tekmovalje v streljanju z zračno puško šolskih športnih društev pomur-

skih in ormoške občine. Udeležilo se ga je 39 strelcev in strelke. Največ uspeha so imeli učenci z Osnovne šole Šalovci, saj so zmagali v obeh kategorijah, ekipno in posamično. Rezultati — pionirke — ekipno: 1. ŠSD Krka Šalovci, 481, 2. ŠSD I. Cankar Ljutomer, 418; posamično: 1. Suzana Rauš, 173, 2. Renata Horvat (obe Šalovci), 158 krogov, 3. Simona Ščavničar (Ljutomer), 155 krogov. Pionirji — ekipno: 1. ŠSD Krka Šalovci, 504, 2. ŠSD Stročja vas, 474, in 3. ŠSD Sloga MS, 473 krogov; posamično: 1. Dušan Žiško (Šal.), 178, 2. Robert Čontala (Mladost MS), 169, in 3. Valter Zrinski (Šalovci), 168 krogov. F. Matko

IGRE KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Sodelovalo okrog tritisočdvesto občanov

Zveza telesnokulturnih organizacij občine Murska Sobotica je pretekli teden pripravila majhno slovesnost, na kateri so ocenili lanskoletno tekmovalje športnorekreativnih iger, ki so v soboški občini že tradicionalne. Predsednik odbora za organizacijo iger Franc Gomboc je poudaril, da dobivajo igre vedno večjo veljavo, saj jim je lani uspelo pritegniti tri nove krajevne skupnosti, v igrah pa je sodelovalo okrog 3.200 občanov. Po tekmovaljih v krajevnih skupnostih so bile finalne igre v Lipovcih, kjer je sodelovalo 13 najboljših ekip. Organizatorji so se izkazali ne samo z izvedbo iger, temveč tudi kot tekmovalci, saj so osvojili prvo mesto, in tako so bili Lipovčani že štirikrat zmagovalci. Letos bodo igre krajevnih skupnosti v soboški občini še razširili, spremenili pa bodo tudi nekatere discipline.

Na slovesnosti je podelil predsednik ZTKO Marjan Žekš priznanja zaslužnim posameznikom in krajevnim skupnostim. Prejeli so jih: Silva Fišter, Štefan Farič, Slavko Flegar, Franc Lu-

Predsednik ZTKO Murska Sobotica Marjan Žekš podeljuje priznanje predsednici Partizana Bakovci Silvi Fišter. Foto: F. M.

kač, Ivan Ciglar, Marjan Hull, Jožef Ulen, Štefan Sambt, Jože Gergorič, Rudi Baša, Emil Vučklič, Viktor Vidomja, Štefan Benko, Milan Erjavec, Jože Škafar, Franc Horvat, Jože Štefan, Štefan Kumin, Štefan Horvat, Milivoj Milisavljevič, Branko Zelko, Štefan Harkai, Franc Gomboc ter krajevne skupnosti Lipovci, Bratonci, Bogojina, Černelavci, Bodonci, Brezovci, Tišina, Tešanovci, Martjanci, Gederovci, Selo, Bakovci, in Puconci. F. M.

STRELSTVO

Balažič in SD Tišina druga

V Krškem je bilo republiško prvenstvo v streljanju z zračno puško za vse kategorije. Lep uspeh so dosegli strelci in strelke iz soboške občine, ki so osvojili dve drugi in eno tretje mesto. Med pionirji je osvojil Branko Balažič (Noršinci) s 179 krogi drugo mesto, v ekipni konkurenci mladincev je bila druga SD Koloman Flisar Tišina s 1097 krogi. Tretje mesto so osvojile članice Noršincev s 1056 krogi, četrto pa pionirke Šalovec s 483 krogi. Na državno prvenstvo se je uvrstilo kar 17 strelk in strelcev iz občine Murska Sobotica.

ROKOMETNI TURNIR

Bakovci pred Branikom

Rokometni klub Bakovci je preteklo nedeljo pripravil moški rokometni turnir, na katerem je sodelovalo šest moštev. Največ uspeha so imeli domači rokometarji, ki so brez poraza osvojili prvo mesto. Rezultati — Bakovci II:Krog 7:15, Bakovci I:Ormož 11:9, Bakovci II:Branik 7:16, Bakovci I:Črenšovci 18:16, Krog:Branik 12:14, Ormož:Črenšovci 16:10 in finale Bakovci:Branik 14:11. Vrstni red: 1. Bakovci, 2. Branik, 3. Krog, 4. Ormož, 5. Črenšovci in 6. Bakovci II.

NAMIZNI TENIS

Dvojica Fridrih — Gerendaj republiška prvaka

Na republiškem pionirskem prvenstvu za posameznike in dvojice, ki je bilo v Ljubljani, je sodelovalo sedem Pomurcev, in sicer pet pionirjev ter dve pionirki. Z njihovimi dosežki smo lahko zelo zadovoljni, saj so osvojili naslov republiških prvakov v dvojicah ter še nekaj zelo dobrih uvrstitev v posamezni konkurenci.

Pri pionirjih posamezno je Aleš Fridrih osvojil zelo dobro tretje mesto, čeprav je po tistem računalo še na kaj več, vendar mu je pot do zmage v polfinalu zaprl novi republiški prvak Lasan (Olimpija), s katerim je izgubil z 0:2, čeprav je imel v prvem setu lepo prednost in v boju za tretje mesto premagal Murna (Kočevje) z 2:0. Tudi drugi so igrali dobro, saj so se vsi uvrstili med najboljših 16; prijetno pa je presenečil Janko Ori, ki je osvojil zelo dobro šesto mesto, razočaral ni Gerendaj z osvojenim sedmim mestom, Rihtarič iz Radgone je zasedel 11. mesto, kar je doslej njegov največji uspeh na republiških prvenstvih, Smodiš je zasedel 15. in pri pionirkah Breznikova 21. ter Koroščeva (Radgona) 25. mesto.

Tako kot že dve leti zapored, so tudi letos Sobočani osvojili naslov republiških prvakov v dvojicah, kjer je dvojica Fridrih-Gerendaj v finalu nepričakovano premagala favorizirano dvojico Olimpije Ignjatovič-Lasan z 2:0, in tako osvojila svoj prvi naslov republiških prvakov, kar je doslej največji uspeh. Dobro uvrstitev je dosegla tudi dvojica Ori-Rihtarič, ki se je uvrstila med najboljših osmerico. Sicer pa je tudi to prvenstvo pokazalo, da Pomurci s to generacijo, kot že vrsto let prej, spadajo v sam republiški vrh in da lahko tudi od te generacije z dobrim delom pričakujemo nekaj uspešnih mladincev in članov.

M.U.

Izvršni odbor Pomurske območne skupnosti ZS Triglav razpisuje dela in naloge

vodje sektorja za izvajanje zavarovanja.

Od kandidatov želimo, da poleg splošnih pogojev izpolnjujejo še naslednje:

- da imajo visokošolsko izobrazbo ekonomske smeri in 5 let ustreznih delovnih izkušenj.
- da imajo ustrezne organizacijske sposobnosti ter da se zavzemajo za utrjevanje samoupravnih socialističnih odnosov.

Za opravljanje razpisanih del in nalog bo delavec imenovan za 4 leta. Kandidati naj pošljejo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev ter z opisom dosedanjega dela v osmih dneh po objavi razpisa na naslov: Zavarovalna skupnost Triglav, Pomurska območna skupnost, Murska Sobota, Titova 13.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni najkasneje v 30-tih dneh po končanem razpisnem roku.

ABC Pomurka, Veletrgovina Potrošnik, n. sol. o., tozda Preskrba, n. sol. o., Murska Sobota, na podlagi sklepa delavskega sveta tozda z dne 20. 3. 1986

RAZPISUJE dela in naloge:

Poslovodja PE Šalovci.

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- srednja izobrazba komercialne ali poslovodske smeri, oziroma VK delavec trgovske ali druge ustrezne smeri, oziroma KV delavec trgovske ali druge ustrezne smeri;
- 3 leta delovnih izkušenj.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Veletrgovina Potrošnik, tozda Preskrba Murska Sobota, Arh. Novaka 2, za razpisno komisijo.

gorenje servis

p. o., 63320 Titovo Velenje, Partizanska cesta 12
Telefon: (063) 853 231

Komisija za delovna razmerja

oglašja

prosta dela in naloge

SERVISER ZAČETNIK ZA GOSPODINJSKE APARATE IN HLADILNO-ZAMRZOVALNO TEHNIKO

Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- elektrotehnik — jaki tok V. stopnja ali elektromehaničar jaki tok IV. stopnja.
- dve leti delovnih izkušenj.
- vozniško dovoljenje B kategorije.
- odslužen vojaški rok.

Za navedena dela in naloge je določeno poskusno delo po Pravilniku o delovnih razmerjih.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: Gorenje Sozd, DO Gorenje SERVIS, kadrovski oddelek, Partizanska 12, 63320 Titovo Velenje.

Prijav brez dokazil o izpolnjevanju pogojev in tistih, ki ne bodo prispela pravočasno, ne bomo upoštevali.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh.

Delavski svet Tobačne tovarne Ljubljana, tozda TOBAK, Ljubljana
Tobačna ul. 5 objavlja

prodajo

poslovnega prostora v Križevcih pri Ljutomeru.

Bruto površina poslovnega prostora s pripadajočim zemljiščem znaša 219 m², ocenjena prednost objekta pa je 928.516 dinarjev.

Davek od prometa neprimični in druge stroške v zvezi z vknjižbo lastninske pravice plača kupec.

Interesenti naj pošljejo ponudbe v 15-ih dneh od dneva objave na naslov: Tobačna tovarna Ljubljana

TOBAK, OE Murska Sobota

69000 Murska Sobota

Štefana Kuzmiča 19

kjer lahko dobijo tudi vse informacije.

O izbiri najboljšega ponudnika bodo interesenti obveščeni v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

DELOVNA ORGANIZACIJA KROJ
M. SOBOTA, CVETKOVA 1
KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA

RAZPISUJE

prosto delovno mesto za dela in naloge s posebnimi pooblastili
POSLOVODJE — v trgovini, Titova 35

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima poslovodsko ali njej enako šolo z delovnimi izkušnjami;
 - da ima sposobnost vodenja poslovne enote in
 - da ima sposobnost komuniciranja s strankami.
- Kandidat sklene delovne razmerje za nedoločen čas. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev, pošljite na naslov v 8 dneh od dneva razpisa na zgornji naslov. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

Pomurski zdravstveni center, tozda Zavod za socialno medicino in higieno

M. Sobota **razpisuje** dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

člana KPO — vodje službe poslovne koordinacije za mandatno dobo 4 let.

Kandidati za razpisana dela in naloge morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

- da imajo višjo ekonomsko, upravno ali šolo za organizacijo dela ter 5 let delovnih izkušenj.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 20 dneh po objavi na naslov: PZC, tozda Zavod za socialno medicino in higieno M. Sobota, Arh. Novaka 2 b.

Prijavljene kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 30 dneh po izteku objave

Na podlagi družbenega dogovora o skupnih izhodiščih za oblikovanje cen komunalnih storitev v letu 1986 ter določil pravilnika o oblikovanju cen proizvodov in storitev v tozdu Komunala Murska Sobota je delavski svet tozda Komunala na seji dne 12. 2. 1986 predlagal pobudo za usklajevanje cen. Skupščina sisa za cestno in komunalno dejavnost je sprejela sklep o uskladitvi cen, DS tozda Komunala pa je na svoji seji dne 14. 3. 1986 sprejel

SKLEP

o določitvi cen komunalnih storitev

I. člen

Cene storitev vodovoda, kanalizacije in odvoza smeti so naslednje:

1. VODA	39,— din/m ³
STEVNINA	
— družbeno ali etažno stanovanje	37,— din/mesec
— vodomeri	
Ø 3/4", 1", 5/4", 6/4"	146,— din/mesec
Ø 50	400,— din/mesec
Ø 80	757,— din/mesec

2. KANALIZACIJA

Osnova za obračun je količina porabljene vode iz mest. vodovoda ali količina načrpane vode v lastnem vodnjaku. Če se količina vode ne meri, se uporabi normativ upravljalca kanalizacije

— gospodinjstva 19,— din/m³

— ostali uporabniki 32,— din/m³

Če je odpadna voda bolj onesažena, kot je to določeno, se določijo indeksne točke.

Indeksna točka se obračuna po ceni, 4,30 din/m³ odpadne vode.

3. ODVOZ SMETI

— odvoz smeti od stanovanj 5,40 din/m³

— odvoz smeti od trgovin 16,50 din/m³

— odvoz smeti od delovnih organizacij, ustanov, zavodov 14,50 din/m³

— odvoz smeti od obrtnikov (osnova za obračun je površina poslovnih prostorov) 9,— din/m³

— odlaganje smeti, odpadkov na odlagališču 666,— din/m³

— pokrivanje odpadkov na odlagališču 1.047,— din/m³

— odvoz odpadkov s kesoni

a) s kesoni prostornine 3 m³ 1.611,— din/m³

b) s kesoni prostornine 4 m³ 1.420,— din/m³

c) s kesoni prostornine 5 m³ 1.209,— din/m³

d) s kesoni prostornine 7 in 8 m³ 977,— din/m³

— nastavitve praznega kesona v M. Soboti 1.258,— din/kos

(izven M. Sobote se zaračunava nastavitev po ceni, ki velja za ustrezen kamion)

— če je keson last podjetja SOBOTA, tozda Komunala, so cene višje za 20 odstotkov.

Če se komunalne storitve opravlja izven mesta Murska Sobota, se le-te zaračunavajo po naslednji lestvici:

— oddaljenost do 5 km cena višje za 10 %

— oddaljenost do 10 km cena višja za 20 %

— oddaljenost nad 10 km cena višja za 25 %

2. člen

Ta sklep začne veljati od 1. aprila 1986.

Murska Sobota, 14. 3. 1986

Predsednik DS tozda Komunala:

Štefan ŽEKŠ, I. r.

gorenjevarstroj

Industrija in montaža n. sol. o. Lendava
Industrijska. cesta
Telefon: h. c. (069) 75 271

TOZD TOVARNA VARILNE OPREME

Transformatorji za varjenje
od 120—400 A

Ujemniki za varjenje
od 200—800 A

Polavtomati za varjenje
od 120—800 A

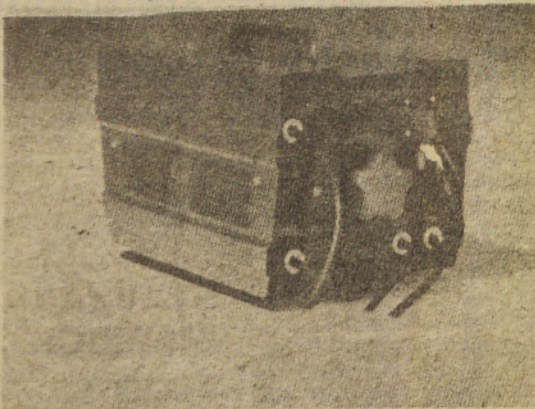
Točkalniki za točkasto varjenje
od 18—40 KVA

Stroji za sočelno obžigalno varjenje
do 48 KVA

Stroj za sočelno vertikalno varjenje betonskega
železa v fazi in na mestu gradnje

Rezalna tehnika

Naprave za mehanizacijo varjenja in linije za varjenje
(inženiring)

TOZD MONTAŽA — PURLEN

Purlen A (predizolirane cevi)
od Ø 21,3—Ø 406 mm

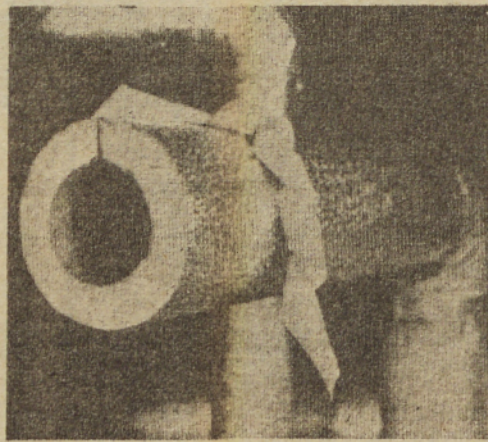
Purlen B (izolacijski plašč)
od Ø 18—Ø 114 mm

Varvent (ventilacijske cevi)
od Ø 83—Ø 1250 mm

Verflex (ekspanzijske posode)

Projektiranje in montaža vodovoda in centralne
kurjave

Projektiranje in montaža cevovodov kotlov,
rezervoarjev in ventilacij

TOZD VARIS

Sanitarne kabine

Kopalnice z WC

Kopalnice brez WC

Kabine za WC

Kabine za tuš

Izdelava betonskih strešnikov in stlemenjakov

Izdelava razne betonske galanterije

PRIPOROČAMO SE S KAKOVOSTNIMI
IZDELKI IN USLUGAMI

Radijski in televizijski spored od 28. marca do 3. aprila

PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK
RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno v petek, 28. marca (mladinska oddaja, Kam konec tedna), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno v soboto, 29. marca (sobotna reportaža, Iskanje-znanje-ustvarjanje), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. DEŽURSTVO: 14. do 16.00 (telefon: 21-232)	RADIO MURSKA SOBOTA 10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne, (kmetijska oddaja, humor), 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. DEŽURSTVO: 9.00 do 13.00 (telefon: 21-232)	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Iz domačega glasbenega arhiva, 16.30 — Aktualno v ponedeljek, 31. marca (športna oddaja, pri-spevek s področja SLO in družbene samozaščite), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno v torek, 1. aprila (pogovor v živo, Predstavljamo vam... ISKRICA), 18.00 — Sotočje, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega programa.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno v sredo, 2. aprila (gospodarska tema, Iz delegatskih klopi), 18.00 — »21-232« — propagandno — glasbena oddaja, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Jazz... jazz... jazz, 16.30 — Aktualno v četrtek, 3. aprila (oddaja o kulturi, IŠCEMO ODGOVORE NA VAŠA VPRAŠANJA), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.
TV LJUBLJANA 9.00 Tednik, 10.00 Kje so vsi tisti ljudje (Rino Chines), glasbena oddaja (do 10.35), 15.50 TV mozaik — ponovitev dopoldanskih oddaj, 17.25 Poročila, 17.30 Pesmi in zgodbe za vas: Tri basni, oddaja TV Zagreb, 17.45 Merlin, 8. del nemške nadaljevanke, 18.10 Ohranitev dediščine: Dolina reke Pesnice, izobraževalna oddaja, 18.40 Risanka, 19.00 Danes; Obzornik ljubljanskega območja, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Avtomanija, 3. del angleške dokumentarne serije, 20.35 Pod krinko — 11. del ameriške nizanke, 21.25 TV dnevnik, 21.45 Odpelji, je rekli!, ameriški film. Oddajniki II. TV mreže: 18.45 Domovino branimo tudi z lepoto, glasbena oddaja, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Iz koncertnih dvoran: Koncert simfoničnega orkestra RTV Ljubljana, posnetek (O. Messiaen: Des Canyons) (samo za LJ 2), 21.45 Premor, 21.50 Nočni kino, 23.25 Nočni spored TV Sarajevo (do ...)	TV LJUBLJANA 11.05 Odpadek surovina — ponovitev 1. dela izobraževalne serije, 11.35 Spoznano, neznan — ponovitev oddaje o znanosti, 12.15 Avtomanija, ponovitev 3. dela angleške dokumentarne serije, 12.40 Poročila (do 12.45), 14.05 Prisluhnimo tišini, oddaja za slušno prizadeje, 14.50 Klovni, romunski mladinski film, 16.30 Vročje poletje, 1. del oddaje iz dokumentarne serije Boj za obstanek, 16.55 Poročila, 17.00 PJ v košarki — 1. tekma četrtfinala končnice, 18.25 Na zvezi, oddaja za stik z gledalci, 18.45 Risanka, 19.00 Danes; V šesti prestavi, 19.30 TV dnevnik, 20.15 Gostilna Košnik, 21.50 TV dnevnik, 22.05 Gideon s Scotland Yarde, angleški film Oddajniki II. TV mreže: 19.30 TV dnevnik, 20.00 Jesenska serenada — V. Trojan: Cesarjev slavec, glasbena oddaja (tudi za JRT 2), 20.25 Feljton, 21.10 Poročila, 21.20 Športna sobota, 21.40 Glasbeni večer: Ob delih W. A. Mozarta (do 23.10)	TV LJUBLJANA 8.55 Poročila, 9.00 Živ-žav, 9.50 Merlin — ponovitev, 10.15 A. Ivanov: Večni klic — 11. del, 11.25 Večer slovenske narodnozabavne glasbe na Bledu: »Savinjskih sedem«, 12.00 Kdor zna, ima, oddaja za kmetovalce, 14.00 Poročila, 14.20 Nikola Tesla — 5. del nadaljevanke TV Zagreb, 15.25 Vera Cruz, ameriški film, 16.55 Poročila, 17.00 Nedeljsko popoldne TV Ljubljana, 18.45 Risanka, 19.00 Danes; Potrošniška porota, 19.30 TV dnevnik, 20.00 G. Mihič: Sivi dom — 12. zadnji del nadaljevanke TV Beograd, 21.00 Športni pregled, 21.45 Jazz na ekranu: Ansambel Quatrebriga, 2. oddaja, 22.05 Poročila. Oddajniki II. tv mreže: 19.30 TV dnevnik, 20.00 Poda-časa 1760—2060, 5. del dokumentarne serije, 20.45 Včeraj, danes, jutri, 21.05 Niccolò Paganini, 1. del sovjetsko -bolgarske nadaljevanke, 22.15 Hit meseca (do 23.05).	TV LJUBLJANA 9.00 Zrcalo tedna, 9.20 Puntarska pesem, 1. oddaja (čb), 10.00 Ljubezan, dokumentarna oddaja, 15.55 TV mozaik — ponovitev dopoldanskih oddaj, 17.30 Poročila, 17.35 Vojna je vojna, 17.50 Lutkomendija — 9. del nadaljevanke TV Novi Sad, 18.15 Videogodba — ponovitev, 18.45 Risanka, 19.00 Danes; Podravske obzornik, 19.30 TV dnevnik, 20.05 H. Wouk: Vihre vojne — 11. del ameriške nadaljevanke, 21.00 Omizje, 23.00 Poročila. Oddajniki II. tv mreže: 8.30 Naš prijatelj Tito, otroška serija, 8.45 Radi imamo živali, otroška serija, 9.00 TV v šoli, 10.35 TV v šoli, 12.30 Poročila, 18.00 Beograjski TV program, 18.55 Premor, 19.00 Indirekt — oddaja o športu, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Prireditelj ob dnevu boja proti raku, prenos s Kolarčeve univerze, 21.00 Včeraj, danes, jutri, 21.20 Dinastija — 92. del ameriške nadaljevanke, 22.10 Znanost	TV LJUBLJANA 9.00 Pred izbiro poklica: Miličnik, 9.30 Človekovo telo: Človek E. 10.00 Slikarstvo XX. Stoletja Umetnost v revoluciji, 15.55 TV mozaik — ponovitev dopoldanskih oddaj, 17.25 Poročila, 17.30 Ringaraja, glasbena oddaja, 17.45 Ta čudoviti notni svet, oddaja TV Sarajevo, 18.45 Risanka, 18.55 Propagandna oddaja, 19.00 Danes Pomurski obzornik, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Ivan Mrak: Blagor premagancev, drama TV Ljubljana, 21.35 Mednarodna obzorja, 22.20 TV dnevnik. Oddajniki II. TV mreže: 8.30 Dokumentarna oddaja za otroke, 9.00 TV v šoli, 10.35 TV v šoli, 12.30 Poročila (do 12.35), 17.25 TV dnevnik, 17.45 Otroška dokumentarna oddaja, 18.15 Mostovi-hidak (samo za LJ 2), 18.45 Smešne zgodbe, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Narodna glasba, 20.45 Zrebanje Lota, 20.50 Včeraj, danes, jutri, 21.05 Po poteh svobode, dokumentarna oddaja, 21.50 Kaj je filit, izobraževalna oddaja (do 22.20).	TV LJUBLJANA 9.00 Prežihov Voranc: Borba na tujih tleh, drama, 9.55 Portret: Tone Stojko (do 10.30), 15.55 TV mozaik — ponovitev, 17.25 Poročila, 17.30 Zlata ptica, 17.45 Ko se korenin zavemo: Velika zmaga, 9. del, dokumentarne serije, 18.40 Risanka, 19.00 Danes, 19.30 TV dnevnik, posavski obzornik, 20.05 Film tedna: Breg, sovjetski film, 22.25 TV dnevnik. Oddajniki II. TV mreže: 8.30 Benji, Zaks in deček iz vesolja, otroška serija, 9.00 TV v šoli, 10.35 TV v šoli, 12.30 Poročila (do 12.35), 17.25 TV dnevnik, 17.45 Benji, Zaks in deček iz vesolja, 18.15 Izobraževalna oddaja, 18.45 Glasba na zaslonu, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Športna sredo — četrt finale evropskih nogometnih pokalov (do 22.30)	TV LJUBLJANA 9.00 Rdeča nogavica, zahodnonemški film (do 10.30), 16.15 Poročila, 16.20 Slovenske ljudske pravljice: O Marku, ki je vilo sesal, 16.35 Potovanje skozi Osončje: Uran, Neptun, Pluton, 13. zadnji del ameriškega niza, 17.05 Delegatska tribuna, 17.35 Risanka, 17.50 Budimpešta: Košarka (M)—PEP — finale — Cibona:Zalgriris, prenos, v odmoru propagandna oddaja, 19.40 Risanka, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Tednik, 21.30 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov, 21.35 F. S. Fitzgerald: Nežna je noč, 4. del angleške nadaljevanke, 22.30 TV dnevnik. Oddajniki II. TV mreže: 8.30 Zavitek za kosilo, TV igra za otroke, 9.00 TV v šoli, 10.35 TV v šoli, 12.15 Poročila (do 12.20), 17.00 TV dnevnik, 17.20 Zavitek za kosilo, TV igra za otroke, 17.50 Košarka — Cibona:Zalgriris, prenos (v odmoru premor LJ 2), 20.00 TV dnevnik, 20.30 Shakespeare na TV: Henrik VIII, drama (do 23.15)
TV ZAGREB PRVI PROGRAM 8.25 Tv v šoli, 12.35 Ponovitev, 15.00 Tv v šoli, 16.00 Dober dan, 17.25 Kronika reških občin, 17.45 Otroški in mladinski spored, 19.05 Tv koledar, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Vojne vihre, 20.55 Večer z Ibricom Jusićem, 21.40 Dnevnik, 21.55 Kulturni magazin.	TV ZAGREB PRVI PROGRAM 9.00 Tv v šoli, 12.55 Kritična točka, 13.25 Nogomet: OFK Beograd—Dinamo, 15.15 Vaterpolo: Kotor—Partizan, 16.45 Poročila, 16.50 Tv koledar, 17.00 Košarka: 18.30 To, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Agatha (film), 21.40 Dnevnik, 21.55 Spored ob koncu tedna.	TV ZAGREB PRVI PROGRAM 10.20 Poročila, 10.30 Nedeljsko popoldne, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Jugoslavija, dober dan, 14.00 Mali koncert, 14.15 Skrivnost Črnega zmaja, 15.15 V nedeljo, 17.05 Krištof Kolumb (film), 18.55 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Sivi dom, 21.00 Športni pregled, 21.45 Potopis, 22.15 Dnevnik, 22.35 Tv galerija.	TV ZAGREB PRVI PROGRAM 14.00 Otroški in mladinski spored, 17.45 Tv kukalo, 18.30 Cesta lip, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Enodejanka, 21.00 10 let pesmi, 22.30 Večer z Placidom Domingom.	TV ZAGREB PRVI PROGRAM 8.30 Tv v šoli, 13.50 Ponovitev, 15.10 Tv v šoli, 16.00 Dober dan, 17.25 Kronika osijeških občin, 17.45 Dok. serija, 18.15 Tokovi samoupravljanja, 18.45 Številke in črke (kviz), 19.05 Tv koledar, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Notranjepolitična oddaja, 21.00 Quamada (film), 22.30 Dnevnik.	TV ZAGREB PRVI PROGRAM 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitev, 13.05 Poročila, 16.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Lady Oskar (film), 22.15 Videoteka.	TV ZAGREB PRVI PROGRAM 8.30 Tv v šoli, 13.40 Ponovitev, 14.55 Tv v šoli, 16.00 Dober dan, 17.25 Kronika splitskih občin, 17.50 Košarka: Cibona—Zalgriris, 19.30 Tv koledar, 19.40 Risanka, 20.00 Dnevnik, 20.30 Politični magazin, 21.30 Izbrani trenutki, 21.40 Zabavna oddaja, 22.25 Dnevnik.
TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitev, 13.10 Poročila, 14.00 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Blagoslov zemlji (tv igra), 21.50 Vzporednost trenutka (tv film). Drugi program 19.30 Čas v sliki, 20.15 Neznane globine, 21.15 Čas v sliki, 21.35 Kulturni žurnal, 21.45 Šport, 22.30 Zaslona (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.35 Ponovitev, 13.10 Poročila, 14.00 Otroški in mladinski spored, 18.00 Tedenski tv spored, 18.25 V soboto zvečer, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Monturski čar, 21.50 Kabaret, 22.50 Ameriška glasbena lestvica, 23.35 Zahodno od Santa Fe.	TV AVSTRIJA Prvi program 10.25 Religija, 12.00 Pappežev velikonočni nagovor, 12.30 Usmeritev, 14.00 Otroški in mladinski spored, 17.40 Klub seniorjev, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Puccini (film), 22.10 Avstrijske dragocenosti, 22.15 Na ljubezen in smrt (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 19.30 Čas v sliki, 20.15 Mesto zločina, 21.55 Zemlja živi, 22.40 Šport, 23.00 Valdez prihaja (film), 0.15 Sex v postelji (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitev, 13.10 Poročila, 14.00 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Prednost, 21.15 Dallas, 22.00 Bližnji posnetek, 23.15 Kobra, prevzemite (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 17.00 Vedno ta televizi-ja... 17.30 Dežela in ljudje, 18.00 Svet živali, 18.30 Linija Onedin, 19.30 Šport, 21.15 Čas v sliki, 21.35 Kulturni žurnal, 21.45 Zvezdna televizija, 22.30 Budimpeštanska legenda (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitev, 13.15 Poročila, 16.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Dalli, dalli, 21.50 Vzdevek — Schlier, 23.20 Slehernikovo ogledalo.
TV MADŽARSKA 9.00 Šolska TV, 9.40 Upokojenski dopoldan, vmes: Sokol v orlovem gnezdu; Se še spominjaš? 14.50 Šolska TV, 15.50 Poročila, 15.55 TV spored za 3 dni, 16.00 Strategija zmage, 9. del, 17.15 Jezikovne uganke, 18.00 Okno, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Kramljanje, T. Vitray, 21.45 La Capella gostuje v Budimpešti, 21.45 Rutinsko delo, kriminalka, 23.20 TV dnevnik, himna.	TV MADŽARSKA 8.30 Naš ekran, 9.10 Za otroke, 11.05 Ponovitev, 15.20 Potuj z nami po Madžarski, 16.00 Poročila, 16.05 Začimbe, klinčki, 16.35 Mo-da '86, 17.25 Luči Birminghama, 18.10 Pravni primeri, 18.50 Cepljenje proti tetanusu, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Pesem za vsakogar, 20.05 Televariete, 21.35 Predsednikova ugrabitev, kanadski film, 23.25 TV dnevnik, himna.	TV MADŽARSKA 8.30 Spored za otroke, 10.35 Goli, 1. del, 14.30 Po-je Istvan Horvath, 14.50 Velikonočni običaji, 15.00 Fantastična teta, 1. del, 15.50 Oglejmo si skupaj, 16.25 Zgodovinske zasebne zadeve, madž. film, 18.00 Delta, 19.00 Teden, aktualne reportaže, 20.00 Poročila, 20.05 Bobby Deerfield, ameriški film, 22.10 Pasijon, dramatična plesna igra, 22.50 Poročila, himna.	TV MADŽARSKA 8.30 Prevratanje, 9.05 Za otroke, 11.40 Goli, 2. del dokumentarnega filma, 14.30 Poročila, 14.35 Fantastična teta, 2. del, 15.30 Ljubezan, spored Marte Sebestyen, 16.00 Veliki testament: F. Villon, 16.55 Jes-sejska drevesa, 17.05 SP v umetnostnem drsanju, pon-gale, 18.55 Poročila, 19.00 Risanka, 19.10 Puščavski show, amer. film, 20.45 Kabaret, 22.00 Mexico '86, 22.25 Jazz, 23.00 Poročila, himna.	TV MADŽARSKA 9.00 Šolska TV, 9.55 Filmski program, 10.55 Mlekar, tv filme, 15.45 Šolska TV, 16.25 Poročila, 16.30 TV spored za 3 dni, 16.35 Kratki film, 17.15 Tikajmo se; aktualni problemi mladih, 18.10 Diagnosta, reportaže, 18.30 Industrijski svet, 18.50 Mini studio, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Parnska kartuzija, 5. del, 21.00 Studio '86, 22.00 Dokumentarni film, 22.40 TV dnevnik, himna.	TV MADŽARSKA 9.00 Šolska TV, 9.25 Delta, 9.50 Čao, mami; notranjepolitični spored, 10.20 Zastojkarji, TV igra, 15.55 Šolska TV, 16.40 Poročila, 16.45 Kviz iz matematike za solarje, 17.20 Mi in računal-niki, 17.55 Zgodovina madžarskega letalstva, 1. del, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Naše stoletje, 11. del dokumentarne serije, 21.10 Umetnina tedna, 21.20 Hiša Molitor, TV igra, 22.45 TV dnevnik, himna.	TV MADŽARSKA 3. APRILA — ČETRTEK: 9.00 Naj bo mir! Spomin-ski spored ob 4. aprilu, 9.30 Metuljček, TV film, 10.45 Filmski program, 15.10 Poročila, 15.15 Zgodovina madžarskega letalstva, 2. del, 16.15 Za najstnike, 17.00 TV borza, 17.10 Pop-evkarska TV lestvica, 19.10 Praznično voščilo ob dnevu osvoboditve, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Omama, TV igra, 21.15 Panorama, zunanja politika, 22.20 TV dnevnik, himna.
TV KOPER 14.15 TV novice, 14.25 Uboga Klara, tv film, 15.10 Film: Kleopatra Jones in zlati casino, 16.45 Risanka, 17.00 Košarka — Jugoslovansko prvenstvo, 18.30 Šepec srnega sveta, dok. 18.55 Tv novice, 19.00 Dokumentarec, 19.30 TVD — stičišče, 19.50 Po sledih prednikov — dokumentarec, 20.30 Devet simfonij Ludwiga van Beetho-va, Dunajski filharmonični orke-ster — dirigira Leonard Bernstein, predstavlja Maximi-lian Šell, simfonija št. 8, 22.00 TVD — vsedanes, 22.15 Umetnostno drsanje: Ženeva — svetovno prvenstvo, 23.15 Čar nedrvidenega, tv film, 23.40 Zdravnik in pacient, medicinska oddaja	TV KOPER 14.15 Tv novice, 14.25 Uboga Klara, tv film, 15.10 Film: Nekoč je bil kifelij, 16.45 Otroški program: Risanke; Narednik Preston, tv film; Osamljeni jezdec, tv film, 18.30 Z ljubeznijo, tv film, 18.55 Tv novice, 19.00 Odprta meja, oddaja v slovensčini, 19.30 TVD — stičišče, 19.50 Odprta meja, oddaja v slovensčini, 19.30 TVD — vsedanes, 20.30 Narednik Preston, tv film, 17.50 Košarka: Zalgriris—Cibona; (tv novice — med odmorom, 19.15 Odprta meja, oddaja v slovensčini, 19.30 TVD — stičišče, 19.50 Muzeji in galerije Slovenije, 20.30 Film: Matalo, 22.10 TVD — vsedanes, 22.25 Eurogol, 23.00 Okrogla miza kongres PC1	TV KOPER 12.15 Primomercato — pred-stavitev in prodaja, 15.00 Verdi — 1. del — ponovitev, 16.40 Ri-sanke, 17.30 Narednik Preston, tv film, 18.00 Osamljeni jezdec, tv film, 18.30 Šepec srnega sveta, dok. 19.00 Colonel March, tv film, 19.30 Sivi dom, tv nadaljevanke, 20.30 Umetnostno drsanje: Ženeva — finalna revija, 22.00 Film: Tatort — na mestu zločina, 23.30 Čar nedrvidenega, tv film.	TV KOPER 14.15 Tv novice, 14.25 Uboga Klara, tv film, 15.10 Zdravnik in pacient, medicinska oddaja, 15.45 Glasbena oddaja, 16.30 Otroški program: Risanke; Opera narave, dokumentarec, 18.00 Zdravnik in otrok, nasveti pediatrov — oddaja v živo, 18.55 Tv novice, 19.00 Odprta meja, oddaja v slovensčini, 19.30 TVD — stičišče, 19.50 Vse knjige, 20.30 Športni pregled, 21.00 Film: Nekoč je bil kifelij — 1. del, igrajo: Mireille Darc, Nanni Loy, režija: G. Launter, 22.00 TVD — vsedanes, 22.10 Nekoč je bil kifelij — nadaljevanje, 22.40 Delta, dokumenta-rec.	TV KOPER 14.15 Tv novice, 14.25 Uboga Klara, tv film, 15.10 Film: Nekoč je bil kifelij, 16.45 Otroški program: Risanke; Narednik Preston, tv film; Osamljeni jezdec, tv film, 18.30 Z ljubeznijo, tv film, 18.55 Tv novice, 19.00 Odprta meja, oddaja v slovensčini, 19.30 TVD — stičišče, 19.50 Rokomet, 20.30 Marco Polo — 3. del — v nadaljevan-ku, 21.55 TVD — vsedanes, 22.10 Oblast in družba, doku-mentarec, 23.00 Košarka — ju-goslovansko prvenstvo play off	TV KOPER 14.15 Tv novice, 14.25 Uboga Klara, tv film, 15.10 Film: Nekoč je bil kifelij, 16.45 Otroški program: Risanke; Narednik Preston, tv film; Osamljeni jezdec, tv film, 18.30 Z ljubeznijo, tv film, 18.55 Tv novice, 19.00 Odprta meja, oddaja v slovensčini, 19.30 TVD — stičišče, 19.50 Rugby time, 20.30 Nogomet: Pokal Evrope, 22.15 TVD — vsedanes, 22.30 Film: Wisky da, rakete ne	TV KOPER 14.15 Tv novice, 14.25 Uboga Klara, tv film, 15.10 Film: Wisky da, rakete ne, 16.50 Otroški program: Risanke; Narednik Preston, tv film, 17.50 Košarka: Zalgriris—Cibona; (tv novice — med odmorom, 19.15 Odprta meja, oddaja v slovensčini, 19.30 TVD — stičišče, 19.50 Muzeji in galerije Slovenije, 20.30 Film: Matalo, 22.10 TVD — vsedanes, 22.25 Eurogol, 23.00 Okrogla miza kongres PC1

TATVINE IN PRETEP

V prejšnjem tednu ni bilo večjih prometnih nesreč, med tem ko tatovi niso počivali.

V stanovanje Terezije Lapajne iz Bratonec 5 sta vlomila romska otroka, H. R. in O. D. Iskala sta denar in druge dragocenosti. Ker iskanega nista našla, sta iz obzornosti razrezala oblačila, kavč, divan in posteljnino ter razdejala stanovanje. Naredila sta za 200 tisoč dinarjev škode.

V noči na 20. marec je do sedaj neznan storilec vlomil v priročni skladišče pri bolnici v Račkicu, last delovne organizacije Tapetnik iz Maribora. Ukradel je

vibracijski stroj, vreden 120 tisoč dinarjev.

11. 3. pa je bil ukraden tudi avtoradio iz tovornega avtomobila Antona Škaliča iz Male Polane 7, ki je bil na popravilu v delovni organizaciji Avtoradgona. Storilec je lastnika oškodoval za 25 tisoč dinarjev.

Od 1. 1. 1985 do 17. 3. 1986 je Rajko Padovnik, skladiščnik delovne organizacije Radenska, postopoma odnašal vodovodni material in ga prodajal obrtnikom in sušmarjem. Nekaj tega materiala pa so mu delavci milice zasegli. S tem početjem je de-

lovno organizacijo oškodoval za 101 tisoč dinarjev.

Ludvik Orgolič iz Zasadov 26 pa je 22. 3. na postaji milice v Lendavi prijavil, da je bil roparsko napaden pri vasi Trnje. Romi Marjan Horvat, Zvonko Oršuš iz Gomilice 58 in Š. K. iz Trnja 155 a so mu, potem ko so ga zvalili iz Murske Sobotice, odvzeli 32 tisoč dinarjev, ročno uro, izpolniti pa je moral še tri črke Ljubljanske banke, za vsakega Roma po šest tisoč din. Nekaj denarja, uro in ček so delavci mi-

lice odvzeli omenjenim Romom. 20. 3. ob osmi uri se je zgodila delovna nezgoda pri črpanju gnojnice v cisterno. Martinu Puhanu iz Bogojine 79 je kardanjska os hudo poškodovala desno nogo. Zdravi se v soboški bolnišnici.

Zaradi hude telesne poškodbe pa se zdravi tudi Andrej Pintarič iz Hrastja—Mote. Na plesni prireditvi v vaškem domu na Kapeli je prišlo do preprija in nato do pretepa med njim in Srečkom Bračkom. Srečku sta se pridružila tudi Franc in Jože Pertoci iz Grabonoša. Vsi trije so Andreju prizadejali hude telesne poškodbe.

Razpisna komisija Srednješolskega centra tehniško-pedagoške usmeritve Murska Sobota razpisuje na podlagi 151. in 156. a člena Statuta SCTPU M. Sobotica prosta dela in naloge:

Vodij vzgojno-izobraževalnih enot za:

- vodjo kovinskopredelovalne usmeritve
- vodjo tekstilnotehnološke usmeritve
- vodjo pedagoške in naravoslovno-matematične usmeritve

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje:

- da je učitelj ali sodelavec v srednji šoli z visoko izobrazbo v svoji smeri,
- da ima najmanj 3 leta delovnih izkušenj v vzgojno-izobraževalnem delu in opravljen strokovni izpit.

Rok prijave je 8 dni. O izbiri bomo kandidata obvestili 15 dni po izteku razpisnega roka.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev za razpisana dela in naloge pošljite na naslov: SREDNJEŠOLSKI CENTER TEHNIŠKO-PEDAGOŠKE USMERITVE — RAZPISNA KOMISIJA ZA VODJE, Murska Sobota, Naselje V. Vlahoviča 12.

SOZD INTEGRAL, PTP AVTORADGONA, n. sol. o., Gornja Radgona, Ljutomerska 29, tozđ Proizvodnja nadgradenj, objavlja prosta dela in naloge

Vodje proizvodnje

Pogoji:

- visoka ali višješolska izobrazba strojne ali organizacijske proizvodne smeri
- 4 leta delovnih izkušenj
- izpit iz varstva pri delu

Za objavljena prosta dela in naloge združujemo delo za nedoločen čas.

Kandidate vabimo, da pošljejo prijave z opisom dosedanjega dela in z dokazili o strokovnosti kadrovske službi delovne organizacije v 8 dneh po objavi.

Prijavljane kandidate bomo obvestili o opravljeni izbiri v roku, določenem s samoupravnim splošnim aktom delovne organizacije.

za gradnjo kirurgije

Marija Šebjan, Gregorčičeva 18, M. Sobotica (namesto venca na grob pok. mame Petra Gumilar, Murska Sobota) — 3.000.— din; Fanika Stanjko Ljutomer (namesto venca za Anico Perša, Babinci) — 2.000.— din; Društvo upokojencev Murska Sobota (namesto venca na grob umrlih članov: Ludvika Kuharja, Pucenci 59; Karla Sukiča, Pucenci 52; Aleksandra Harija, Križevci v Prekmurju 178; Jožefa Farteka, Otovci 77; Marije Vrabl, Tropovci 20; Štefana Rožmana, M. Sobotica, Čopova ul. 12; Karoline Pintarič, Martjanci; Ane Cmor, Martjanci; Rozalije Šadt, Ropoča 15; Alojza Tanacka, M. Sobotica, Štefana Kovača 19) — 15.000.— din; Družina Štefana Smodiša, Gornja Radgona (namesto šopka na grob pok. Janeza Kučana, Panovci) — 2.000.— din; Družina Perš, Šalovci 168 (namesto šopka pok. Janeza Kučana, Panovci) — 2.000.— din; KS Dokležovci (namesto venca na grob pok. Štefana Klemenčiču, Dokležovci) — 5.000.— din; Potrošnik OOS TO Merkur (namesto venca na grob očetu Štefana Banka, M. Sobotica) — 3.000.— din; Družina Mandič, Naselje Prekmurske brigade 26 (namesto venca na grob pok. Evgenije Gumilar) — 2.000.— din; Družina Rengeo, Naselje prekmurske brigade 24 (namesto venca na grob pok. Evgenije Gumilar) — 2.000.— din; OOS Občine Murska Sobota (namesto venca na grob pok. matere Petra Gumilarja) — 3.000.— din; Anica Čahuk, Murska Sobota (namesto venca za pok. Lojzeta Tanacka) — 3.000.— din; OOS LIV TOZD Oprema in orodja Rogoševci (namesto venca na grob pok. očetu sodelavca Dušana Kalamarja, Matjaševci) — 3.000.— din; Žuza Zelko, Cankarjeva 64, Murska Sobota (namesto cvetja pok. Lini Pintarič, Martjanci) — 1.500.— din; Pomurska rokometna zveza Murska Sobota (namesto cvetja pok. Mateju Klopčiču iz Gornje Radgone) — 3.500.— din; OOS Tov. mlečnega prahu Murska Sobota (namesto venca očetu Štefke Karas, St. Rozmana 8, M. Sobotica) — 5.000.— din; Osnovna šola 17. oktober Beltinci (namesto venca za pok. Terezijo Kustec, mamo Terezije Gjergjek) — 2.500.— din; Bivši sodelavci »Mura« — računovodstvo (namesto venca za pok. Ido Poredoš, M. Sobotica, St. Povača 1) — 17.500.— din; Družina Vitez, St. Kuzniča 25, M. Sobotica (namesto venca na grob pok. sorodnika Štefana Banka, Sebeborci) — 5.000.— din; Andrej Rošker, M. Sobotica, Mladinska 22 a (namesto cvetja za Jožeta Podleska, sodnika iz M. Sobotice) — 10.000.— din; Jojanka Novak, Suhi vrh 8 (namesto šopka na grob Ivanu Sukiču iz Bokrač) — 2.500.— din; OOS Osnovne šole »Miško Kranjec« Velika Polana (namesto venca na grob pok. mami Rozine Žalik, Velika Polana) — 3.000.— din; Sodišče združenega dela v Murski Soboti (namesto venca na grob pok. Jožeta Podleska) — 5.000.— din; Feri Šiftar, Kocljeva 2, M. Sobotica (namesto cvetja na grob Zorkove mame) — 4.000.— din; ZD Murska Sobota — Šolski dišpanzer (namesto venca na grob pok. matere dr. Jožeta Zorka) — 5.500.— din; Marija Jonas, Adrijanci 43 (namesto venca na grob pok. Jožeta Podleska) — 3.000.— din; Loterija Slovenije, Ljubljana (namesto venca na grob ob smrti očetov. Angele Smolko) — 10.000.— din; Družina Šarkanj in Kolbi, Prežihovala 4 (namesto venca za Jožeta Podleska, Fopitarjeva, M. Sobotica) — 5.000.— din; Vilko dr. Beguš z družino, St. Kovača 35, M. Sobotica (namesto cvetja na grob pok. Jožeta Podleska, M. Sobotica) — 5.000.— din; Obrtno združenje Murska Sobota (namesto venca pok. obrtniku Feriju Vrečiču, M. Sobotica) — 3.000.— din; ABC Pomurka DO Agromerur Murska Sobota (namesto venca na grob pok. Franca Vrečiča) — 2.000.— din; Potrošnik OOS TO Izbira Murska Sobota (namesto venca na grob pok. očetu Helene Hartman) — 3.000.— din; Potrošnik OOS TOZD Izbira Murska Sobota (namesto venca na grob pok. materi Pavla Šadla, Cankova) — 3.000.— din; OOS Mlinopek Murska Sobota (namesto venca pok. očetu Jožeta Triplana) — 3.000.— din; Družina Viktorija Tkalca, Beltinci (namesto venca na grob pok. očetu Zvonka Balantiča) — 2.000.— din; Ivan in Franc Jerabic, Odranci (namesto venca za Milana Balantiča iz Lendave) — 5.000.— din; Marija Bunderla, Šulinci 2 b (namesto cvetja na grob pok. Janeza Časarja, Petrovci) — 1.500.— din; Družina Čor, Noršinci 40 (namesto cvetja na grob pok. Viktorija Cera, M. Sobotica) — 2.000.— din; Družina Ščavničar, Oktobrske revolucije 1 (namesto cvetja na grob pok. Viktorija Cera, Košičeva 5 Murska Sobota) — 2.000.— din; Erna Brumen, Naselje ljudske pravice 27 (namesto cvetja na grob pok. Frančiške Ficko, Večeslavci) — 5.000.— din; Družina dr. Loperta, Titova 17, M. Sobotica (namesto cvetja na grob pok. Katarine Cipot, M. Sobotica) — 3.000.— din; SGP Pomurje, M. Sobotica (namesto cvetja na grob pok. Antona Lupše, Maribor) — 8.500.— din; Družina Škrilec-Horvat, Markišavci (namesto cvetja na grob pok. Ane Rumič, Tešanovci) — 2.000.— din; Rumič Jožica, Moravske toplice (namesto cvetja na grob pok. Ane Rumič, Tešanovci) — 2.000.— din; Družina Šiplič, Gorica 22, Pucenci (namesto cvetja na grob pok. Eleka Smodiša, Stanjevci) — 2.000.— din; Družina Darinke Klepec, Šarkanj, Tomšičeva 12, M. Sobotica (namesto cvetja Janka Lešnika, Razlagova, M. Sobotica) — 2.000.— din; Družina Aleksandra Šarkanja, Tomšičeva 12, M. Sobotica (namesto cvetja na grob pok. Viktorija Cera, Košičeva M. Sobotica) — 2.000.— din; Družina Aleksandra Šarkanja, Tomšičeva 12 Murska Sobota (namesto cvetja na grob pok. Franca Škodnika, Lendava) — 2.000.— din; Frida in Vili Peček, Murska Sobota (namesto cvetja na grob pok. Janka Lešnika, M. Sobotica) — 3.000.— din; Franc Banko, Pucenci (namesto cvetja na grob pok. Ludvika Balerja) — 2.000.— din; Martin Balazič, Moščanci 47 (namesto cvetja na grob pok. Janka Lešnika, M. Sobotica) — 2.000.— din; Ludvik Lipič, St. Kovača 5 (namesto cvetja na grob pok. Štefana Rožmana, Čopova) — 2.000.— din; Pevo žalostink, Zenkovci (namesto cvetja na grob pok. Elizabete Šiftar, Zenkovci) — 2.000.— din; Gizela Vratarič, Martjanci 69 (namesto cvetja na grob pok. Helene Flisar, Brezovci) — 2.000.— din; Terezija Norčič, Martjanci 77 (namesto cvetja na grob pok. Ane Romič, Tešanovci) — 2.000.— din; Šarlota Šavel, Martjanci 29 (namesto cvetja na grob pok. Karoline Pintarič, Martjanci) — 3.000.— din; Gorenje Elrad, Gornja Radgona (namesto cvetja na grob pok. Alojza Divjaka, Mursčak) — 3.000.— din; Gorenje Elrad, Gornja Radgona (namesto cvetja na grob pok. Ivana Verzela, Selišči) — 3.000.— din; Gorenje Elrad, Gornja Radgona (namesto cvetja na grob pok. Ivana Verzela, Selišči) — 2.000.— din; Alojzija Filipič, Brezovci 3, p. Pucenci (namesto cvetja na grob pok. Helene Flisar, Brezovci) — 2.000.— din; Bela Sever, Pečarovi 10, p. Mačkovi (namesto cvetja na grob pok. Bela Sapača, Žepovci, 69253 Apače) — 2.000.— din; Družina Šantavec, Pečarovi 45, p. Mačkovi (namesto cvetja na grob pok. Bela Sapača, Žepovci, 69253 Apače) — 2.000.— din; RK Rogoševci (namesto cvetja na grob pok. Marije Holsedl) — 2.000.— din; Kolektiv šole Fokovci (namesto cvetja na grob pok. Janeza Kučana) — 5.000.— din; Učenci šole Fokovci (namesto cvetja na grob pok. Janeza Kučana) — 3.000.— din; Ema Ferencik z družino, Tešanovci 103 (namesto cvetja na grob pok. sorodnika Geza Bertalanica) — 2.000.— din; Matija Tlišarič, St. Kuzniča 6, M. Sobotica (namesto cvetja na grob pok. Jožetu Podlesku) — 2.000.— din; Občinski komite ZKS Murska Sobota — KS Park (namesto venca za pok. Ido Poredoš, M. Sobotica) — 4.000.— din; Občinski komite ZKS Murska Sobota — KS Park (namesto venca za Jožeta Podleska, M. Sobotica) — 4.000.— din; Osnovna šola Tišina (namesto venca na grob pok. mame sodelavka Anice Ignič in Helene Senčur) — 10.000.— din; Osnovna šola Ivan Cankar, Ljutomer (namesto venca pok. Slavice Kolarič) — 5.000.— din; Gospodarska zbornica Slovenije DS strokovnih služb Ljubljana (namesto venca za pok. mamo Štefana Mozerja) — 6.000.— din; Greta Varga, Murska Sobota (namesto venca za pok. Evgenijo Gumilar) — 2.000.— din; Alojz Kovač Šalovci (namesto cvetja pok. Franca Vrečiča) — 2.000.— din; Sodelavci KRKE TOZD ISIS Ljutomer (namesto venca pok. sestri Stanka Vreča iz Babince) — 6.000.— din; Družina Franca Fujsa, M. Sobotica, Kroška 57 (namesto venca Jožeta Krčmarja iz Izakovec) — 2.000.— din; Viljem Žižek, M. Sobotica (namesto cvetja za pok. Jožeta Podleska) — 3.000.— din; Družina Jakšič, Dol Bistrica 37 (namesto venca na grob pok. Vesne in Marka dr. Godina) — 14.000.— din; Jojanka Novak, Suhi vrh 8 (namesto cvetja na grob pok. botra Jožefa Flisarja, Tešanovci) — 3.000.— din; Društvo upokojencev, Krog (namesto venca za pok. Marijo Senčar) — 1.500.— din; Panonija — komercialni sektor — sodelavci (namesto venca pok. očetu Milana in Zvonka Balantiča) — 10.000.— din; Družina Janeza Šafarika, Beltinci (namesto venca na grob pok. očetu Vilija Vrbnjaka) — 4.000.— din; Karel in Fani Balaje, St. Kovača 26, M. Sobotica — 20.000.— din; OORK M. Sobotica KO RK PARK M. Sobotica — 20.000.— din; Alojz Trajbarič — 1.820.— din; Športno društvo Čepinci — 10.000.— din; Aktiv žensk Fikšinci — 5.000.— din;

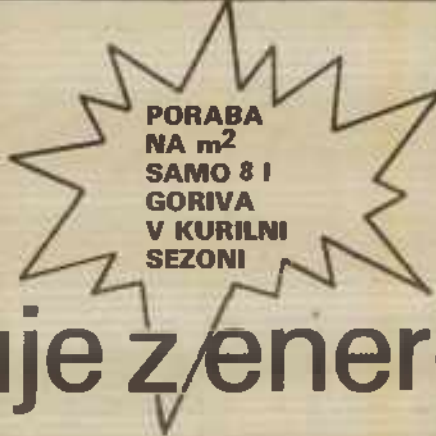
krvodajalci

BOREČA: Franc Pasičnjek (2), Štefan Bagar (6), Neža Bedek (21), Evgen Bedek (7), Karel Bedek (12), Terezija Ficko (6), Dragica Ficko (8), Jože Ficko (4), Štefan Horvat (10), Franc Kozar (4), Roman Pasičnjek (12), Milan Prosič (5), Dragica Prosič (4), Bela Prosič (10), Marjana Bedek (2), Anton Sukič (5), **MARTINJE:** Frica Bedek (10), Jože Čerpnjak (10), Robert Čerpnjak (5), Zlatica Kozar (4), Avgust Kozar (3), Lovrenc Sukič (6), Drago Sukič (5), Jože Sukič (6), Lidija Sukič (9), Janez Sukič (7), **NERADNOVCI:** Ludvik Balez (9), Ludvik Bagar (17), Emilija Balez (10), Karel Balez (10), Štefan Balez (10), Emilija Balez (9), Irma Belek (13), Gizela Barbarič (14), Emilija Graber (9), Terezija Horvat (5), Jojanka Karba (16), Terezija Kovač (10), Vladimir Kuronja (9), Emilija Kuronja (13), Jože Kuronja (6), Emilija Zrinski (13), Štefan Zrinski (11), Aleksander Balez (15), Vladimir Benko (8), **ŽENAVLJE:** Irena Šebjančič (6), Zorica Kerčmar (5), Jože Kerčmar (16), Viktor Časar (19), Cvetko Bagar (2), Štefan Bagar (1), Franc Balaško (9).

MURA: Olga Premoša (7), Andrej Horvat (4), Miran Pajek (4), Slavica Gostonj (7), Štefan Kozar (13), Marjan Jakob (25).

ABC POMURKA: Drago Habot (21), Karel Sinic (24), Slavko Jeneš (4), Srečko Vojevec (15).

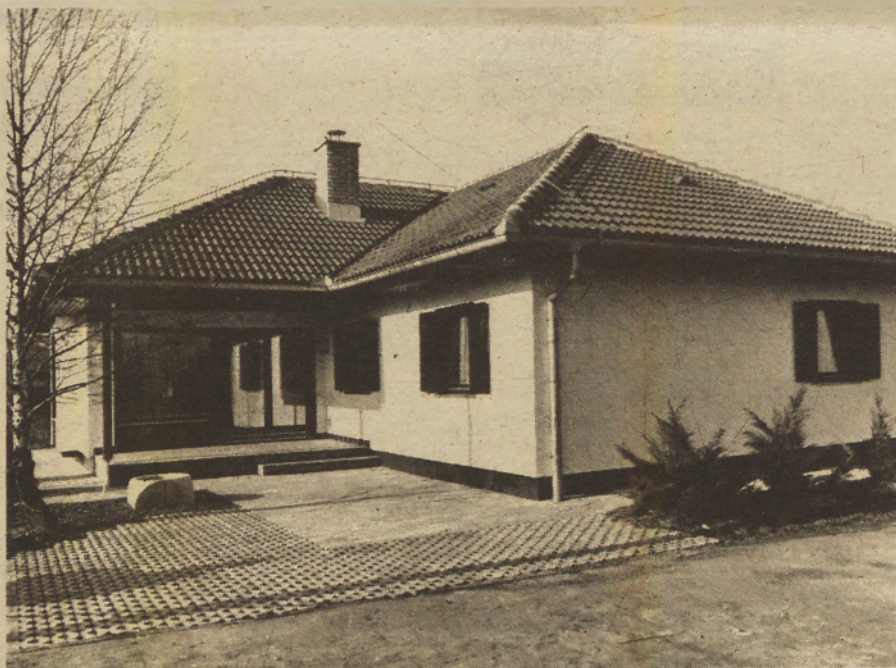
VOJNA POŠTA: Borut Gorup (9), Zlatko Mitrovič (1), Isen Maškuli (1). **KRVODAJALCI OD DRUGOD:** PUCENCI: Jože Ošljaj (77). **PANONIJA:** Rudi Šlemer (8). **PTT:** Marjan Bokan (14). **BLISK:** Franc Semenič (29). **BEZNOVCI:** Ludvik Rujs (12), PZC: Dr. Fodor Gustav (6).

hiša, ki varčuje z energijo

Naša vzorčna hiša TIP 502 je postavljena v Marlesu, 62000 Maribor, Limbuška cesta 2.

Odprta: vsak delavnik in v soboto od 6. do 14. ure v torek pa od 6. do 16. ure

To kar so bile za marsikoga včeraj še samo sanje, smo v Marlesu uresničili. S povečano izolacijo in trislojno zasteklitvijo naših hiš ter drugimi tehničnimi izboljšavami nam je uspelo zmanjšati porabo gorilnega olja na samo 1000 litrov letno.

Prepričajte se sami. Obiščite našo vzorčno hišo Marles; postavili smo jo, da bi se o vsem prepričali in se lažje odločili. Hiša je komfortno opremljena — pridite, mogoče boste dobili tudi idejo za opremo svojega lastnega stanovanja.

Če želite izvedeti kaj več, nam pošljite izrezan kupon na naslov MARLES, TOZD INŽENIRING, 62000 MARIBOR, LIMBUŠKA C. 2. Poslali vam bomo prospekte ali pa katalog naših montažnih hiš. Lahko nas tudi pokličete po telefonu (062) 39-441.

Prosim, pošljite mi informacijo o Marlesovih hišah

prospekte — brezplačno

katalog Montažna gradnja zaščitna vrednost 200 din plačilo po povzetju — v tujino katalog ne pošiljamo

ime in priimek,

kraj in poštna številka,

ulica

VESTNIK

prodam

KOSO ZA ZETOR 47 ali 49, novo, prodam. Vlado Karlo, Grabonca 33, p. Videm ob Ščavnici. GR-12579

FIAT 132, star šest let, dobro ohranjen, prodam. Informacije po telefonu: (069) 74-712, po 15. uri. GR-12580

ZAMRZOVALNO OMARO OBODIN, 120 l, prodam. Telefon: 74-528. GR-12581

TRAKTOR GOLDONI, dizel, 14 KS, s frezo in prikolično prodam. Karoly Biro, Dolga vas 21 b. LE-10084

GOLF J, letnik 1977 (avgust), prodam. Informacije: telefon (069) 81-751. IN-18916

CISTERNO, 2200 l, in ZASTAVO 750 z rezervnimi deli ter dve gumy 165-13, prodam. Branko Petovar, Stara Nova vas 34, p. Križevci pri Ljutomeru. IN-18918

GRADBENO PARCELO PRODAM. Rakičan, Zvezna 15. M-1268

MOPED 15 SLC, star pet mesecev, in dve čistokrvni nemški ovčarki z zelo dobrim rodovnikom prodam. Anton Idič, Bakovci, Mladinska 32. M-1295

SENO IN OTAVO, balirano, ugodno prodam. Šalamenci 76. M-1296

ŠTIRI KOLESNA S PLATIŠČI (175 x 14), prodam. Jerebic, Ivanci 83. M-1297

SENO, večjo količino, prodam. Renkovič 127. M-1298

HIŠO V MARIBORU, s kovinarsko delavnico in dovoljenjem za gostinsko obrt, prodam. Ponudbe pod geslom: »DVE PANOGI« na upravo lista. IN-1891

ŠTAREJŠO HIŠO Z NOVEJŠIM GOSPODARSKIM POSLOPJIEM in 1,36 ha zemljišča ob asfaltni cesti, na ravnini, blizu Ljutomera prodam ali dam v najem. Ponudbe pod »POŠTENOST« na upravo lista. IN-18893

ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK ugodno prodam. Kroška 23. M-1302

DIANO, letnik 1977, registrirano do februara 1987, prodam. Telefon: 23-368. M-1305

ENODRUŽINSKO STANOVANJE, v odličnem stanju, zelo ugodno prodam. Naslov v upravi lista. M-1306

PRIKOLICO ZA OSEBNI AVTO prodam. Pečuh, Stara 8, M. Sobota. M-1307

LETKO KABINO ZA TRAKTOR ŠTORE IN SVINJO ZA ZAKOL, 140 kg, prodam. Ivanovič št. 41. M-1308

NIZKOTLAČNO STISKALNICO ZA SENO IN SLAMO ter nakladalec za gnoj, zadnji, prodam. Kučan, Lucova 32. M-1310

KOMBINIRAN OTROŠKI VOZIČEK (globok-športni), prodam. Telefon: 24-479. M-1312

POHIŠTVO ZA SPALNICO UGODNO PRODAM. Murska Sobota, Prešernova 6. M-1314

MOŠKA OBLAČILA št. 50 in ŽENSKA OBLAČILA št. 40-44, dobro ohranjena, ugodno prodam. Murska Sobota, Mladinska 8. M-1315

STISKALNICO ZA SADJE, te seno, in seno prodam. Marija Žižek, Gornja Radgona, Spodnja Ščavnica 11. M-1316

PLUGE IMT, visoki klirens, 10-colne, prodam. Brezovci 20. M-1317

KABINO ZA TRAKTOR ZETOR 5011 ali 7011 ter lok za traktor deutz, 45 in 48 KS, trosilec krpan za hlevski gnoj in škroplilnico metalna, 300 l, prodam. Jože Šostarič, Lukavci 11, p. Križevci pri Ljutomeru. M-1319

SEMENSKI KROMPIR IGOR

(okrog 500 kg), prodam. Markovci 32. M-1321

ZASTAVO 750 (po delih), prodam. Lipovci 49. M-1322

HRASTOVE PLOHE, 5 in 8 cm, ter drava prodam. Strukovci 25. M-1324

SENO IN OTAVO, večjo količino, prodam. Okoslavci 11, p. Videm ob Ščavnici. M-1325

LINJIO AVTOMATOV ZA IZDELAVO VZMETI, skupaj devet strojev, z vsem priborom, pečjo za termično obdelavo, tehniko za merjenje sile ter več ročnih priprav, kompletno z materialom in delom prodam. Ponudbe pod šifro: »VSE SKUPAJ«. IN-18892

MERCEDES 190 D prodam. Bogojina 52. M-1329

VOLGA, letnik 1974, v dobrem stanju, in peč za centralno ogrevanje K-17, možnost kuhanja, na prodaj. Nandi Šlihthuber, Daneta Šumenjaka 5, telefon 21-981. M-1330

POHIŠTVO ZA SPALNICO, novo, prodam. Bratonci 169 ali 171. M-1331

KRMO (4000 kg), prodam. Fikšinci 6. M-1332

SENO, večjo količino, prodam. Ivan Tibaut, Žižki 75, p. Črenšovci. M-1333

HIŠO V RAKIČANU prodam. Telefon: 23-278. M-1334

NSU 1200 C, nevozen, in avtoradijski s kasetofonom, nov, prodam. Naslov v upravi lista. M-1336

TRAKTOR STEYR 28 s koso in kabino prodam. Vanča vas 31. M-1337

SENO PRODAM. Mačkovič 10, telefon 77-129. M-1340

PLUG BATUJE prodam. Lipa 151. M-1341

TELICO, kontrola A, brejo sedem mesecev, prodam. Izakovič 65. M-1342

MOTOKULTIVATOR IMT 509 s frezo, novo, po ugodni ceni prodam. Odranci 306. M-1343

ŠKODO 110 L (po delih), prodam. Razkrižje 12. M-1345

KRAVO, staro osem let, brejo sedem mesecev, prodam. Trnje 63. M-1352

TRAKTOR FERGUSON 35 prodam. Dolina 40. M-1353

GLOBOK OTROŠKI VOZIČEK PRODAM. Telefon: 26 477. M-1354

ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK prodam. Bernjak, Murska Sobota, Staneta Rozmana 4. M-1355

KOZLA PRODAM. Dolnja Bistrica 65, 69232 Črenšovci M-1357

NOV STEREO SANYO, HIGH SPEED DUBBING, TURBO SNEMANJE, 2 kaseti, 15 W, in slušalke prodam. VISOČNIK, Murska Sobota, Mojstrska 1. M-1359

KROMIRANI ŠTEDILNIK (3 plin + elektrika), kot nov, za polovično ceno prodam. Vorš, Murska Sobota, Stara 10, telefon: 24 681. M-1361

MLADO KRAVO, brejo, prodam. Bratonci 89. M-1362

GRADBENO PARCELO V MURSKIH ČRNICAH (pri hiši Gjerek, št. 45), velikosti 8,62 a, komunalno urejeno, z lokacijskim dovoljenjem, prodam. Naslov v upravi lista. M-1363

LENDAVSKO VINO, večjo količino, prodam. Mala Polana 63 a. M-1365

SEDEM STOJIŠČ ZA KRAVE, kompletno z rešetkami, novo, seno in obračalnik Panonija, skoraj nov, prodam. Ferencek, Dobrovnik 219. M-1366

KOSO DUBRAVA ZA IMT 542, novo, prodam ceneje. Celec, Gorica 41. M-1367

STANOVANJSKO HIŠO z gospodarskim poslopjem in 2,5 ha zemlje, ob glavni cesti, Sebeborci 54, prodam. Informacije v soboto in v nedeljo. Varga, Brezovci 77. M-1368

OSEBNI AVTO VAUXHALL VIVA, letnik 1973, neregistriran, prodam. Štefan Činč, Beltinci, Ribiška pot 14. M-1401

AVTO WARTBURG KARAVAN, letnik 1976, prodam. Šalamenci 39. M-1402

REGAL ZA DNEVNO SOBO, sedežno garnituro in njivo na

Krajni prodam. Ernest Šostarec, Murska Sobota, St. Rozmana 15. M-1403

AVTO ZAPOROŽEC, letnik 1974, z rezervnimi deli, prodam. Ogled ob delavnikih po 15. uri. Partizanska 47. M-1404

TRAKTOR STEYR, 18 KS, z reduktorjem, koso in jermenico prodam. Kupšinci 39. M-1406

BARVNI TELEVIDOR, starejši, prodam. Čarič, Murska Sobota, Titova 11 b. M-1407

MALE PUJSKE PRODAM. Tišina 6a. M-1408

RENAULT 4 TLS, letnik 1978, prevoženih 59.000 km, prodam. Pertoča 116. M-1409

SENO IN OTAVO, balirano, ugodno prodam. Makovec, Krašči 42, ali telefon: 23 342. M-1410

OSEBNI AVTO ZASTAVO 101 prodam. Informacije popoldne: telefon 22 235. M-1411

DVOSEBNO STANOVANJE S KLETNIMI PROSTORI IN MANJŠIM VRTOM V LENDAVI, Partizanska 53, primerno za mlajša ali starejša zakonca, prodam. Vprašati: Kranjčeva 76, telefon 75 668. M-1412

PLASTIČNE HOBOKE, 60 l, primerne za vino ali podobno, 200 l pločevinaste sode, plošče stropor, 4-5 cm (3m²) in polietilensko folio (PVC), 0,10 mm, širina 4 m, okrog 100 kg, ugodno prodam. Inž. Perš, Naselje MDB 16, 69000 M. Sobota, telefon 25 045. M-1360

SENO UGODNO PRODAM. Lukačevci 8. M-1369

KRAVO, brejo devet mesecev, prodam. Ženavlje 38. M-1371

MEŠANI GOZD V ROPOČIČH, 23 arov, prodam. Zenkovič 90. M-1372

SENO, 5 t, kakovostno, in koruzo, poltrdnko, prodam. Krašči 18 - pri žagi. M-1373

ROTACIJSKO KOSO RK 165, rabljeno eno sezono, kombajn s koso, 2,5 m, in Renault 4, letnik 1978, prodam. Kutinci 6, p. Videm ob Ščavnici, ali telefon 79 235. M-1375

ZAMRZOVALNO SKRINJO, rabljeno, prodam. Markovci 14. M-1376

KRAVO, brejo šest mesecev, prodam. Križevci 114 v Prekmurju. M-1377

TELICO, brejo pet mesecev, prodam. Ludvik Felkar, Dolič 9, ali po telefonu 78 227. M-1381

HIŠO V SUROVEM STANJU, v bližini Murske Sobot, prodam. Naslov v upravi lista. M-1382

SLIVOVKO, večjo količino, prodam. Naslov v upravi lista. M-1384

ŠKODO 100, letnik 1972, prodam. Lipa 12, p. Turnišče. M-1385

SADNI IN ZELENJAVNI VRT V VERŽEJU, 4 are, z vodo na črpačko, ograjen, na mirnem in sončnem kraju, ob akacijevem gozdu, prodam. Priložnost za čebelarje in rekreacijo, ter KATRCO, vozno, registrirano, poceni prodam. Lutrov, Križevci 3 a. M-1386

JABOLKA (za 200 din kg) prodam. Gostilna Štivan, Bodonci. M-1387

NOVO STANOVANJSKO HIŠO s 45 ari zemlje, 10 km iz Gornje Radgone, ob asfaltni cesti, prodam. Telefon popoldne: 74 531, popoldne 74 256. M-1388

JAWO 350, poteka prva registracija, in FORD 20 TLX, letnik 1970, registriran do novembra 1986, prodam. Jože Marič, Skakovci 14, p. Cankova. M-1389

GARAŽNA VRATA, železna, skoraj nova, prodam. Jovo Lazič, Černelavci, Gorička 47 ali telefon: 22 842. M-1390

KRAVO, brejo sedem mesecev, vozno, prodam. Renkovič 124, p. Turnišče. M-1391

KAKOVOSTNO SENO PRODAM. Prosenjakovič 57. M-1392

BARVNI TELEVIDOR GORENJE TRD 703 z daljinskim upravljanjem prodam za 200.000 din. Jambor, Staneta Rozmana 8, telefon 21 685. M-1393

ŠKODO 120 L prodam. Rakičan, Štefana Kovača 17. M-1394

ŠKODO 120 L, letnik 1979, prodam za 300.000 din. Kupšinci 23. M-1395

ŠKODO 120 GLS, letnik 1983, prodam. Naslov v upravi lista. M-1396

HIŠO Z GOSPODARSKIM POSLOPJIEM IN NEKAJ ZEMLJE OB GLAVNI CESTI prodam. Naslov v upravi lista. M-1397

Po pokojnem Ivanu Žižku iz Črenšovce 162 bodo 31. marca ob 13. uri na javni dražbi naprodaj naslednje nepremičnine: 8 parcel obdelovalne zemlje, 3 parcele gozda in 2 parceli travnika. Vse informacije dobite v Črenšovcih 168 a ali po telefonu: 70 052. M-1398

TRAVNIK, 29 arov, in večjo količino sena prodam. Žižki 101. M-1399

ŽITNI KOMBAJN CLAS KOMPACT 25, novejši tip, prodam. Jože Sever, Pečarovič 91 b, p. Mačkovič. M-1181

NOVO PEČ EMO CENTRAL, nerabljeno, 20.000 kalorij, možnost kuhanja, nujno prodam. Cena 110.000 din. Naslov v upravi lista. M-1346

VRSTNO HIŠO prodam. Murska Sobota, Naselje 14. divizije 9. M-1347

SENO prodam. Karel Kuronja, Panovci 13, p. Križevci v Prekmurju. M-1348

SENO IN OTAVO prodam. Kupšinci 39, p. M. Sobota. M-1350

PARCELO V MORAVSKIH TOPLICAH prodam. Telefon: (069) 26-434. M-1400

Za okras vašega vrta pridelujem in prodajam najnovejšo kmetijsko pridelke:

- Buče velikanke, katerih teža je do 100 kg in so okusne za prehrano. Cena semena je 30 dinarjev.
 - Najnovejša vrsta paradiznika-paprike (paradiznik kot paprika), ki doseže dolžino ploda od 18 do 20 centimetrov. Z ene sadike se dobi od 10 do 15 kilogramov. Je zelo okusen za prehrano in se dobro hrani v hladilniku. Cena semena je 10 dinarjev. Paradiznik velikani doseže težo do 1,2 kilograma. Cena 1 semena je 10 dinarjev.
 - Najnovejša vrsta stročnega fižola z dolžino stroka do enega metra, je zelo okusen za prehrano in se dobro hrani v hladilniku. Cena enega semena je 20 dinarjev.
 - Paprike velikanke, ki dosežejo težo do 400 g. Cena enega semena je 10 dinarjev.
 - Kumare velikanke z dolžino čez 60 cm, rastejo ob opori. Po potrebi jih lahko režemo za solato, a še naprej rastejo. Okusne so za prehrano in obstojne v hladilniku. Rodijo do novembra. Cena enega semena je 20 dinarjev.
 - Bučke velikanke dosežejo dolžino do 1,5 metra, okusne so za zavitke, cvrtje in obstojne v hladilniku, lahko se režejo, a še naprej rastejo. Cena enega semena je 40 dinarjev.
 - Seme osleza (hibiskusa), grškega izvora, je hranljiv in okusen. Cena enega semena je 20 dinarjev.
 - Nova vrsta dinj, kanadskega izvora; so zelo okusne in sladke, obstojne v hladilniku in odlične za pripravljanje. Cena enega semena je 20 dinarjev.
- Po pošti vama pošljem za najmanj 1.000.- dinarjev semen, ki jih želite. Pri vsaki pošiljki pošljem tudi navodila za gojenje vseh naštetih pridelkov. Radmila Radičević, Stulac, 36210 Vrnjačka Banja ali telefon: (036) 65-413. M-OP

SENO IN OTAVO (okrog 2 t) prodam. Vprašati v Bogojini 155. M-JŠ

TRAKTOR IMT 560 in novo valilnico za 65 jajčk prodam. Šafarsko 22 d. IN-18921

PARCELO Z VINOGRADOM ob asfaltni cesti na Rožičkem Vrh in 4200 kosov opeke prodam. Informacije: Bučevci 44. IN-18920

FIAT 126 P, letnik 1978, prodam. M. Sobota, Razlagova 7, telefon: 22-968. M-1414

SENO PRODAM. Kramar, M. Polana 89. M-1415

KAKOVOSTNO KRMO prodam. Črnko, Merkovci 100. M-1416

TRAKTOR ŠTORE FIAT 404, na prednji pogon, skoraj nov, prodam. Krog, Trubarjeva 19. M-1417

POČITNIŠKO HIŠO NA VANEČI, na 10-arski parceli, sadovnjak z rod, prodam. Naslov v upravi lista. M-1419

KQSILNICO BCS prodam. Petanjci 89. M-1420

NEDOGRAJENO STANOVANJSKO HIŠO Z GOSTINSKIM LOKALOM V BLIŽINI MORAVSKIH TOPLIC, ob zelo

prometni cesti, prodam. Naslov v upravi lista. M-1421

TRAKTOR IMT 558 prodam. Veščica 55, p. M. Sobota. M-1422

MOTORNO ŽAGO DALME-RO 70 prodam. Jože Borovnjak, Serdica 85. M-1423

ZASTAVO 101 GTL, 5 vrat, staro eno leto, nujno prodam zaradi gradnje. Cena 1,25 M. Telefon popoldne: 22-311. M-1424

WARTBURG, letnik 1980, IN WARTBURG, letnik 1985, prodam. Časar, Križevci 62 v Prekmurju. M-1425

KRMO (seno, otavo), večjo količino, prodam. Kuštanovci 49. M-1426

VINOGRAD s hišo in kletjo v okolici Ljutomera prodam. Vse informacije dobite po telefonu: (069) 81-583 ali (062) 31-910. Kličete lahko od 31. marca 1986 do 4. aprila 1986, in to od 8. do 20. ure. M-1427

NADSTROPNO HIŠO S PRIZIDKOM in dvema garažama prodam. Murska Sobota, telefon: 22-583. M-1428

ŠTAREJŠO KMEČKO HIŠO z 1 ha zemlje, 14 km oddaljeno od Murske Sobot, prodam. Ivan Nemeček, Murska Sobota, Župančičeva 11, ali telefon: 21-682. M-1429

SENO PRODAM. Rački Vrh 10. M-1431

MEŠANI GOZD NA GORIČKEM prodam. Ogled v soboto ali nedeljo. Naslov v upravi lista. M-1432

VINSKO KLET, zgrajeno do 4 faze z 20 ari rodne zemlje, na Kapeli, prodam. Telefon: 73-509. M-1433

BARVNI TELEVIDOR GORENJE AMETIST z daljinskim upravljanjem, star pet let, ugodno prodam. Murska Sobota, Prešernova 16 a. M-1435

KRAVO S TELETOM, prvesnico, kontrola A, staro 26 mesecev, prodam. Šalamenci 70. M-1452

DVOREDNI SADIČEK OLT ZA KORUZO IN ROTACIJSKO KOSO 135 prodam. Lemerje 62. M-1453

ČEBELJE PANJE AŽ, 40 kosov, in 200 satnic z okvirji, čebelnjak 3 x 4 m, žensko kolo in domačo mast prodam. Križevci 2 v Prekmurju. M-1454

MIZARSKO ORODJE, skobeljni stroj s petimi operacijami, tračno žago (»pant« žago), vse novo, lesno stružnico, delovna razdalja 90 cm, in ves drobn inventar prodam. V račun vzamem tudi avto. Naslov v upravi lista. M-1456

BARVNI TELEVIDOR GORENJE, NOV, EKTRAN 65 cm, prodam. Lešnik, Križevci 73 pri Ljutomeru. M-1457

RENAULT 18 TLJ, prevoženih 10.000 km, prodam. Puževci 27. M-1460

DVOSTANOVAJSKO HIŠO V BELTINCIH PRODAM. Informacije v odvetniški pisarni Danila Harija, v Murski Soboti. M-1461

ZASTAVO 101 GTL, letnik 1983, prodam. Telefon: (069) 81-879. M-1462

OMARO KATARINA ZA DNEVNO SOBO prodam. Ogled v soboto, 29. marca 1986, prodam. Drago Kuhar, Puconci 89. M-1463

FIAT 126 P, letnik 1984, registriran do 14. 6. 1986, prodam. Ogled po 16. uri, razen v soboto in v nedeljo. Lipovci 214. M-1437

17-ARSKO GRADBENO PARCELO V OKOLICI MURSKO SOBOTE, z gradbenim dovoljenjem, in 750 kosov betonskih zidakov za ograjo prodam. Naslov v upravi lista. M-1438

3-DELNE BRANE ZA TRAKTOR PRODAM. Poznanovci 23, telefon: 77-181. M-1439

KMETIJSKE STROJE PO IZBIRI, ZA RAZLIČNO UPORABO, prodam. Naslov v upravi lista. M-1313

OPEL KADETT, letnik 1971, registriran do marca 1987, prodam. Rakičan, Partizanska 3, telefon: 23 989. M-MM

73 AROV GOZDA, DELNO ZRELI BOR, DELNO MLADI LES, v BLIŽINI Logarovec, prodam. Telefon: (062) 796 139. M-OP

MOTOR ZA MAGIRUS 230, vetrobransko steklo, hidravlični volan in preključnik s cilindrom prodam. Telefon: 21 691. M-1441

JERMENICO ZA TRAKTOR ZETOR prodam. Gančani 100. M-1442

MALE PUJSKE PRODAM. Krajna 69. M-1432

POČITNIŠKO HIŠICO IMV, tip 410, izvojni model s petimi ležišči, staro štiri leta, prodam. Cena 680.000 din. Dobrovnik 238, telefon: (069) 70 429. M-1444

FORD TAUNUS, letnik 1971, na novo registriran, prodam. Jože Fajš, Murska Sobota, Stara ulica 4. M-1445

PRALNI STROJ GORENJE UGODNO PRODAM. Telefon: 24 410. M-1446

TRAKTOR ŠTORE 404 s kabino, prednji pogon, prodam. Dobrovnik 238, telefon: 069 70 429. M-1444

MLIN IDEAL ZA MLETJE ZRNJA Z LUŠČILCEM ZA KORUZO IN MOTORJEM PRODAM. Vogrin, Bratonci 69 a. M-1447

ŠTAREJŠO KMEČKO HIŠO Z 22 ARI (elektrika in vodovod) prodam v Veščici 16 pri Murski Soboti. Informacije: Veščica 27 a, telefon (062) 29 378j. M-1448

MALE PUJSKE PRODAM. Tropovci 33. M-1449

OPRAVLJAM elektroinstala-terska dela, popravljam gospodinjske aparate in montiram TV antene. Drago Turin, Gornja Radgona, Leninova 1.

HLEVSKI GNOJ, večjo količino, prodam. Gančani 142. M-1450

TRAKTOR PORSCHE, 15 KS, s koso prodam. Jožef Gönc, Dolina 94, p. Lendava. LE-10103

PEČ ZA CENTRALNO OGREVANJE Z BOJLERJEM, 30.000 kalorij, prodam. Stara cesta 66, 69240 Ljutomer. IN-18930

BARVNI TELEVIDOR GORENJE ugodno prodam. Anton Krajncin, Ljutomer, Kidričeva 12. IN-1826

POSESTVO, 4 ha, z opremo, prodam. Radoslavci 11a. IN-18925

TRAMOVE, špirovce in plohe za ostrežje hiše, macesnove deske za ladijski pod in betonsko železo, 10 mm, prodam. Miran Nemeček, Šalinci 1, p. Križevci pri Ljutomeru. IN-18927

HLADILNIK GORENJE PO UGODNI CENI PRODAM. Puconci 4, telefon: 72 505. M-MM

ZASTAVO 750 nujno prodam. Kozar, Murska Sobota, Staneta Rozmana 3 a ali telefon: 26 186. M-MM

VINSKO TRTO (po 150 din) IN RAZNE SADIKE SADNEGA DREVJA (od 300-400 din) lahko dobite v Gor. Mihaljevcu 44, pri Štrigovi, v skladišču pri Vidcu. Telefon: 042 85 939. M-OP

OSEBNI AVTO JUGO 45, star 20 mesecev, ugodno prodam. Sep, Moravske Gorice 89. M-1464

JUGO 45 prodam. Bratonci 21a. M-1465

SEDEŽNE PREVLEKE, zelenkaste, ZADNJE ZAVESICE, KLINASTI JERMEN, GLACIOL IN OLJNI FILTER ZA RENAULT 18, vse novo, ter žensko poročno obleko št. 42 prodam. Flegar, Murska Sobota, Vrtna 6. M-987

TRAKTOR STEYR, 30 KS, z jermenico in varnostnim lokom prodam. Zvonko Škraban, Dokičevje 164, p. Beltinci. M-1466

FIAT KOMBI 850, letnik 1983, IN TRIBRAZDNE OLTOVE PLUGE PRODAM. Satahovci 32. M-1467

ŠKODO, letnik 1976, prodam. Satahovci 25. M-1467

KRMO IN SLAMO prodam. Boreci 38, p. Tišina. M-1467

KUHINJSKE ELEMENTE IN MAJHEN ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK S PEČICO prodam. Hakl, Mladinska 10. M-1469

CITROEN GS 1,3, prva registracija februarja 1980, veljavna do februarja 1987, garažiran, prevoženih 59.000 km, prodam. Naslov v upravi lista. M-1471

126 P, letnik november 1976, registriran do marca 1987, garažiran, prodam. Informacije popoldne, v soboto ves dan: Gorčan, Vrtna 6, telefon: 24 793. M-1472

SENO, večjo količino, v Čepincih 2, prodam. Informacije: Karel Zorko, Trstenjakova 37, Murska Sobota. M-1473

DELNO DOGRAJENO NADSTROPNO HIŠO V GORNJI RADGONI, na Grajskem hribu, centralno ogrevano, prodam. Informacije po telefonu: 74 905. M-1474

ZASTAVO 101 MEDITERAN, letnik 1981, prodam. Beltinci, Panonska 2f. M-1479

HIŠO Z GOSPODARSKIM POSLOPJIEM na 14-arski parceli v Moravskih Toplicah prodam. Informacije vsak dan. Na bregu 24. M-1475

LADO 1500, letnik 1982, dobro ohranjeno, z dodatno opremo, ugodno prodam. Ogled v soboto in nedeljo. Zver, Gomilice 126. M-1476

KOMBINIRANI OTROŠKI VOZIČEK IN PRIKOLICO ZA AVTO PRODAM. Murska Sobota, Partizanska 44. M-1477

PEČ NA TRDA GORIVA KUP-PERSBUSCH, dobro ohranjeno, in 80-l bojler po zelo ugodni ceni prodam. Anton Vouk, Štefana

VESTNIK

Stefan Dravec (direktor in glavni urednik), Juš Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Jože Šabjan (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Mauček (šport), Vlado Paveo, Štefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Zunc, Endre Gönter (tehnični urednik), Nevenka Emri in Marjan Mauček (lektorja). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/1 - Telefon: novinarji 21-232, 21-064 in 21-383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelek, računovodstvo, gospodarskoprogramandna služba in tajništvo 21-064 in 21-383; dopisništvo Gornja Radgona 74-597, dopisništvo Lendava 75-085 in dopisništvo Ljutomer 81-317. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračajo. Celoletna naročnina 3.000 din, polletna 1.500 din; letna naročnina za tujino 322 ASch, 46 DM, 24 Can. dol., 18 USA dol., 38 SFR; letna naročnina za delovne organizacije. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005. Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 50100-620-00112-5049512. Cena posamezne številke je 80 din. Tiska ČGP Večer Maribor. Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Glasilo občinskih konferenc SZDL Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer - Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota, Titova 29/I. Ureja uredniški odbor:

Kovača 30 (v prostorih KINA PARK). Oglad možen vsak dan, razen sobote, od 17. do 21. ure. M-1478

STAREJŠO HIŠO, primerno za obrt (prej trgovina), v Dolencih in KOVINSKO ŠTRUŽNICO prodam. Informacije: Horvat, Murska Sobota, Veljka Vlahoviča 13. M-1480

KOSO DUBRAVA ZA TRAKTOR prodam. Gederovci 38. M-1481

MLADO BREJO KRAVO PO IZBIRI PRODAM. Lucova 3. M-1484

ZASTAVO 101 GT 55, letnik 1983 december, prodam. Tropovci 69. M-1485

NOV TELEVIZOR, ekran 35 x 40 cm, uvožen, prodam. Jože Vrtnjak, Moravci 46, p. Bučkovići. M-1486

ZAIDALNO PARCELO, 6 arov, z lokacijskim dovoljenjem, v Krogu, prodam. Naslov v upravi lista. M-1487

ELEKTRIČNO RITMIČNO KITARO SOLTON, 100 W, ojačevalec za solo kitaro in mikrofone prodam. Anton Baša, Melinci 13. M-MM

kupim

CILINDER ZA SKLOPKO, spodnji, star ali nov, za moskvič, kupim. Janez Ščančar, Murska Sobota, Cankarjevo naselje 25. M-1299

NOSILCE (TRAVERZE), št. 18, dolžine 5,5 m, kupim. Noršinci 14, p. Martjanci. M-1300

PREDNJA BLATNIKA ZA WARTBURG KUPIM. Dokle-zovje 88. M-1304

KRMILNO PESO, 1 t, kupim. Ivanci 14, p. Bogojina. M-1318

POHIŠTVO ZA KUHINJO KUPIM. Naslov v upravi lista. M-1378

OTROŠKO POSTELJICO KUPIM. Naslov v upravi lista. M-1380

STAREJŠE KOVAŠKO NAKOVALO KUPIM. ČAHUK, Fokovci 51. M-1440

STANOVANJSKO HIŠO V SREDIŠČU LENDAVE, KIDRIČEVA 37, prodam. TELEFON: (069) 75 780. LE-10066

GOSTINSKI LOKAL SEDMICA V SREDIŠČU LENDAVE, Partizanska 46, prodam. Oglad možen v petek, soboto in nedeljo, od 16. do 21. ure. Telefon: (069) 75 780. LE-10065

sobe

OPREMLJENO SOBO IN KUHINJO ODDAM. Prednost imajo tisti, ki odkupijo pohištvo. Telefon: 24 639. M-1451

GARSONJERO ALI ENOSOBNO STANOVANJE V LJUBLJANI vzamem v najem. Poudbe na upravo lista. M-1455

zaposlitve

V REDNO DELOVNO RAZMERJE SPREJMEM DVA ZIDARJA. OD 100.000 din. Brezplačno stanovanje preskrbljeno. Olga Recek, Laznica, Ob Lazniškem potoku 7, 62341 Limbuš pri Mariboru. M-1405

ŠIVILJO ZAPOSILIM. Interesenti naj se oglašijo 29. marca ali 5. aprila. Naslov v upravi lista. M-1459

razno

PREKLIC!

Preključim veljavnost hranišne knjižice št. 6851-0, izdane pri HKS KK Gornja Radgona. Anton Vrtnjak, Gornja Radgona, Porabska 8. M-12578

PREKLIC!

Preključim veljavnost zaključnega spričevala o končani vajenski šoli ključavničarske smeri CPŠ Murska Sobota, izdanega za šolsko leto 1970/1971. Alojz Berc, Gančani 207, p. Beltinci. M-1303

STROJNO OBDELJEM — IZRAVNAVAM MOTORNE GLAVE, ZAVORNE KOLUTE IN BOBNE. Opravljam servis za celotni Tomosov program, motorne žage Partner in druge avtomobile. Aleksander Hašaj, Murska Sobota, Čopova 26. M-1327

PREKLIC!

Preključim veljavnost zaključnega spričevala št. 73-1977/78, ki ga je izdala Gimnazija v Murski Soboti. Julij Nemeš, Motvarjevi 31. M-1351

INŠTRUIRAM NEMŠČINO ZA OSNOVNE IN SREDNJE ŠOLE. Naslov v upravi lista. M-1370

POLAGAM KERAMIČNE PLOŠČICE, marmorni in vene-

cijanski tlak. Keramičarstvo Štefan Klar, Ivanci 66, p. Bogojina, telefon 76 208. M-1379

BELEGA MAČKA POGREŠAM! Vse informacije proti zelo lepi nagradi sporočite na naslov: Nemeš, M. Sobota, Titova 8. M-1383

LOKAL ZA FRIZERSKI SALON oddam v MORAVSKIH TOPLICAH. Telefon: (069) 26 434. M-1400

OBRITNIKOM, GOSTILNICAČIEM IN AVTOPREVOZNIKOM VODIM DVOSTAVNO ALI ENOSTAVNO KNJIGOVODSTVO. Telefon: 23 408, Murska Sobota, Šercerjevo naselje 18. M-1413

ODSTOPIM VRSTNO MONTAŽNO HIŠO MARLES v stanovanjski zadrugi Černelavci. Naslov v upravi lista. M-1430

GOSPODINJE POZOR! Imate težave z zamrzovalno skrinjo, ki rosi, toči ali se na njej nabira led? Pokličite servis po telefonu: 062 774 806. Popravimo vam takoj, strokovno, na vašem domu. Žlahtič, Rogaška 54, Ptuj. M-MM

izgubljeno

IZGUBIL SE JE VELIK ČRN PES, SLIŠI NA IME NERO. Vse informacije sporočite na naslov: Papič, Murska Sobota, Cankarjeva 14, telefon 22 234. M-1418

ABC Pomurka ŽVZ za Pomurje Murska Sobota

razpisuje

na podlagi sklepa delavskega sveta kadrovske štipendije za šolsko leto 1986/87

a) 1 štipendijo za študij na Biotehniški fakulteti VTOZD Agromija smer poljedelstvo,

b) 1 štipendijo za študij na Fakulteti za elektrotehniko smer računalništvo — programer.

Prosilci morajo k vlogi (obr. DZM SPN-1- Vloga za uveljavljanje socialnopravnih pravic) priložiti:

— potrdilo o vpisu;

— overjen prepis oz. fotokopijo zadnjega šolskega spričevala oz. potrdila višješolske oz. visokošolske organizacije združenega dela o opravljenih izpitih;

— potrdilo o dohodkih staršev v preteklem koledarskem letu (navedeni morajo biti vsi dohodki iz delovnega razmerja, iz kmetijstva, obrti in dohodki iz dela v podaljšanem delovnem času in drugih virov).

Prijave za razpis kadrovske štipendije morajo prosilci vložiti do 15. julija 1986 na gornji naslov.

SLOVIN — LJUTOMERČAN LJUTOMER kmetijstvo in predelava Tozd Živinoreja-poljedelstvo, Kolodvorska 14

Objavlja javno dražbo

naslednjih strojev in priključkov

	izključna cena za kos din
1 rotacijska kosilnica	120.000,—
1 trosilec hlevskega gnoja MENGELE	100.000,—
2 dvoosni prikolici — 3 t	100.000,—
1 silažni kombajn, traktorski SK 80	250.000,—
1 zvezdasti grudnik	20.000,—
1 krožna brana	70.000,—
1 košara za nakladalec CARLO PESCI	5.000,—
1 traktorsko kabino	5.000,—
1 brusilnik za kose BUSATIS	5.000,—
1 opreme za strojno molžo	1.200.000,—
več kovinskih rešetk za bokse	od 3.000,— do 5.000,—
več plastičnih pladnjev za bokse	10.000,—

Javna dražba bo 5. aprila 1986 ob 8. uri pri mehanični delavnici na Podgradju.

Uro pred začetkom je možen ogled strojev in priključkov, prav tako plačilo 10-odstotne kavnice.

Izdražene stroje je potrebno plačati in dvigniti v 8 dneh, sicer varščina zapade.

Pri kovinskih rešetkah za bokse in plastičnih pladnjih za bokse se obračuna prometni davek.

V življenju mnogo sem gorja prestal, zato brez solza pustite me, da bom v grobu hladnem mirno spal.

ZAHVALA

Po daljši boleznini nas je v 79. letu za vedno zapustil naš ljubi mož, oče, tast, stari oče, dedek in brat

Ludvik Škalič

iz Sebeborca

Ob tej bolečni izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki so dragega pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, grob zasuli z vencami in šopki, nam pa izrekli sožalje.

Prisrčna hvala zdravstvenemu osebju za lajšanje bolečin, g. duhovniku za ganljive besede, pevcem žalostink, godbi na pihala, ter govornikom KS in GD Sebeborci. Hvala tudi vsem gasilcem, sodelavcem Valilnice Puconci, Mure in IMP Blisk iz M. Sobote.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Sebeborci, Martjanci, 21. marca 1986

Žalujoci: žena Etelka, hčerke Elza, Erika in Greta z družinami, vnukinja Edita z družino ter sestri Jolanka in Irena z družinama

Delo in trpljenje bilo vajino je življenje, nam ostala je praznina in z njo bolečina.

V SPOMIN

Letos mineva pet let, odkar nas je po dolgi boleznini zapustila mama, tašča in omama

Gizela Horvat

roj. Lanjšček

in 22 let, odkar nas je zapustil oče, tast in opapa

Ferdinand Horvat

iz M. Sobote

Še vedno je težko spoznanje, da smo ostali sami. Ohranili smo vaju v lepem spominu.

V zahvalo vama s cvetjem in svečko krasimo grob.

VSI VAJINI

V SPOMIN

19. marca so minila štiri leta, odkar nas je zapustil naš dragi

Franc Šnepf

iz Gorice

Z bolečino v srcih se spominjamo nate in ne moremo razumeti, da te ni več med nami.

Hvala vsem, ki obiskujete njegov grob.

VSI TVOJI

ZAHVALA

Ob bolečni izgubi našega dragega očeta, dedka in pradedka

Matije Pušenjaka

iz Radomerja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje ter nam izrekli sožalje.

Posebna hvala g. župnikoma za cerkveni obred, govorniku za izrečene besede, pevskemu zboru DU Ljutomer in GD Radomerje.

Žalujoci: sinovi Slavko, Franc, Janko ter hčerke Micka, Tončka, Tilčka in Frančka z družinami

ZAHVALA

Po težki boleznini nas je v 68. letu zapustil dragi mož, oče in dedek

Zoltan Balajc

iz Čikečke vasi

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in drugim, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in šopke ter nam izrekli sožalje.

Posebna hvala medicinskemu osebju Splošne bolnišnice v Murski Soboti, duhovnikoma in predstavniku KS Prosenjakovci-Čikeška vas za poslovilne besede, prostovoljnemu gasilskemu društvu v Čikečki vasi, pevcem, sosedom in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsem še enkrat — prisrčna hvala!

Čikeška vas, 18. marca 1986

Žalujoci: žena Helena, sinova Geza z ženo in Bela z družino, hčerka Helena z Robertom in drugo sorodstvo

Ni več trpljenja, ne bolečine, življenje je trudno končalo svoj boj.
(S. Gregorčič)

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je nenadoma zapustila draga mama, stara mama, babica in sestra

Marija Smodiš

roj. Kuzma
iz Veščice

Ob bolečni izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, darovali vence in šopke, nam izrekli sožalje ter jo pospremili v tako velikem številu na njeni zadnji poti. Posebna zahvala družinam Pojbič, Krančič, Dani, Žibrik, Flisar in Kozič, g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, godbi na pihala, GD Veščica, predstavniku KS za poslovilne besede, kolektivom ZGEP Pomurski tisk tozd Karto-naža — izsekovalnica ter OŠ Tišina in učencem 4. a razreda.

Žalujoci: sin Evgen z ženo, hčerka Helena z možem, vnuki Marjana, Majda in Evgen z družinami ter Darja, pravnuki Simona, Matjaž, Mateja in Uroš, brat Franček z družino iz Gederovec in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Po kratki bolezni nas je za vedno zapustila naša draga žena, mama, babica, prababica, tašča in sestra

Emilija Rogač

roj. Horvat
iz Gorice

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence in cvetje ter nam izrekli sožalje. Posebna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem in predstavnici KS Pučanci za poslovilne besede.

Gorica, 7. marca 1986

ŽALUJOČI: VSI NJENI

ZAHVALA

Po krajši neozdravljivi bolezni nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat in zet

Franc Horvat

iz M. Sobote

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje ter darovali vence in cvetje. Prisrčna hvala dr. Hauzerjevi in dr. Arpadu Norčiču, KBC M. Sobota za pogrebni obred in govorniku KS Partizan za poslovilne besede.

M. Sobota, 24. februarja 1986

ŽALUJOČI: VSI TVOJI NAJDRAŽJI

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na rožna tla
in jokala, ker tebe ni.*

V SPOMIN

9. aprila bo minilo eno leto neizmerno žalosti in bolečine, odkar je prenehalo biti plemenito srce mojega dragega moža

Martina Verbana

iz Lipovec 93

Hvala vsem, ki se ga še spominjate in se ustavite ob njegovem grobu.

ŽALUJOČI: žena Ana in vsi, ki smo ga imeli radi

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpela sem,
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

14. marca nas je nepričakovano in brez slovesa, komaj v 36. letu starosti, zapustila naša draga hčerka in sestra

Olga Balek

iz Neradovec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali vence in šopke ter nam izrekli sožalje.

Posebna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem in predstavnici KS Gornji Petrovci za poslovilne besede.

Žalujoči: mama, oče, brat Jože in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega očeta in dedka

Vinka Korena

iz Ivanec

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem iz Agromerkurja in Sekretariata za ljudsko obrambo ter znancem, ki so počastili njegov spomin doma in na pogrebu, za izraženo sožalje, za cvetje in prispevke za gradnjo bolnišnice.

Posebej se zahvaljujemo dr. Štefanu Kousu in dr. Iztoku Starcu ter osebju kirurškega oddelka bolnišnice v Murski Soboti. Hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem in govorniku. Prisrčno se zahvaljujemo Mariji Klar in njenima sinovoma, ki so nudili našemu očetu topli dom in skrbeli zanj ter nam vsestransko pomagali, in družini Gomboc-Žižek za njihovo nesebično pomoč.

ŽALUJOČI: sinova Jože in Gusti z družinama

*Kje si ljubi sinek,
kje tvoj nasmejani je obraz,
kje so tvoje skrbne roke,
ki so nam pomagale?*

V SPOMIN

Danes se izteka tretje leto, odkar smo se za vedno poslovili od ljubega sina, brata in vnuka

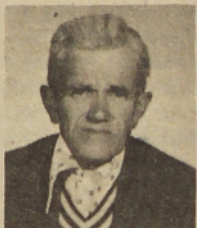
Stanka Kuronje

iz Križevac

Še vedno je težko doumeti kruto resnico, da nisi več med nami. Tvoja tragična smrt je pustila v naših srcih globoko rano, ki je ne bomo nikoli preboleli.

Hvala vsem, ki se ga spominjate, prinašate cvetje in prižigate svečke na njegovem preranem grobu.

VSI, KI SMO TE IMELI RADI

*Kje si dragi mož, oče in stari oče,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas?*

ZAHVALA

V 66. letu starosti nas je za vedno zapustil

Jože Cifer

iz Sela

Iskrena hvala zdravstvenemu osebju internega oddelka, posebno dr. Horvatu ter sestram, g. duhovniku Škaliču za pogrebni obred, pevcem za žalostinke, govorniku KS in GD Selo. Posebna hvala sosedom, prijateljem in znancem ter sorodnikom za vso skrb ter darovane vence in cvetje.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: žena Irena, sin Jože ter hčerki Marija in Helena z družinama, sestri Veronika in Marija z družinama ter drugo sorodstvo

*Leto dni je, kar poskušamo živeti
brez tebe. Ni lahko, a s svojim
življenjem si nam pokazal pot,
ki ji poskušamo ostati zvesti.
Pot borbe, upanja, ljubezni... ljubi.*

V SPOMIN

Jožetu Gaborju

iz Črenšovec

Po dolgotrajni bolezni je prenehalo biti tvoje plemenito srce in odšel si tiho, kot si živel. Naš dom je brez tebe prazen in žalosten, ne zavedajoč se, kakšno srčno rano si nam pustil.

Brez tebe sta v naši hiši povsod samota in tišina. Nepozabna je tvoja dobroti. Spomin nate ne bo pozabljen, dokler živimo.

V GLOBOKI ŽALOSTI: žena Agata z bratom Ivanom, hčerki Metka in Agica z družinama ter vnuki Dejan, Bojan, Robi in Sandra

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem,
šopek rož mi prinesite
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi mož, oče in stari oče

Franc Kerčmar

iz Tropovec 14 a

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste dragega pokojnika pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ter nam izrekli sožalje.

Iskrena hvala kolektivu Potrošnik tozd Preskaba M. Sobota, kolektivom trgovine na Tišini, duhovnikoma za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, predstavnici KS tov. Horvatu za poslovilne besede, drevesnice Tišina in DO Agroservis Murska Sobota, predstavnici KS za odpete žalostinke.

GD Tropovci, g. kaplana za pogrebni obred in pevcev za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: žena Irena, hčerke Irena, Julica in Marja z družinama ter sinovi Feri in Marjan z družinama

Minilo je šest mesecev od smrti dragega očeta

Štefana Puhana

iz Bogojine

ko nas je po krajši bolezni zapustila tudi najdražja mama

Ana Puhana

roj. Hidič

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, še posebej družini Benkovič-Horvat za nesebično pomoč dragi mami med njeno boleznijo, zdravnikoma dr. Štivanu in dr. Horvatu ter osebju internega oddelka soboške bolnišnice za ves trud in nego v poslednjih dneh njenega življenja, duhovnikoma za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, predstavnici KS tov. Horvatu za poslovilne besede, botrini, vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki ste naša draga starša v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Bogojina, 9. marca 1986

Žalujoči: sin, hčerki ter vnuki z družinama

Potrdili kandidate

Druga občinska kandidacijska konferenca v občini Ljutomer je minila brez kakšnih bistvenih novosti. Po oceni aktivnosti med prvo in drugo OKK, v kateri je bilo med drugim rečeno, da je bilo evidentiranje sicer uspešno, vendar pa nadaljnji postopki zahtevajo temeljito analizo odnosa posameznikov do funkcij in zaupanja ljudi ter da se je ponovila napačna iz prejšnjih let — kampanjski pristop, so delegati soglasno potrdili že vse omenjene kandidate za vodilne funkcije v skupščini občine in skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti. Do sprememb je prišlo le v kandidaturah podpredsednika zbora združenega dela in predsednika zbora uporabnikov občinske skupnosti otroškega varstva. Za ti dve funkciji bosta kandidirala Zvonko Lovrenčič iz Lukavec in Janko Zadravec iz Branoslavca. Mandatar (in obnem kandidat za predsednika) za sestavo izvršnega sveta SO Ljutomer ostaja Ozvald Tučič, vendar pa na tej seji še niso potrjevali kandidatov za člane izvršnega sveta. V nadaljevanju seje so delegati soglasno potrdili kandidature Ivana Sapača za kandidata za delegata zveznega zbora skupščine SFRJ ter soglasno potrdili kandidate za predsedstvo SR Slovenije, vodstva skupščine SR Slovenije, delegate za zbore skupščin SFRJ ter Zvezni zbor in vodilne v skupščinah sisov v SR Sloveniji. Na koncu so obravnavali tudi analizo delovanja delegatskega sistema in uresničevanje delegatskih odnosov v občini Ljutomer v obdobju 1984—86.

D. L.

Ob uspehih tudi težave

V nedeljo dopoldne je bil v gaiskem domu v Murski Soboti občni zbor Radio-tv kluba, ki združuje 107 članov iz soboške občine. 36 jih ima lastne pozivne znake, drugi pa uporabljajo klubske. Lahko se pohvalijo z vrsto uspehov, saj imajo dokaj razvejeno delo sekcij na terenu, in sicer v Tešanovcih, Križevcih v Prekmurju, Beltincih, Lipovcih, na Cankovi in Tišini ter v Puconcih in Murski Soboti. Na občnem zboru so dokaj ugodno ocenili minulo enoletno delo, čeprav niso mogli tudi mimo težav, s katerimi se srečujejo v vsakodnevni praksi. Zlasti so opozorili na problem pridobivanja novih članov med mladimi ljudmi, ki so v začetku na seminarjih in te-

čajih precej zagnani, pozneje pa zaradi različnih razlogov odpovedo. Zato si bodo tudi v prihodnje prizadevali v čim večji meri pritegniti mladino in se še bolj kot doslej vključiti v sistem informatike. Prav uvajanje novih elektronskih in računalniških naprav pa je velikega pomena za vzpostavljanje radijskih zvez, ki predstavljajo osnovno dejavnost Radio-tv kluba v Murski Soboti.

Kot so omenili na občnem zboru, imajo precej težav tudi z nakupom sodobne opreme, zato jo bodo morali le postopoma uvajati. Pomanjkanje denarja jim namreč to onemogoča. Sicer pa jim velik del potrebnega denarja zagotovijo Zveza organizacij za tehnično kulturo občine

Murska Sobota in sekretariat za ljudsko obrambo, drugo pa so sredstva, zagotovljena z lastno dejavnostjo, predvsem z ozvočitvami. Na občnem zboru so sklenili, da dobijo letos kratkovalovno postajo Križevci v Prekmurju, ukv postajo pa Tešanovci in Lipovci. V tem letu naj bi kupili še tri podobne postaje, pri čemer računajo tudi na sofinanciranje iz drugih pomurskih občin. Prizadevali pa si bodo vključiti tudi mlade iz šestih in sedmih razredov osnovnih šol, zlasti s tečaji za usposabljanje radioamaterjev. Na občnem zboru so izvolili tudi nov upravni odbor in za novega predsednika Štefana Barbariča.

M. Jerše

»DOBRA VOLJA DAR POZLATI«

Obsežni akciji zbiranja denarja za dograditev pomurske kirurgije se je pridružil tudi kulturnoumetniško društvo Beltinci. V ta namen so pripravili celovečerni program, izkupiček — blizu 70 tisoč dinarjev — pa nakazali na račun graditve.

V program so zajeli lastne skupine: folklorno, moški pevski zbor, ljudske pevke in nepogrešljivo bando Kociper-Baranja. Popestritev je bil skupni nastop Miške Baranje in Andreja Sobočana — na Miškovi cimbalah seveda. Kot gost večera je nastopil oktet radgonske delovne organizacije Gorenje Elrad. Posnetek: F. Maučec

MLADI ZA BOLJŠE SODELOVANJE

V želji, da se mladinska organizacija na osnovni šoli poveže z mladimi v krajevni skupnosti in delovni organizaciji, je sklicala občinska konferenca mladih iz Lendave na pobudo črenšovskih mladincev osnovne šole okroglo mizo, ki je bila prejšnjo sredo na šoli v Črenšovcih. Posveta so se udeležili predsedniki mladinskih organizacij osnovnih šol lendavske občine,

mentorji, predstavniki mladinskih organizacij iz krajevnih skupnosti in delovnih organizacij ter predstavniki občinske konference mladih iz Lendave in drugi družbenopolitični delavci.

To, da mladinska organizacija na osnovni šoli ni povezana z mladimi kraja ali delovne organizacije, so potrdili vsi udeleženci posveta. In prav

vez med mladimi šole in kraja bi vsem mladincem, ki končujejo osnovno šolo, olajšala pot nadaljnega vključevanja v družbeno življenje.

Sklenili so, da komisija oblikuje sklepe posveta, ki jih bo občinska konferenca poslala vsem mladinskih organizacijam v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah.

M. H.

Venec na Mirkov grob

Na pokopališču v Monoštru (Szentsgotthárd) počiva tudi borec prekmurske čete Alojz Škerjanc-Mirko, ki je padel 21. marca 1945 v okolici Sakalovec. Madžarske oblasti so 1972. leta njegove posmrne ostanke dale prepeljati na monoštrsko pokopališče, kjer so mu uredili tudi spomenik z dvojezičnim napisom: Tu počiva Alojz Škerjanc-Mirko, slovenski partizan, ki je žrtvoval svoje življenje za svobodo slovenskega in madžarskega naroda.

Delegacija Zveze združenj borcev NOV Murska Sobota je tudi na letošnjo obletnico Mirkove smrti obiskala njegov grob in se poklonila njegovemu spominu. J. G.

Predavanje in merjenje krvnega tlaka

Krajevna organizacija Rdečega križa v KS Lendavska Murska Sobota pripravila v sredo, 2. aprila, ob 18. uri v jedilnici skupščine občine občni zbor. Ob tej priložnosti bo tudi zdravstveno predavanje na temo: »Zasvojenost z alkoholom in mamili«. Hkrati bodo vsak prvi četrtek v mesecu organizirali merjenje krvnega tlaka. To bo od 18. do 19. ure v prostorih krajevnih skupnosti Lendavska. Ob praznikih bodo merjenje predstavili na naslednji četrtek. -šc

NAŠI ZDOMCI

V RANKWEILU JE BILO SLOVESNO

Iz Rankweila na Predarlberškem v Avstriji smo prejeli vest o tradicionalni proslavi, ki jo imajo naši delavci, začasno zaposleni v tej deželi, vsako leto prve dni marca. Tudi tokrat je bilo slovesno, saj sta se je udeležila predstavnika lendavske občine, ki je sicer pokrovitelj slovenskega kulturnega društva Mura. Štefan Ftičar, predsednik občinske konference SZDL, je imel slavnostni nagovor, v katerem je med drugim govoril o razmerah v domovini, sekretar občinskega sveta Zveze sindikatov Lendava Janez Bošnjak pa je učencem slovenskega dopolnilnega pouka

podaril knjige Zakladi Slovenije. Na prireditve, ki je bila sicer pretežno v znamenju folklornih nastopov, so prišli zdomci tudi iz oddaljenejših krajev, udeležili pa so se je tudi predstavniki lokalnih oblasti. Slovensko kulturno društvo Mura je eno izmed redkih zdomskih društev, ki nimajo lastnih prostorov za delo, ampak se člani shajajo na različnih mestih. Ena izmed nalog je torej zagotovitev stalnega prostora, saj bo poletje dejavnost pestrejša, čeprav je tudi res, da se je število naših delavcev v tem predelu zaradi odhoda v domovino že možno skrcilo. S. S.

JUBILEJI IN PRIREDITVE

STOLETNICA BELTINSKIH GASILCEV

V letošnjem letu bodo gasilci v soboški občini proslavili več pomembnih jubilejev. Najvišji jubilej bodo proslavili gasilci v Beltincih, in sicer 100-letnico delovanja, 90-letnico pa gasilci v Prosenjakovcih in Fikšincih. Gasilska društva v Lončarčevcih, Nuskovci in Rogoševcih bodo pro-

slavili 60-letnico delovanja, gasilska društva v Kupšincih, Berkovcih in Šalamencih 50-letnico, v Matjaševcih, Večeslavcih in Martinju 40-letnico ter v Košarovcih 30-letnico delovanja. Poleg jubilejev pa bodo gasilska društva pripravila tudi prireditve ob prevzemu gasilskih vozil

v Rakičanu, Bogojini, Budincih, Bokračih, Kukeču, Dolencih, Kušanovcih in Gornjih Moravcih. Obmejna gasilska društva pa se bodo udeležila raznih gasilskih tekmovanj in prireditev z gasilci sosednje Avstrije, ki so že tradicionalna. F. M.

LENDAVA Izvršni svet za Marlesov vrtec

Na torkovem zasedanju izvršnega sveta skupščine občine Lendava so pri obravnavi poročila o delu skupščine občine (zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti, družbenopolitični zbor, razne komisije) kritično ocenili aktivnosti v zadnjih dveh letih in pri tem ugotavljali, da so bili delegati v zadnjem obdobju manj aktivni tako v skupščini kot v svojih delegatskih okoljih. Delegacija KS Mostje-Bauuta na nekaj zadnjih zasedanj sploh ni pošiljala več svojega delegata. Sicer pa bodo delo skupščine še ocenili v družbenopolitičnih organizacijah.

Izvršni svet je razpravljal še o izterjavi davčnih obveznosti za leto 1985. Te so v lendavski občini izterjali 96,26-odstotno, kar je najvišji odstotek v Pomurju. V nadaljevanju seje so podprli idejo o gradnji montažnega vrta v Črenšovcih, kajti ponudba Marlesa je za 20 odstotkov cenejša od klasične gradnje, pa tudi čas postavitve

bo krajši — nekaj več kot 5 mesecev. Izvršni svet je tudi podprl osnutek odloka o uvedbi osuševanja na površini 300 hektarjev na območju katastrskih občin Turnišče, Nedelica, Renkovci in Dobrovnik. V ta namen so že pripravili osnutke ureditvenih načrtov, ki bodo na ogled v omenjenih vaseh od 18. do 22. aprila. Š. S.

ZGORAJ ŠKLEC, SPODAJ COF . . . CMOK!

V nedeljski šoli na Jelovškem bregu se je zbrala prava množica prekmurskih vinogradnikov, tudi takih, ki imajo le dva trsa na brajdi pred domačo hišo. Posnetek: Erniša ml.

Dolga, s padavinami bogata zima in boječa pomlad sta največja razloga za »nemir« med vinogradniki, sadjarji, »vikendašci« . . . V običajnejših pomladih je bilo tačas že veliko vinogradov obrezanih, sadovnjakov počiščenih, letos pa komaj da je kaj opravljenega.

Tudi v nedeljski šoli prekmurskega vinogradniškega društva, v kateri sta strokovnjaka Lojze Slavič in Geza Džuban kazala najbolj razširjene načine obrezovanja vinske trte na Jelovškem bregu nad Tešanovci, je razmočena ilovica cmokala pod nogami, med tem ko so nabrusene škarje škleciale po starem in dvoletnem lesu. Sparon, kordon, reznik, čep . . . da bi le bilo leto ugodno, pa bodo vse težave in še lanski mraz pozabljene.

Tudi na domačih brajdbah lahko zraste sladko grozdje, ki da dobro kapljico. Skrbni s trto je manj kot v gorcih, le obrezati jo je treba in enakomerno speljati po brajdbah. Lebarjev Martin iz Srednje Bistrice pravi, da je najbolje, če rozgo odreže do kraja, nekateri pa puščajo eno ali morda celo dve očesti. Posnetek: J. Graj

Agronom Geza Džuban je razlagal in rezal . . . Brez dvoma, vinogradništvo v Prekmurju po skoraj sto letih doživlja »vstajanje«. Posnetek: J. Šabjan

Konstituirane nove delegacije

Minuli teden, v sredo, so se v Beltincih sestali novoizvoljeni delegati vseh delegacij z območja krajevnih skupnosti Beltinci. Ob tem so bili seznanjeni, da je zelo visok odstotek udeležbe volilcev minulo nedeljo (97%) potrdil, da so bile predvolilne aktivnosti vsestransko osmišljene. Delegacije so za prihodnje štiriletno obdobje izvolile vodje delegacij ter njihove namestnike, v najkrajšem času pa se bodo morale te delegacije sestati z delegati iz krajevnih skupnosti Lipa, da konstituirajo konferenco delegacij, kajti ti dve KS imata v siu samo eno delegatsko mesto. Dosedanje štiriletno delo delegacij KS Beltinci je bilo uspešno, to pričajo tudi pridobitve v KS, torej se tudi od novih delegatov

pričakuje enaka ali še večja zavzetost za dogovarjanje, kot tudi za spreminjanje razmer na boljše.

Tudi v Ljutomeru so se sestali novoizvoljeni delegati temeljne delegacije in delegacij za sise v krajevni skupnosti Ljutomer. Na tej seji so izvolili vodje posameznih delegacij. Temeljno delegacijo v KS Ljutomer bo vodil Franc Šauperl, delegacijo za občinsko izobraževalno skupnost Silvo Prelog, posebno delegacijo za občinsko zdravstveno skupnost Ljubo Oražem, za vodjo posebne delegacije občinske stanovanjske skupnosti pa so izvolili Vlada Ivanušiča. Združeno delegacijo za skupnost invalidskega in pokojninskega zavarovanja, otroškega varstva socialnega skrbstva bo vodila Štefka Skrbenta, združeno delegacijo za občinsko kulturo in raziskovalno skupnost pa bo vodil Stane Šoster. Na seji so se dogovorili tudi o delu posameznih delegacij, izhajajoč iz izkušenj in ocene dela prejšnjih delegacij.

D.L.—F. M.

Ljutomerski čebelarji

Na letni konferenci občinske čebelarje zveze v Ljutomeru so delegati posameznih čebelarskih druščin odprli številne probleme, ki tarejo čebelarje — čeprav se ti problemi pojavljajo iz leta v leto. Gre predvsem za nesodelovanje veterinarske in inšpekcijskih služb s čebelarji, nepriznavanje te dejavnosti glede na njen gospodarski pomen in mačehovski odnos Medexa do čebelarjev. Pred čebelarje pa se z načrtovano gradnjo cektarn na Muri postavlja zahteva, da se vključijo v razprave o gradnji. Prekmetijskih zadržev si bodo prizadevali tudi za sejanje nedonosnih poljščin, ki počasi izginjajo iz kolobarja. Za novega predsednika so izvolili Franca Kolariča.

D. L.

MADE IN VESTNIK

Vestnik št. 11, str. 5

SOBOTA, 22. MARCA DOKLEŽOVJE
ho v prireditveni zbor ponovni gledališke predstave TATOV! režiji Duše Šušter in izvedbi članske skupine kulturnoumetniškega društva Št.

NEDELJA, 23. MARCA
Ho ob 15. uri nastopal gledališki ansambel kulturnoumetniškega društva Stefan Kovač s TATOVIMI!

Gledališki ansambel kulturnoumetniškega društva Stefan Kovač iz Murske Sobotice je v Rogoševcih uprizoril igro TATOV! v Dokležovju pa TATOVIM!